

ଓକ୍ତୁମ୍ବର ମାହର ଦିନ

୬ ଶେଷିଯ

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରକାଶନ ଦେଖାର୍ଥମେନ୍ତରୁକୁ

පළමුවන මුදණය	2014
දෙවන මුදණය	2015
තෙවන මුදණය	2016
සිව්වන මුදණය	2017
පස්වන මුදණය	2018
හයවන මුදණය	2019
හත්වන මුදණය	2020

සියලුම නිමිකම් ඇවිරිණි.

ISBN 978-955-25-0253-8

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින්
 මත්තෙගාබ, වාසනාවන්ත පාරේ, අංක 90 දරන ස්ථානයෙහි පිහිටි
 විශ්ව ගුරික්ස් (පුද්ගලික) සමාගම මගින්
 මුදණය කරවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

Published by : Educational Publications Department
 Printed by : Vishwa Graphics (Pvt) Ltd.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික හිය

ශ්‍රී ලංකා මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා
සුන්දර සිරිබරිනි, සුරදි අති සේවමාන ලංකා
ධානා ධනය නෙක මල් පලතුරු පිරි ජය භූමිය රමා
අපහට සැප සිරි සේත සදනා ජ්වනයේ මාතා
පිළිගනු මැන අප හක්ති පුරා
නමෝ නමෝ මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා
මබ වේ අප විද්‍යා ඔබ ම ය අප සත්‍ය
මබ වේ අප ගක්ති අප හද තුළ හක්ති
මබ අප ආලෝකේ අපගේ අනුපාණේ
මබ අප ජ්වන වේ අප මුක්තිය ඔබ වේ
නව ජ්වන දෙමිනේ නිතින අප ප්‍රඛුදු කරන් මාතා
යුන විරෝධ වචවමින රගෙන යනු මැන ජය භූමි කර
එක මවකගේ දරු කැල බැවිනා
යමු යමු වී නොපමා
ප්‍රේම වඩා සැම හේද දුරය ද නමෝ නමෝ මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා

අපි වෙමු එක මවකගේ දරුවෝ
එක නිවසෙහි වෙසෙනා
එක පාටැති එක රුධිරය වේ
අප කය තුළ දුවනා

එබැවිනි අපි වෙමු සොයුරු සොයුරියෝ
එක ලෙස එහි වැඩෙනා
ජ්වත් වන අප මෙම නිවසේ
සොදින සිටිය යුතු වේ

සැමට ම මෙත් කරුණා ගුණෙනී
වෙළි සමග ද්මිනී
රන් මිණි මුතු නො ව එය ම ය සැපතා
කිසි කල නොම දිරනා

ଆනන්ද සමරකෝන්

පෙරවදන

දියුණුවේ හිකිපෙත කරා ගමන් කරනා වත්මන් ලොවට, නිතැතින්ම අවසි වනුයේ වඩාත් නවා වූ අධ්‍යාපන ක්‍රමයකි. එමගින් නිර්මාණය කළ යුත්තේ මනුගුණදීම් සහිරුණු හා කුසලතාවලින් යුත්ත දරුපරපුරකි. එකී උත්ත්‍යා මෙහෙවරට ජව බලය සහයම්න්, විශ්වීය අභියෝග සඳහා දිරියෙන් මුහුණ දිය හැකි සිසු පරපුරක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා සහාය වීම අපගේ පරම වගකීම වන්නේ ය. ඉගෙනුම් ආධාරක සම්පාදන කාර්යය වෙනුවෙන් සත්‍යීය ලෙස මැදිහත් වෙමින් අප දෙපාර්තමේන්තුව ඒ වෙනුවෙන් දායකත්වය ලබා දෙන්නේ ජාතියේ දරුදැරියන්ගේ නැණ පහන් දැල්වාලීමේ උතුම් අදිවනෙනි.

පෙළපොත විටෙක දැනුම් කෝෂ්‍යාගාරයකි. එය තවත් විටෙක අප වින්ද්නාත්මක ලොවකට ද කැඳවාගෙන යයි. එසේම මේ පෙළපොත් අපගේ තරක බුද්ධිය වඩාලන්නේ අනෙකුවිධ කුසලතා පූඩ්‍ර කරවාගන්නට ද සුවිසල් එම් දහරක් වෙමිනි. විදුත්මෙන් සමුගත් දිනක වුව අපරිමිත ආදරයෙන් ස්මරණය කළ හැකි මතක, පෙළපොත් පිටු අතර දැවැටී ඔබ සමගින් අත්වලේ බැඳ එනු නොඅනුමාන ය. මේ පෙළපොත සමගම තව තවත් දැනුම් අවකාශ පිරි ඉස්වී වෙත නිති පියමනිමින් පරිපූර්ණත්වය අත් කරගැනුමට ඔබ සැම නිරතුරුව ඇපේ කැප විය යුතු ය.

තිදහස් අධ්‍යාපනයේ මහානර්ස ත්‍යාගයක් සේ මේ ප්‍රස්ථකය ඔබ දේශතට පිරිනැමී. පෙළපොත් වෙනුවෙන් රජය වැය කර ඇති සුවිසල් දෙනස්කන්දයට අර්ථසම්පන්න අයයක් ලබා දිය හැක්කේ ඔබට පමණි. මෙම පායිය ගුන්ථය මනාව පරිඹිලනය කරමින් නැණ ගුණ පිරි පුරවැසියන් වී අනාගත ලොව ඒකාලේක කරන්නට දැයේ සියලු දි දරුවන් වෙත දිරිය සවිය ලැබේවායි හද්වතින් සුබ පතමි.

පෙළපොත් සම්පාදන කාර්යය වෙනුවෙන් අප්‍රමාණ වූ සම්පත්දායකත්වයක් සැපයු ලේඛක, සංස්කාරක හා ඇගයුම් මණ්ඩල සාමාජික පිරිවරටත් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සැමටත් මාගේ හදුනු ප්‍රණාමය පුදකරමි.

පි. එන්. අයිල්ප්පෙරුම

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉසුරුපාය

බත්තරමුල්ල

2020.06.26

නියාමනය හා අධික්ෂණය

පී. එන්. අධිලජ්පරුම

මෙහෙයවීම

චිත්‍රලිඩ්. ඒ. නිර්මලා පියසිලි

සම්බන්ධීකරණය

එම්.ආර්. අඩුදුර් රහ්මාන්

අයි.ඒ.එම්.අම්සාන්

- අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂාරිස් ජනරාල් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

- අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂාරිස් (සංවර්ධන) අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

- සහකාර කොමිෂාරිස් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

- සහකාර කොමිෂාරිස් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ලේඛක මණ්ඩලය

මොල්වී යු.එල්. අමිර

- ක්‍රීංකාවාරය, ආරඩ්, ඉස්ලාම් ශ්‍රීංකාවාර දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

මොල්වී එම්.එල්.එම් යුසුග්

- විදුහල්පති, රිඛ්. ජායා සාහිරා විද්‍යාලය, කොළඹ - 02

එම්.ආර්.එම් මින්ලාර්

- ජේං්ඡේය උපගුරු, කුමාරිමුල්ල මු.ම.වි, පුළුගොඩ

මොල්වී කේ.නී. නසාරේන්

- නියෝජ්‍ය විදුහල්පති, නාව්චානුව මු.ම.වි. නාව්චානුව (අනුරාධපුර)

මොල්වී එස්.එස් රමුනාන්

- ජේං්ඡේය උපගුරු, එරුක්කලම්පිටි මු.ම.වි නාගවිල්ල, පාලාවි

එම්.ආර්.එම් මූතහ්නර්

- නියෝජ්‍ය විදුහල්පති, අරුණ මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, වැලිගම

මොල්වියා ඒ.ආර්. බණිරා

- උපගුරු, අල් මදිනා ජාතික පාසල සියඹලාගස්කොටුව

එම්.එල්.එම් නල්ටි

- විදුහල්පති, අල් හමරා ම.වි., දරුගානගරය

එස්.එෂ්.සී.එම් කරාමන්

- විශ්‍රාමික විදුහල්පති, එඩ්මන්ත් නිවාස කුමය, කොළඹ - 06

සංස්කාරක මණ්ඩලය

ඒ.සී. අගාර මුහම්මද්

- නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ,
ජාතියා නැලීම්යා, බෙරුවල

එම්.එම්.එම් සාබිර

- ජේජ්ජ්‍ය කළීකාවාරය,
අරාබි, ඉස්ලාමි ශ්‍රීංචාර දෙපාර්තමේන්තුව,
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

එම්.ආර්.එම්. ඉර්ජාන්

- සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ,
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය,
ඉසුරුපාය, බත්තරමුල්ල

ජේ.එම්. ජසාර්

- කළීකාවාරය, (ව්‍යාපෘති නිලධාරී),
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම

එම්.වි. අඩුඩුර රහ්මාන්

- සහකාර කොමිෂන්,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

අයි.ඒ.එම්. අංසාන්

- සහකාර කොමිෂන්,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ඡායා සංස්කාරක

කේ.එල් කමලාවති

- විශාලත් සිංහල ගුරු, 213, ඉහළ තල්දුව
අව්‍යුස්සාවේල්ල

අවසාන ඇගයීම

මොලවී එම්.එන්.එම්. ඉජ්ලාන් (කාසිම්)

- ප්‍රධාන කතීඩි, කොළඹ මහ පල්ලිය

ඒ.ටි.එම් නිජාම්

- ගුරු උපදේශක,
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, ප්‍රත්තලම

සෞදුපත් කියවීම

එම්.එස්.එම් රසුල්චීන්

- ගුරු උපදේශක,
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, ගම්පහ

පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය හා පිටු සැලසුම්කරණය

එස්.ඒ.සී.එම්. කරාමත්

- විශාලික විදුහල්පති, කොළඹ - 06

එල්. ඒ. සඳහනි නිලංකා පත්මසිරි

- පරිගණක අංශය,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

එච්.එල්. රිස්නා

- පරිගණක අංශය,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

පිටු සැකසුම රුප හා පිටකවරය

එම්.ච්‍රිලිවී.ඒ අසාර්

- මිල්පාර්වය මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානය,
ශ්‍රී මහින්දරත්න මාවත, කොළඹ - 09

පටුන

පටු අංකය

1. රමාන් පිළිබඳ හැදින්වීම	01
2. තවහිද් රසාලත් සහ මඟාද්	05
3. අල්ලාහ් මැවුම්කරුවාය	09
4. අල්ලාහ්ගේ මැවුම්	12
5. අල් ඉස්ලාම්	15
6. ඉස්ලාමයේ වගකීම	18
7. අත්තහාරත් 1	22
8. අත්තහාරත් 2	25
9. සලාතය 1	28
10. සලාතය 2	32
11. සවීමය රකිතු	38
12. දෙමාපියන් රක බලා ගමු	41
13. ගුරුවරුන්ට සළකමු	45
14. දිව රක ගනිමු	48
15. අවසර ලබා ගනිමු	51
16. අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයට ප්‍රමුඛත්වය දෙමු	55
17. අල්කුර්ආන් හැදින්වීම	59
18. අල්කුර්ආනය පාරායනය කරමු I	62
19. අල්කුර්ආනය පාරායනය කරමු II	68
20. අල් හදිස්	71
21. සීරතුරු රසුල් 01	76
22. සීරතුරු රසුල් 02	81
23. උම්මහාතුල් මූලිකීන්වරු හඳුනාගනිමු	85
24. නඩි සල්ලලැංු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ උතුම් වූ අනුගාමිකයේ	90
25. අහ්ලල් බයිත්වරු හඳුනා ගනිමු	93
26. ආදම් අලෙහිස්සලාම් තුමා	95
27. අසල් වැසියන් සමග යහපත් ඇසුර රකගනිමු	98
28. පරිසරය සුරකිමු	102
29. සතුන්ට කරුණාව දක්වමු	106

මෙම පාඨම් පෙළ පොතෙහි සමහර නම් ඉදිරියෙන් වරහන් තුළ කෙටි යෙදුම් යොදා ඇත. ඒවායේ සම්පූර්ණ යෙදුම පහත දී ඇත. ඒවා සම්පූර්ණයෙන්ම උච්චාරණය කොට කියවීම ඉස්ලාමිය ක්‍රමය වේ. ඒලෙස උච්චාරණය කොට කියවීමෙන් පූර්ණ ප්‍රතිච්ල ලබා ගන්න

කෙටි යෙදුම්:

(සල්) = සල්ලල්ලාභු අමෙලහි වසල්ලම්

(අමෙල) = **පුරුෂයකු නම්**

- අමෙලහස් සලාම්
- කාන්තාවක් නම්**
- අමෙලහස් සලාම්
- දෙදෙනෙකු නම්**
- අමෙලහිමස් සලාම්
- දෙදෙනෙකුට වැඩි නම්**
- අමෙලහිමුස් සලාම්

(රළි) = **පුරුෂයෙකු නම්**

- රළිල්ලාභු අන්හු
- කන්තාවක නම්**
- රළිල්ලාභු අන්හා
- දෙදෙනෙකු නම්**
- රළිල්ලාභු අන්හුමා
- දෙදෙනෙකුට වැඩි නම්**
- රළිල්ලාභු අන්හුම්

(රහ්) = **රහ්මත්ල්ලාහි අමෙලහි හෝ**
රහ්මුල්ලාහ්

1

ඊමාන් පිළිබඳ හැඳින්වීම

ආමන්තු බිල්ලාහ් ! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කරමි.

මා මවනු ලැබුවේ අල්ලාහ් විසිනි. මිනිසා ගැහැනු හා පිරිමි වශයෙන් ඔහු මැවිචේ ය. විවිධ පාටවලින් හා විවිධ හැඩරුවෙන් යුත්තව මැවිචේ ය. විවිධ ජාතින් ඇති කළේ ය. විවිධ භාෂා කතා කරන්නන් ද බිජි කළේ ය. ඇති සම්බන්ධතා ඇති කළේ ය. නැදු හිතවතුන් දායා සෙනෙහසින් බැඳ තැබුවේ ය. අන් සියලු මැවීම්වලට වඩා උසස් තරාතිරමක් මිනිසාට ලබා දුන්නේ ය.

අප ජ්වත්වන භූතලය මැවිචේ ඔහු ය. ඉර, හද, තාරකා සහිතව වහලක ආකාරයෙන් අභ්‍යන්තරයෙන් අභ්‍යන්තරයෙන් ඔහු මැවිචේ ය. කණු මෙන් උස කදු පොලොව මත සිටුවූයේ ය. වලාකුණ් යුත්තන් මෙන් පාවී යන්නට සැලසුවේ ය. ගංගා ඇල දොල හා උල්පත් ආදිය පොලොව මත ගලා යැමට සැලැස්වූයේ ය. මිනිසා ජ්වත් වීමට සුදුසු පරිදි භූතලය සකස් කළේ ය. ආමන්තු බිල්ලාහ්! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කළේමි.

මහු පොලාවේ ජීවිත්ගේ පැවැත්ම සඳහා වායුගෝලය මැවිච් ය. මිනිසාට ග්වසනය කිරීම සඳහා ඔක්සිජන් වායුව ද ගාක ප්‍රහාසංස්ලේෂණය සඳහා කාබන්චියොක්සයිඩ් වායුව ද මැවිච් ය. මිනිසා පිටකරන කාබන්චියොක්සයිඩ් වායුව ගාක ප්‍රහාසංස්ලේෂණය සඳහා භාවිත කරන අතර එම ගාබ මිනිසාගේ ග්වසනය සඳහා අවශ්‍ය ඔක්සිජන් පිට කරන්නේ ය. මෙමගින් මිනිසා සහ ජීවිත් අතර සම්බන්ධයක් ඇති කළේ ය. මෙම තුම්වත් වකුය ඇති කළේ අල්ලාහ් ය. ආමන්තු බිල්ලාහ්! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කළෙමි.

දදැසන ඉර පායයි. ලොව අවදි වන්නේ ය. එවිට ජනයා තම දිනවර්යාවල තිරත වීමට පටන් ගන්නේ ය. ඉපැයිම් ඇතුළු විවිධ කටයුතුවල යෙදෙන්නේ ය. සවස ඉර බැස යන විටම ලොව අන්ධකාර වේ. වෙහෙස වූ ජනයා රාත්‍රියේ තිදාගන්නේ ය. වෙහෙස නිවි නින්ද පහවි තැවත උදැසන අවදි වෙති. සැමද අඛණ්ඩ ලෙස පවතින මෙම ක්‍රියා පටිපාටිය සකසන ලද්දේ අල්ලාහ් විසිනි. ආමන්තු බිල්ලාහ් ! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කළෙමි.

අහසින් වැසි වසින්නේ ය. වියලි ගිය පොලාව තෙමෙන්නේ ය. තණකාල වැඩින්නේ ය. වැල් විහිදෙන්නේ ය. පැලැටි දුළුලන්නේ ය. ගස් වැඩින්නේ ය. ආමන්තු බිල්ලාහ්! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කළෙමි.

මෙ සියල්ල ම සිදුවන්නේ එකම ජලයෙහි. එහෙත් තණකාල වැඩි කාල පැහැයෙන් දිස් වන්නේ ය. මල් පිළි විවිධ වර්ණයෙන් දිලෙන්නේ ය. හරිත වර්ණයෙන් යුත් තණ බිම්වල ගවයින් තණ බුදින අයුරු බලන්න. සමනල්පු මල්වලින් මල්පැණි උරා බොති. පක්ෂීනු පළතුරු කමින්, නාදකරමින් සතුවූ

වෙති. මිනිසා ද අනුමත ගාක හා සතුන් පිස අනුහව කරන්නේ ය. මෙතරම් වූ පුදුම සහගත ක්‍රියා දමයක් ඇති කළේ අල්ලාහ්ය. ආමන්තු බිල්ලාහ්! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කළෙමි.

මිනිස් සිරුර තුළ ද අල්ලාහ්ගේ විශ්මයජනක සංවිධානය දැකිය හැකි ය. ග්‍රෑසන පද්ධතිය, ස්නායු පද්ධතිය, ජ්‍රණ පද්ධතිය, රුධිර පද්ධතිය යන සියල්ල ක්‍රියාත්මක වන්නේ ක්‍රමානුකූලව ය. බැලීමට ඇස්, අසන්නට කන්, රසවිදීමට හා කතා කිරීමට දිව යන සියල්ලෙහි ම අල්ලාහ්ගේ ආශ්චර්යවත් මැවීම් දැකිය හැකි ය. ආමන්තු බිල්ලාහ්! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කළෙමි.

මෙසේ සියලු මැවීම්වල ම අල්ලාහ්ගේ පුදුම සහගත ක්‍රියාදමයක් දැකිය හැකි ය. මෙවා අහම්බෙන් හෝ ක්‍රිඩ්ස්කුව හෝ බිහිවු ඒවා නොවේ. දැනුම හා හැකියාව ඇති අල්ලාහ් විසින් මෙවා මවා ක්‍රියාත්මක කරවන්නේ යැයි මම විශ්වාස කරමි. ඔහු පහළ කළ දේව ගුන්ප විශ්වාස කරමි. අල්ලාහ් විශ්වාස කරන මුස්ලිම් වන මම ඔහුගේ මලාඹකාවරුන් ද විශ්වාස කරමි. ඔහු පහළ කළ වක්ත්වාවරුන් ද විශ්වාස කරමි. අවසන් දිනයක් ඇති බව විශ්වාස කරමි. සියල්ල සිදුවන්නේ ඔහුගේ සැලැස්ම අනුව (කද්ද්‍ර) යැයි විශ්වාස කරමි. ආමන්තු බිල්ලාහ් ! මම අල්ලාහ් විශ්වාස කළෙමි.

සූදුසූ වචන යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

1. සියල්ල මැවිවේ
2. ඔහු මිනිසුන් වශයෙන් මැවිවේ ය.
3. වැසි ජලය පහළ කොට විවිධ..... යුත් පලතුරු ඇති කළේය.
4.පොලොව මත කණු මෙන් සිටවන ලදී.
5.මක්සිජන් සහ කාබන්බයොක්සයිඩ් යන වායුන් මිශ්‍රව ඇත.

කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

1. ආමන්තුබිල්ලාහ් යන්නෙහි අර්ථය කුමක් ද?
2. ගාක වර්ධනය කරවීම සඳහා අල්ලාහ් ලබා දෙන්නේ කුමක් ද?
3. මිනිසා රාත්‍රියේ දී වෙහෙස නිවා ගැනීම සඳහා අල්ලාහ් කුමක් ලබාදී තිබේ ද?
4. අල්ලාහ්ගේ මැවීම හතරක් සඳහන් කරන්න.
5. ඔබ භුක්ති විදින අල්ලාහ්ගේ දායාදයන් පහක් සඳහන් කරන්න.

2

තවහිද් රසාලත් සහ මඟාද්

ගුරුවරිය :

අස්සලාමු අමෙලකුම් වරහ්මතුල්ලාහි වබරකාතුහු

ඇප්‍රායාවෝ :

වංමේලකුමූස්සලාම් වරහ්මතුල්ලාහි වබරකාතුහු

ගුරුවරිය:

දරුවනි! අපි සියලු දෙනාම මූ:මින්වරු නේ ද? මූ:මින් කියන්නේ කාටද කියලා කියන්න පුළුවන් ඔයගොල්ලන්ගෙන් කොයි කෙනාට ද?

අර්ථා :

විචර මම දන්නවා. අපේ උම්මා මට කියා දිලා තියෙනවා. මම කියන්න ද?

ගුරුවරිය :

හොඳයි විකත් හයියෙන් කතා කරන්න
අර්ථා.

අර්ථා :

ආමන්තුබිල්ලාහ්වල අඩංගු කරුණු
විශ්වාස කරන ඇය මූෂ්මින් වෙනවා.

ගුරුවරිය :

අර්ථා ඔබ හරි. බාරකල්ලාහු ලකි (අල්ලාහ් ඔබට බරකත් කරත්වා).

ලමයිනි! අර්ථා කිවිවා වගේ ආමන්තුබිල්ලාහ් යන්නෙහි අඩංගු කරුණු හය සැකයෙන් තොරව විශ්වාස කරන්නා මූෂ්මින් වෙනවා. අද පාඩමේ දී අපි මෙම කරුණු හය ඇතුළත් මූලිකාංග තුනක් කෙටියෙන් සළකා බලමු.

අමානා : විචර, රමානයේ කරුණු හයෙන් කරුණු තුනක් ගැන අද විස්තරාත්මකව කියා දෙනවා එහෙම නේද?

ගුරුවරිය : නැ දුවේ! එම කරුණු හය මෙම කරුණු තුනෙහි ඇතුළත් වෙනවා. එවා තවිහිදී, රිසාලත් සහ මඟාද් ය.

සයිනබි: එම පද වල තේරුම් මොනවා ද?

ගුරුවරිය: තවිහිදී කියන්නේ එකත්වය, රිසාලත් කියන්නේ දූතහාවයට, මඟාද් කියන්නේ නැවත නැගිටුවන කියාමා දිනයට ය.

ඡයිමා : මේවායේ තේරුම තවත් විස්තර කරල කියල දෙන්න ගුරුතුමියනි

ගුරුතුමිය: හොඳයි ඡයිමා අල්ලාහ් අපට මැවිවේ ය. ඔහු එකයාය. නැමදුමට භා උදව් පැනීමට සුදුස්සා ඔහු පමණි. ඔහු අසමස්ය. ඔහුට සහායකයකු ද නොවේ. ඔහු කිසිදු අවශ්‍යතාවක් ඇත්තකු නොවේ. කිසිවක් හලාල් හෝ හරාම් බවට පත්කිරීම ඔහු සතු අයිතිය වන්නේ ය. කුසල් අකුසල් යන සියල්ල ලැබෙන්නේ ඔහුගෙන් ය. මෙලෙස විශ්වාස කිරීම තවිහිදිය (එකත්වය) වන්නේ ය.

අර්වා :

තවිහිදයට විරැද්ධ පදය සීරක් කියල උම්මා අපට කියා දීල තියෙනවා. ඒකේ තේරුම සම කිරීම නේද රිචර් ?

ගුරුතුමිය :

මව ඒක හරි. ඒ නිසා තමයි, අල්ලාහ්ට තව දෙයක් සම කරන්නන්ට මූෂ්‍රික්වරු කියල හඳුන්වනු ලබන්නේ. හොඳි, අපි රිසාලත් හෙවත් දුත මෙහෙවර ගැන බලමු. මිනිසුන් මැඩු අල්ලාහ් මහු මෙලොව ජ්වත් විය යුතු ආකාරය ගැනත් මග පෙන්වුයේ ය. අල්ලාහ්ගේ එම මගපෙන්වීම ආගම් නම් වේ. මෙම ආගම් දේශනා කිරීම සඳහා අල්ලාහ් මිනිසුන් අතරින් යහපත් අය සහ සුදුසු අය තෝරා ගත්තේ ය. අපි “නඩ්වරු” යැයි හඳුන්වන්නේ මවුන් ය. මවුනතර සිටි විශේෂීත නඩ්වරු “රස්ල්වරු” යැයි හඳුන්වනු ලබති.

දරුවනි! මලාඉකවරුන් අතරින් වැදුගත්ම මලාඉකවරයා වන්නේ ජ්බිරිල් අලෙහිස්සලාම් තුමාය. අල්ලාහ් ආගම් සහ සුහුරු පහළ කළේ මෙතුමා හරහා ය. අපි “රිසාලත්” “දුත මෙහෙවර” යැයි හඳුන්වන්නේ මෙයයි.

අර්වා :

ගුරුතුමියනි, ජ්බිරිල් අලයිහිස්සලාම් තුමා නඩ්වරුන්ට වහි ගෙනෙන බව උම්මා කිවිවා. ඒකට නේ ද මබතුමිය රිසාලත් කිවිවේ ?

ගුරුතුමිය :

“මාඡා අල්ලාහ්” අර්වා ඔබ කිවිවා හරි. ඔබගේ උම්මා ඔබට ඩුගාක් ආගමික කරුණු කියා දීලා තිබෙන බව ජේනවා. දරුවනි, ඔබත් අර්වා වගේ ආගමික කරුණු දෙම්විපියන්ගෙන් අහල ඉගෙන ගන්නත්, පොත් පත් කියවා දැන ගන්නත් වැයම් කළ යුතුයි. ආදරණීය දරුවනි! ඔබ එහෙම කරනවා නේ ද?

හිෂ්පාවෝ :

ඉන්පා අල්ලාහ් ගුරුතුමියනි! අනිවාර්යයෙන් ම අපි එහෙම කරනවා.

ගුරුතුමිය :

දරුවනි! දැන් ‘මඟාද්’ යනුවෙන් කියන කියාමා දිනය පිළිබඳ විශ්වාසය ගැන බලමු. මරණයක් සමග මිනිස් ජ්විතය අවසන් වන්නේ නැත. කබිර හි මිනිස්සු නැවත වාරයක් නැගිටවනු ලබති. මවුහු මුන්කර නකිර යන මලාඉකාවරුන් විසින් ප්‍රශ්න කරනු ලබති. ප්‍රශ්න කිරීමෙන් පසුව කබිර ජ්විතය ස්වර්ගයේ උයනක් ලෙස හෝ තිරයේ අගාධයක් ලෙසට පත්වේ.

ඉල්මා :

ගුරුතුමියනි! දෙවන සූර් පිළිම සමග මිනිසුන් මහ්ජර පිටියේ දී රස් කරනු ලබන බව රසානා ගුරුතුමිය කිවිවා. ඒ කබිර ජ්විතයෙන් පසුව නේ ද?

ගුරුතුමිය :

පුරිම සූර් පිළිමන් සමග ලෝක විනාශය ආරම්භ වෙනවා. සියලුම ජ්විහු මැරි යනවා. තියමිත කාලයේ දී දෙවන සූර් පිළිමන් සමග මළ අය පණ ලැබ තැගිරිති. ඔවුහු මහ්ජර නම පිටියේ රස් කරනු ලබති. ඉන් පසු ප්‍රශ්න ඇසීම සිදුකෙරේ. එන් කළ අය ස්වර්ගයටත් පවි කළ අය තිරයටත් යවනු ලබති. මෙම කරුණු සියල්ලට ම මඟාද් යැයි කියන්නෙමු.

දැන් තවිහිද් රිසාලත් සහ මඟාද් යන පදනම් අර්ථය ඔබට පැහැදිලිව දැන ගන්නට ලැබුණා.

ඉන්හා අල්ලාහ් ර්ලග පාඩමෙන් හමුවෙමු.

ශිෂ්‍යාච්‍යාවෝ:

ජ්සාකල්ලාහු හයිරන්

1. පහත සඳහන් අරානි පදනම් තේරුම සඳහන් කරන්න.

(අ) තවිහිද් (ආ) මූෂින් (ඇ) ආමන්ත්‍යල්ලාහ් (ඈ) රිසාලත් (ඉ) මඟාද්

2. අල්ලාහ් පිළිබඳව ඔබ විශ්වාස කරන්නේ කෙසේ ද?

3. රජුල්වරු යනු කවරහු ද?

4. සූර් පිළිමන් සමග කුමක් සිදුවේ ද?

5. පහත සඳහන් මලාඉකාවරුන්ගේ කාර්යයන් සඳහන් කරන්න

අ) ජ්බිරිල් අලෙලහිස්සලාමි

ආ) මූන්කර් නකිර අලෙලහිමස්සලාමි

3

අල්ලාහ් මැටුමිකරුවාය

මිනිසුන් වන අප මැවිවේ කවු ද? අප ජ්වත්වන මෙලාව මැවිවේ කවු ද?
පොලොවේ ඇති සාගර, ගංගා, වනාන්තර, කදු ආදිය මැවිවේ කවු ද? සතුන්,
කුරුලේලන්, මාඅන්, කෘමින් ආදිය මැවිවේ කවු ද?

මේවා මූලික ප්‍රශ්න වන්නේ ය. එනිසා මෙම ප්‍රශ්න මිනිසුන් සියල්ලන්ගේ ම
සිතෙහි පැන නැගින්නේ ය. මේවාට නිවැරදි පිළිතුරු අපි දැනගත යුතු ය.

අපි ඉගෙනුම ලබන පන්ති කාමරය, එහි තිබෙන පුවු, මේස ඉගැන්වීමේ
උපකරණ ආදිය මෙහි ඉකෙ ම ඇති වුණු ඒවා ද? සැබැවීන් ම මෙම පාසල
ද එහි ඇති පන්ති කාමර ද ඉදි කර ඇත්තේ ගොඩනැගිලි ඉදිකරන්නන් විසින්
විය යුතුය.

මෙහි ඇති ලී බඩු වඩු බාස්වරුන් විසින් සාද තිබිය යුතුය. පොත් පත් ලේඛකයන් ලියා මුදණය කළ ඒවා විය යුතුය.

මෙසේ නොව ඒවා ඉංග්‍රීස් පහල වූ ඒවා වන්නේ කෙසේ ද? සැබැවින් ම එය විය නොහැකි දෙයකි.

පාන් සඳහා බේකරියක් සළකා බලමු. එහි තිරිගු ඉංග්‍රීස් පිටි බවට පත්වනවා ද? එම පිටි ගෝනි යන්ත්තුවලට ඉංග්‍රීස් භැලෙනවා ද? යන්තු ඉංග්‍රීස් ක්‍රියාත්මක වෙනවා, පාන් ඉංග්‍රීස් සැදෙනෙනවා කියා යමෙක් කිවහාන් ඔබ විශ්වාස කරනවා ද?

ඔබ නිවසේ කුස්සියේ තේ, බත්, මාඟ වැනි දේ ඉංග්‍රීස් පිළියෙල වනවා ද? නැත්නම් දැනුම හා බුද්ධිය ඇති ඔබගේ මව ඒවා පිස ඔබ වෙත එවනවා ද? ඔබගේ කැම මේසයට ආහාර ඉංග්‍රීස් පැමිණි බව ඔබගේ මව කිවත්, ඔබ විශ්වාස කරනවා ද? මෙම කටයුතු පියවරෙන් පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීමට කෙනකු අවශ්‍යයි නේද?

මෙමගින් අපි වටහා ගන්නේ කුමක් ද? ඔහුම මැවීමකට මැවුමකරුවෙකු සිටිය යුතු ය. මැවුමකරුවෙකු නොමැතිව කිසිදු මැවීමක් බිජි වන්නේ නැත. මෙවැනි ඔහුම දෙයක් ක්‍රියා කිරීමට ක්‍රියාකරවන්නකු සිටිය යුතු ය.

එම ක්‍රියා කරවන්නා බුද්ධිමත් මෙන් ම ගක්තිය හා හැකියාව ඇති අයකු විය යුතු ය. දැන් පොලොව දෙස බලන්න. පුළුල් වූ සයුර දෙස බලන්න. උසින් ද ගාම්ඩිරව ද පෙනෙන කදු දෙස බලන්න. අහසේ පුළුන් මෙන් පාවෙන වලා තිරයන් දෙස බලන්න. කැලැවේ සැරිසරණ අලි, අතුන්, සිංහයන්, ව්‍යාසුයන් දෙස බලන්න. කපුටන්, ගිරවුන්, උකුස්සන් වැනි අහසේ පියාඹන කුරුලේලන් දෙස බලන්න.

බලුත්, බල්ලන්, ගවයින් වැනි වත්තේ ගැවෙසෙන සුරතල් සතුන් දෙස බලන්න.

මේ සියල්ල ඇත්තෙන් ම දැනුමත් හැකියාවත් ඇති අයෙකු විසින් ම මවා තිබිය යුතු ය. එම මැටුමිකරුවා අල්ලාහ් ය.

මිනිසුන් වන අපව මෙන් ම අපගේ මූතුන් මිත්තන් යන සියල්ලන් ම මැවිවේ අල්ලාහ් ය. ප්‍රථම මිනිසා වන ආදම් අලයිහිස්සලාම් මැවිවේ අල්ලාහ් ය. ඔහුගේ ඉල ඇටයෙන් හවිවා අලයිහිස්සලාම් මැවිවේ ද අල්ලාහ් ය. මවුන් දෙදෙනාගෙන් අද දක්වාත්, මත්වටත් මිනිස් පරමිපරාවන් මවන්නේන් අල්ලාහ්ය. මිනිසා ඇතුළු අන් සියලු ම මැවිම මැවිවේ අල්ලාහ් යැයි අපි ස්ථීර ලෙස විශ්වාස කරමු.

අල්ලාහු හාලිකුනා අල්ලාහහු රාසිකුනා

අල්ලාහ් හාදීනා සුඩිහාන මවිලානා

අප මැවිවාවූ අල්ලාහ්

අප කුස පිරවූ අල්ලාහ්

යහ මග පෙන්වන අල්ලාහ්

පරිගුද්ධ ස්වාමියා අල්ලාහ්

ත්‍රියාකාරකම

1. අහස් තලයේ පියාසර කරන වී කුරුලේලක් දෙස බලන්න. උගාට අල්ලාහ් ලබා දී ඇති දායදයන් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
2. අල්ලාහ්ගේ මැටුමක් වන මිනිසා සහ ඔහුට සෙවණ ලබා දෙන නුග ගහ අතර පවතින වෙනස්කම් ලැයිස්තු ගත කරන්න.

4

අල්ලාභ්ගේ මැටුම්

දරුවනි! මිනිසා ඇතුළු අන් සියලු මැටුම් අල්ලාභ්ගේ මැටුම් බව පසුගිය පාඩමේ දී කියවුවා මතක ද?

අල්ලාභ්ගේ මැටුම් අතර පණ ඇති ඒවා පවතිනවා. මිනිසුන්, සතුන්, කුරුල්ලන්, කෘමින්, ගාක සහ මත්ස්‍යයන් වැනි දැ පණ ඇති ඒවා ය. මේවා අතර ගාකවලට එහා මෙහා යා නොහැකිය.

කෘමින්, කුළු ජීවීන් හා බැක්ටීරියා ආදින් අපගේ පියවි ඇසුට නොපෙනෙන ඉතා කුඩා ජීවීන් ය.

පස, ජලය, ශින්දර, කදු සහ ගෝග යනාදිය පණ තැනි ඒවාය. සුළුග, විදුලිය, තාපය, වුම්බකත්වය වැනි අල්ලාභ්ගේ මැටුම් වන ගක්තින්ට ද පණ තැත.

අප ජීවත්වන පාලීවියට එහායින් පිහිටි අල්ලාභ්ගේ මැටුම් වශයෙන් ඉර, හඳ, තාරකා, ගුහලෝක යනාදිය සඳහන් කරන්න පූජාවන්. විශ්වයේ පවතින අල්ලාභ්ගේ අති විශාල මැටුම් වන මේවා වලනය වෙමින් පවතිනවා. නමුත් ඒවා ද පණ ඇති ඒවා නොවේ.

ලෝකයේ පවතින පණ ඇති, පණ තැති හා විශ්වයේ පවතින අනෙක් අති විශාල මැවීම් සියල්ල ම පූදුම සහගත ඒවා ය. තවද ඒවා මවා ඇත්තේ ද සැලසුම් සහගත ආකාරයටය. ඒවා කුමවත් ආකාරයට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතිනවා. එමගින් ඒවා මවා ඇත්තේ දැනුම සහ ගක්තිය ඇති අල්ලාහ් විසින් බව අපට මතාව පැහැදිලි වෙනවා නේ ද?

දරුවනි! අපගේ ඉන්දියයන්ට ගෝවර නොවී පිහිටන තවත් ලොවක් ද තිබෙනවා. එහි අල්ලාහ්ගේ මැවීම් පවතී. එයින් මලක්වරුන් ප්‍රධාන ය. අල්ලාහ් විශ්වාස කරන මූලින්වරුන් ඔහුගේ මලක්වරුන් ගැන ද විශ්වාස කළ යුතුයි. මේ ගැන අල් කුර්ඩානය පහත සඳහන් පරිදි පවසයි.

“විශ්වාසවන්තයින් සියල්ලෝ ම අල්ලාහ් සහ ඔහුගේ මලක්වරුන්, ඔහුගේ ආගම් සහ ඔහුගේ වක්තාන්වරුන් පිළිබඳව විශ්වාස කරති. (2:285)”

අල්ලාහ් පළමු මිනිසා වන ආදම් අලෙලහිස්සලාම් තුමා පසෙන් මැවීවේ ය. එහෙත් මලක්වරුන් මවනු ලැබුවේ ආලෝකයෙන් ය. මලක්වරු පිරිම් නො ගැහැනු හෝ නොවති. ඔවුනට දෙමාපියන් හෝ දරුවන් හෝ නොමැත. මිනිසුනට මෙන් බඩිගින්න, පිපාසය, ආශාවන්, වෙහෙස, නින්ද, මහඟ වීම හෝ දුබලවීම ආදය ඔවුනට තැත. එසේම ඔවුනට දේවත්වයක් ද තැත. ඔවුහු අල්ලාහ් විසින් පනවන ලද වගකීම් පැහැර නොහැර ඉටු කරති. ඔවුහු අප්‍රමාණ වෙති.

මලක්වරුන්ගේ සංඛ්‍යාව දත්තේ අල්ලාහ් පමණි. ඔවුන්ගේ සංඛ්‍යාව අති විශාල ය. ඔවුනතුරෙන් වැදගත් අය දස දෙනෙකි. මලක්වරුන් අතරින් ජ්‍යෙෂ්ඨ අලෙලහිස්සලාම් තුමා ඉතා වැදගත් කෙනෙකි. අල්ලාහ්ගෙන් නැව්වරුන් වෙත පණිවිධ ගෙන එන්නේ ඔහුය. අර්රුහ්, නාම්පිසුල් අහ්ලම්, සහ රැහුල් කුද්ස් යනාදී සුවිශේෂී නම් ද ඔහුට ඇති.

මිකායිල් අලෙලහිස්සලාම් තුමා යන මලක්වරයා සුළුග, ජලය, ගින්ත, වැනි ඒවා හාරව කටයුතු කරයි. ඉස්රාගිල් අලෙලහිස්සලාම් තුමා කියාමා දිනය පළාතාවන විට සූර පිළියි. මලකුල් මවත් අලෙලහිස්සලාම් තුමා ප්‍රාණය අත්පත් කරයි. රකිබ්, අතිද් අලෙලහිස්සලාම් යන දෙදෙනා මිනිසා කරන හොඳ නරක සහහන් කරති. මුන්කර්, නාකිර අලෙලහිස්සලාම් තුමානන් දෙදෙනා කබිර හි ප්‍රශ්න කරති. රිල්වාන් අලෙලහිස්සලාම් තුමන් ස්වරගයේ අධිපතියා ය. මාලික් අලෙලහිස්සලාම් තුමා නිරයේ අධිපතියා ය.

අපගේ ඉන්දියයන්ට ගෝවර නොවන ආකාරයේ අල්ලාහ් ගේ මැවුම් අතර තවත් කොටසක් ද වෙති. ඔවුහු ජීන්වරු නම් වෙති. ඔවුහු ගින්නෙන් මවනු ලැබූ අය වෙති. මිනිසුන්ට මෙන් මොවුන්ට ද කුසගින්න, පිපාසය, නින්ද, ආංශ්‍යන් හා පවුල් අරුදිය ඇත. මිනිසුන් මෙන් ජීන්වරු ද අල්ලාහ් නැමැදීම හා ඔහුට කිකරු වීම කෙරෙහි අණ කරනු ලැබේ සිටිති.

ජීන්වරුන් අතර අල්ලාහ්ට අවනත නොවන පිරිස ජෙතාන්වරු ය. නොයෙකත් ආකාරයේ නොසන්සුන් තාවයන් ඇති කරන ජෙතාන්වරුන්ගේ නායකයා ඉඩිලිස් ය.

දරුවති! අල්ලාහ් ගේ මැවුම් පුදුම සහගත බව ඔබට වැටහෙනවා ඇත. මෙම කරුණුවලින් පෙන්වා දෙන ආකාරයට සියල්ලෙහි ම මැවුම්කරුවා, සර්ව බලධාරියා අල්ලාහ් බව අපි විශ්වාස කරන්නේමු.

අභ්‍යන්තරය

1. අල්ලාහ්ගේ අතිමහත් මැවීම් දෙකක් නම් කරන්න.
2. ආදම් අලෙලහිස්සලාම් තුමා මවනු ලැබූවේ කුමකින් ද?
3. ජ්බිරිල් අලෙලහිස්සලාම් තුමාගේ සුවිශේෂ නම් දෙකක් ලියන්න.
4. මිනිසුන් හා මලක්වරුන් අතර වෙනස්කම් වගු ගත කරන්න.
5. අල්ලාහ්ගේ ආර්ථිකයන් දැක්වා ඇති අපගේ සිතෙහි ඇති වූ හැඟීම් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
6. ජීන්වරුන් පිළිබඳව ඔබ දැනගත් කරුණු කෙටියෙන් ලියන්න.
7. ප්‍රධාන මලක්වරුන්ගේ නම් සඳහන් කරන්න.

5

අල් ඉස්ලාමි

අක්මල් : අස්සලාමු අමෙලකුම්. මුහම්මද්.

මුහම්මද් : වඛමෙලකුමුස්සලාමි. අක්මල්.

අක්මල් : මයා රේයේ ඉස්කෝලේ ගියා ද?

මුහම්මද් : ඇයි මයා රේයේ ඉස්කෝලේ ගියේ නැත්ද?

අක්මල් : මගේ මාමා අසනීප වෙලා. එයාගේ දුක සැප විමසන්න තාත්තා එක්ක ගියා.

මුහම්මද් : මාජාඅල්ලාහ්. හොඳ වැඩක්. අපි රේයේ ඉස්ලාමි පාඩමේ දී අල් ඉස්ලාමි යන මාත්‍රකාව යටතේ ගොඩාක් දේවල් ඉගෙන ගත්තා.

අක්මල් : ඉතින් ඒ ගැන මටත් කියන්න.

මුහම්මද් : ඉස්ලාමි යන අරාබි වචනයට සාමය, පාලනය, අවනත්වීම, භාර්තීම වගේ තේරුම් තියෙනවා. අල්ලාහ් විශින් දායාද කළ අවසාන ආගම එයයි. එයට අර්කාන් පහක් තියෙනවා.

අක්මල් : අර්කානුල් ඉස්ලාමි කියන්නේ මොකක් ද?

මුහම්මද් : අර්කානුල් ඉස්ලාමි කියන්නේ ඡහාදා, සලාත්, සකාත්, සව්‍යම් සහ හඳු වැනි වගකීම්වලට.

අක්මල් : ඡහාදා කියන්නේ මොකක් ද?

මුහම්මද් : ඡහාදා යනු “නැමුදුමට සුදුස්සා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවකු නැත” යැයි ද “මුහම්මද් සල්ලේලානු අමෙළහිවසල්ලම් තුමා ඔහුගේ රසුල් යැයි ද සාක්ෂි දරමින් විශ්වාස කිරීමයි.

අක්මල් : අනෙකුත් වගකීම් ගැනත් කියන්න.

මුහම්මද් : සලාත් යනු, පස් වේල් ඉටුකළයුතු නැමුම ඉටුකිරීමත්, සකාත් යනු වත්කම් ඇති අය තම දෙනයෙන් නියමිත කොටසක් දුගි දුප්පතුන් වෙනුවෙන් දන් දීමත්, සවිම් යනු රමුවාන් මාසයේ උපවාසයේ යෙදීමත්, හඡ් යනු පහසුකම් හා අවස්ථා ඇති අය ගුද්ධ වූ මක්කා නගරයට ගොස් ඉටු කරන වගකීමත් වන්නේය. මෙවාට අමතරව ඉස්ලාමයට අදාළව වෙනත් සුවිශේෂතා ඇත.

අක්මල් : ඒවා ගැන විස්තර කරලා කියන්න පුළුවන් ද?

මුහම්මද් : ඉස්ලාම් දහම අල්ලාහ් පහළ කළ අවසාන ආගම වන්නේ ය. එය ස්වාධාවික ආගමකි. මිනිස් ජීවිතයේ සියලුම ම අවස්ථා වල හා කාල වල හා ස්ථාන වල අනුගමනය කළ ගැකි ආගමකි. යුක්තිය, ඉවසා දරා ගැනීම, අවංකත්වය, සහජ්වනය ආදිය එහි සුවිශේෂතා ය. ජීවිතයේ සියලුම කරුණුවල දී ඉස්ලාම් දහම පවසන යහමාරගය අනුගමනය කිරීමෙන් සාරධර්ම සහ යහගුණයන් වර්ධනය වන්නේ ය. තව ද අල්ලාහ් අප නිරීක්ෂණය කරන්නේය. “කියාමාවේ දී අපගේ ක්‍රියා ගැන ප්‍රශ්න කරනු ලබන්නේ ය” යන ගැහීම නිසා යහමග අනුගමනය කිරීමට පොලුඩුවනු ලබන්නේය.

අක්මල් : ඉස්ලාමීය ජීවන ක්‍රමය අනුගමනය කිරීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක් ද?

මුහම්මද් : මෙලෙපාට ජීවිතයේ සැනසීම, අල්ලාභ්ගේ තෘප්තිය හා ස්වර්ගයේ ජීවත් විමේ අවස්ථාව උද කර ගැනීමයි.

අක්මල් : ජසාකල්ලාභු කයිරා!

මුහම්මද් : අපි අපගේ ජීවිතයේ මේවා අනුගමනය කරමු. ඉන්හා අල්ලාභ්.

අන්තාසි

පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් (හරි) යැයි ද වැරදි නම් (වැරදි) යැයි ද ලියන්න.

1. ඉස්ලාම යන අර්ථ වචනයේ අදහස පාලනය කිරීම හෝ භාර වීම යන්න ය.

()

2. අර්කානුල් ඉස්ලාම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ඉස්ලාමයේ වගකීම ය.

()

3. ඉස්ලාම කුළුණු පහක් මත ගොඩනැගී ඇත.

()

4. ඉවසා දරා ගැනීම, සහජ්වනය යනාදිය ඉස්ලාමයට පරිභාහිර ඒවා ය.

()

5. ඉස්ලාමීය මගපෙන්වීම නොසලකන අය ස්වර්ගයට පිවිසෙති.

()

6

ඉස්ලාමයේ වගකීම්

වරක් නඩි මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ තම සහාහාවරුන් සමග සිටියහ. එවිට ජ්බිරිල් අලෙහිස්සලාම් තුමා මිනිස් වෙසින් පැමිණ නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා ඉදිරියෙහි ඉදා ගත්තේය. ඉස්ලාම් යනු කුමක් දැයි නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගෙන් විමසුවේ ය. එයට නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ ඉස්ලාම් යනු නැමුදුමට සුදුස්සා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවකු නොවේ යැයි ද නඩි මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් අල්ලාහ් ගේ වක්ත්වරයා යැයි සාක්ෂි දුරිම (ඡහදා), සලාතය ඉටු කිරීම, සකාන් දීම, රම්ලාන් මාසයේ සව්මය ඉටු කිරීම, සහ හැකියාව ඇති අය හඳු වගකීම ඉටු කිරීමත් බව පිළිතුරු දුන්හ. මෙම හදිසයෙන් ඉස්ලාමයේ වගකීම් පහ පැහැදිලිව දක්වේ. ඒ පිළිබඳ තව දුරටත් බලමු.

ඡහදා

ඡහදා යනු පුද්ගලයෙක් ඉස්ලාමය පිළිගැනීම සඳහා වන දිවුරුම් ප්‍රකාශය වන්නේ ය. සැම කෙනකු ම මෙය පිරිසිදු සිතින් ඉසිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය. ‘ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහු මුහම්මදුරු රසූලුල්ලාහ්’ යැයි පැවසීම ඡහදා යැයි හැදින්වේ. මෙම කලිමාවෙහි අල්ලාහ් සහ ඔහුගේ වක්ත්වරයා විශ්වාස (ර්මාන්) කිරීම අන්තර්ගත ය.

කෙනෙක් මෙම කලිමාව පවසා ඉස්ලාමයට පැමිණීම මගින් ස්වර්ගයට පිවිසීමේ භාගයය ලබන්නේ ය. කවරෙකු “ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහු මුහම්මදුරු රසූලුල්ලාහ් යැයි පවසම්න් ඒ අයුරින් ම ක්‍රියා කරන්නේ ද ඔහු ස්වර්ගයට පිවිසෙන්නේය” යැයි නඩි සල්ලල්ලාහු අලයිහිවසල්ලම් තුමා පවසා ඇත. (බ්‍රහාර මුස්ලිම්)

සලාතය

ඉස්ලාම් පවසන වගකීම් අතර දෙවැනි වගකීම සලාතය වන්නේ ය. මෙය දිනපතාම පස්වේලක් නියමිත වෙලාව නොවරදවා ඉටු කිරීම සැම මූස්ලිම්වරයෙකුගේ ම වගකීම වන්නේ ය. මේ ගැන නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහිවසල්ලම් තුමා පහත සඳහන් පරිදි පවසා ඇත. “මූස්ලිම්වරයෙකු හා කාරිරවරයෙකු අතර වෙනස සලාතය අතහැරීම වන්නේ ය” (බ්‍රහාරි)

වරක් ඉඩනු අඩංගුස් රැලියල්ලාහු අන්හු තුමා නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහිවසල්ලම් තුමාගෙන් “මා හට ස්වර්ගයට පිවිසීමට මං පාදන ඉඩනාතයක් කියා දෙන්න” යැයි ඇසුරුවේ ය. එයට නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහිවසල්ලම් තුමාගෙන් “අල්ලාහ්ව නමදින්න: ඔහුට කිසිවක් සම නොකරන්න, සලාතය ස්ථාපිත කරන්න යැයි පැවසුහ.” (බ්‍රහාරි)

සකාතය

ඉස්ලාම් පවසන අනිවාර්ය වගකීම් අතර තුන්වැනි වගකීම සකාතය වන්නේ ය. මෙය ආර්ථික වශයෙන් වත්කම් ඇති සැම මූස්ලිම්වරයෙකු ම තම ධනයෙන් කොටසක් සකාත් ලැබීමට සුදුසු පිරිසට ලබාදීම කළ යුතු ය. මෙයින් ධනය පිරිසිදු වන්නේ ය. නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහිවසල්ලම් තුමා යෙමත් රාජ්‍යයට මුජාද් රැලියල්ලාහු අන්හු තුමා ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස යැවු අවස්ථාවේ, “අල්ලාහ් සකාතය වගකීමක් කර ඇත. එය ධනවතුන්ගෙන් ලබාගෙන දුර්පතුන්ට ලබා දිය යුතු” යැයි පැවසුහ. (බ්‍රහාරි, මූස්ලිම්)

සව්මය

අල්ලාහ් විසින් පනවන ලද භතරවන වගකීම සව්මය වන්නේ ය. සැම මූස්ලිම්වරයෙකුම අවුරුදු පතා රමුවන් මාසයේ දි දිනපතා නිශ්චිත කාලයක් නොකා නොවී සහ සව්මය බේදවන අනෙකුත් කාර්යයන්හි නො යෙදී අල්ලාහ්

වෙනුවෙන් කුසල් බලාපොරොත්තුවෙන් සවිමයෙහි නිරත විය යුතු ය. සවිමය හේතුවෙන් පවි සමා කෙරෙන්නේ ය. ස්වර්ගයට පිවිසීමේ අවස්ථාව උදවෙන්නේ ය.

“කවරෝ රම්‍යාන් මාසයේ රම්‍යානයෙන් යුතුව ආනිසංස බලාපොරොත්තුවෙන් සවිමය ඉටු කරන්නේ ද, ඔහුගේ සියලු ම පවි සමා කෙරෙන්නේ ය”යැයි නබා සල්ලල්ලාහු අලයිහිවස්සල්ලාම් තුමාණෝ පැවසුහ. (බූහාරි, මුස්ලිම්)

නත්

ඉස්ලාම් දහම නියම කර ඇති වගකීම් අතුරෙන් පස්වන වගකීම හඳු වන්නේ ය. වත්කම, හැකියාව සහ ගාරීරික ගක්තිය ඇති සඳහා මුස්ලිම්වරයුම තම ජීවිතයේ වරක් හෝ මෙම වගකීම ඉටු කිරීම අනිවාර්ය වන්නේ ය. මෙමගින් ඔහුගේ සියලු පවිච්ච ස්වර්ගය දෙනු ලැබ එදා උපන් ලදුවකු මෙන් පාරිඹුද්ධ අයෙකු වන්නේ ය.

“පිළිගනු ලැබූ හඳු වගකීම වෙනුවෙන් ස්වර්ගය හැර වෙනත් දීමනාවක් නොමැත” යැයි නබා සල්ලල්ලාහු අලෙහිවසල්ලාම් තුමාණෝ පැවසුහ. (තිරමිදි)

මෙම වගකීම අතර පරස්පර සම්බන්ධතාවයක් දක්නට ඇත. මෙවා ඉටුකිරීමෙන් තනි මිනිසුන් අතර ද එමෙන් ම සමාජය අතර ද සම්බන්ධතා දැඩි වන්නේ ය.

ඒනිසා ඉස්ලාම් දහම පවසන යුතුකම් නිවැරදි අයුරින් ඉටුකිරීමෙන් අල්ලාහ්ගේ ආදරයත් අනුමැතියත් ලබා ගනිමු.

අන්තර්ගත

පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

1. ඉස්ලාම් පිළිබඳව තබා සල්ලල්ලාහු අමෙළභිවසල්ලම් තුමාගෙන් විමසුවේ කෙටි ද ?
2. සලාතයේ වැදගත්කම අවධාරණය කරන හදීසයක් සඳහන් කරන්න.
3. ධනය පිරිසිදු කරන යුතුකම කුමක් ද?
4. ගරල් වූ සවිම සමාදන් වන්නේ කුමන මාසයේ ද ?
5. අනුමත කරන ලද හත් යුතුකමට අල්ලාහ් විසින් දෙනු ලබන සම්මානය කුමක් ද ?

7

අත්තහාරත් 1

ඡලය හා න්‍යෝගය - “පිරිසිදුකම ර්මානයේ කොටසකි” යන්න නැව වදනකි. ඉස්ලාමය පිරිසිදුකම අගයන දහමකි. එය පිරිසිදුව සිටින්නන් ප්‍රිය කරයි. ඉස්ලාමයේ පිරිසිදුකම ඉබාදතයන් හා බැඳී පවති. අර්කානුල් ඉස්ලාමයේ අඩංගු ඉබාදත් සහ අනෙකුත් දේ පිළිගැනීමට ඇති කොන්දේසිය වශයෙන් ඉස්ලාම් සළකන්නේ පිරිසිදුකම ය. එනිසා අල්ලාහ් ද පිරිසිදුව සිටින අය ප්‍රිය කරන බව අල්කුර්ආනය පවසයි. අහාන්තරව මෙන්ම බාහිරව ද පිරිසිදුව තිබීම අත්තහාරත් නමින් හැඳින් වේ.

ර්යෝජ්‍යාව, වංචාව, ආචම්බරකම, අහංකාරකම, ලෝබකම, මූනිචිඡාව, කපටිකම ආදී පහත් ගතිගුණවලින් අපි අපගේ සිත පිරිසිදු කර ගැනීම අහාන්තර පාරිගුද්ධතාව නම් වේ. අල්කුර්ආන් පාරායනය, දික්රී කිරීම, තස්වීහ් කිරීම, පව් සමාව අයැදීම, සලවාත් පාරායනය වැනි දැ සිත පිරිසිදු කරන යෙතුළුවන් ය.

න්‍යෝජ්වලින් සිරුර, ඇළුම්, පදිංචි ස්ථානය, වටාපිටාව යනාදිය පිරිසිදුව තබා ගැනීම බාහිර පිරිසිදුකම නම් වේ. දෙනික කටයුතුවල ද පිරිසිදුකම රකුගැනීම අනිවාරය වන්නේ ය. පිරිසිදුකම රකීමට මිනිසා න්‍යෝජ්වලින් වැළකී සිටිය යුතු ය. එනිසා න්‍යෝගය ඉවත් කරන ආකාරය පදනම් කරගෙන එය කොටස තුනකට බෙදේ.

1. දැඩි න්‍යෝජ්
2. සමානය න්‍යෝජ්
3. සැහැල්ල න්‍යෝජ්

දැඩි න්‍යෝජ් - බල්ලන්ගේ හා උරන්ගේ කෙළ මෙයට උදාහරණ වන්නේ ය. මෙම න්‍යෝගය පිරිසිදු කිරීම සඳහා හත් වතාවක් ජලය යොදා සේදිය යුතුයි. එයින් එක් වතාවක් පිරිසිදු පස් හාවිතා කළ යුතු ය.

සාමාන්‍ය නැංස් - ලේ, වමනය, මත්පැන්, මල, මූත්‍ර, කුණු, කෙළ යනාදිය මෙම වර්ගයට අයත් ය. මෙම නැංසය පිරිසිදු කරන අවස්ථාවේ දී නැංස් තැවරුණු ස්ථානය පළමුව පිරිසිදු ජලයෙන් සේදිය යුතු ය. මේ සඳහා සබන් හෝ සෝදන කුඩා යොදා ගැනීමට ප්‍රාථමික.

සැහැල්ල නැංස් - වයස අවුරුදු දෙක සම්පූර්ණ නොවූ මව කිරී පමණක් ආහාර වශයෙන් ගන්නා කුඩා පිරිමි දරුවන්ගේ මූත්‍රා මෙම වර්ගයට අයත් ය. මෙය පිරිසිදු කිරීම සඳහා ඒ මතට ජලය ඉසීම පමණක් ප්‍රමාණවත් ය.

ජලය හා එහි වර්ග - ජලය අල්ලාහේ විසින් ලබා දෙන ලද දායාදයකි. තමාව පිරිසිදුව තබා ගැනීම සඳහා මිනිසාට ජලය අවශ්‍යය. ජලයේ ස්වභාවය සහ ධාරිතාව පදනම් කොටගෙන එය කොටස් තුනකට බෙදෙයි.

- 1) මාලන් තහුර (අතිපිරිසිදු ජලය)
- 2) මාලන් තාහිර (පිරිසිදු ජලය)
- 3) මාලන් නැංස් (අපිරිසිදු ජලය)

මාලන් තහුර (අති පිරිසිදු ජලය) - මේ වැනි ජලය ස්වභාවයෙන් ම පිරිසිදු ය. එහෙසින් මෙය අපිරිසිදු දී පිරිසිදු කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකිය. නැම, වුලු කිරීම, බීම, නැංස් පිරිසිදු කිරීම වැනි සියලු අවශ්‍යතා සඳහා මෙය භාවිත කරයි. මෙම ජලයට උදාහරණ වශයෙන් මුහුදු ජලය වැසී ජලය, වැවී ජලය, ගංගා ජලය, උල්පත් ජලය, මිං ජලය වැනි ජල වර්ග සඳහන් කළ හැකි ය.

මාලන් තාහිර (පිරිසිදු ජලය) - මෙවැනි ජලය පිරිසිදු ව්‍යව ද අන් දේවල් පිරිසිදු කළ හැකි ස්වභාවයකින් තොරය. උදාහරණ වශයෙන් තේ, කොළු, තැකිලි වතුර, පිනිදිය, සිසිල් බීම යනාදිය සඳහන් කළ හැකි ය.

මාලන් නැංස් (අපිරිසිදු ජලය) - ලිටර 210 ට අඩු ජලයෙහි නැංස් වන දුව්‍ය මිශ්‍ර වීමෙන් එහි පාට, රසය හා සුවඳ යනාදිය වෙනස් වන නිසා එම ජලය මෙම වර්ගයට අයත් වේ. මෙය කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් සඳහා භාවිතා නොකළ යුතු ය. උදාහරණ වශයෙන් අපවිතු ජලය, මූත්‍ර යනාදිය සඳහන් කළ හැකි ය.

අභ්‍යාස

- න්ස්ස්වල ආකාර උදාහරණ සමග ලියා දක්වන්න.
- පහත සඳහන් ජල වර්ග කුමන වරශයට අයත් දැයි හඳුනා ගෙන වුව සම්පූර්ණ කරන්න.

(වර්ෂා ජලය, මත්පැන්, වැව් ජලය, කෝපී, ගංගා ජලය, පිනිදිය, රා, තැඹිලි වතුර, අරක්කු, අපවිතු ජලය, තේවතුර)

අතිපිරිසිදු ජලය

පිරිසිදු ජලය

අපිරිසිදු ජලය

- අප පිරිසිදුව සිටිය යුත්තේ ඇයි?
- මතස පිරිසිදු කරගන්නේ කෙසේ ද?
- ගාරීරික පිරිසිදුකම රක ගැනීමට කුමක් කළ යුතු ද?
- පහත වුව සම්පූර්ණ කරන්න.

න්ස්ස වර්ග	පිරිසිදු කරන ආකාරය
1. බල්ලකු ලෙව කැ භාජනය	
2. වයස අවුරුදු දෙකට අඩු පිරිමි දරුවෙකුගේ මූත්‍රා වැදුණු ඇශ්‍රුම	
3. ලේ තැවරුණු ඇශ්‍රුම	
4. මළ පහ වැදුණු ඇශ්‍රුම	
5. මත් පැන් හලන ලද පොලොව	

8

අත්තහාරත් 2

වූලු :-

ඉස්ලාමීය මූලික වගකීම් අතුරින් සලාතය ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් හිමි කර ගනී. මෙය ඉටුකිරීම සඳහා වූලු: අති වැදගත් ය. වූලු: නොමැතිව ඉටුකරන කිසිම සලාතයක් අල්ලාහ් විසින් පිළිගනු නොලබන්නේ ය. මුස්ලිම්වරයෙක් හැකි සැම අවස්ථාවක දීම වූලු: සමග සිටීම යහපත් දෙයකි. වූලු:වල ප්‍රතිඵලය ලෙස මූ:මින්වරු කියාමාවේ දී (කුරුරන් මුහ්මත්පිළින්) මුහුණ අත් සහ පාද දීප්තිමත් වූවන් ලෙස පැමිණෙනි.

වූලු: විධිමත් ලෙස ඉටු කිරීම සඳහා ගරුල්, සුන්නත් සහ මූලිකිලාත් පිළිබඳ ව සැළකිලිමත් විය යුතුයි.

වූලුහි ගරුල්

1. වූලු: කිරීම ආරම්භ කරන විට වූලු: කරන්නෙම් යන චේතනාව ඇති කරගත යුතු ය. මෙයට අරාබියෙන් “නියියත්” යැයි කියනු ලැබේ.
2. මුහුණ සම්පූර්ණයෙන් සේදීම, එනම් උසින් තළලේ සිට උගුරු පතුල දක්වා සහ පළලින් කන් දෙක අතර සම්පූර්ණයෙන් ම සේදීය යුතු ය.
3. වැළමිට ඇතුළත අත් දෙක සේදීය යුතු ය.
4. හිස මස්හු කළ යුතු ය.
5. දෙපා විශ්‍රාම දක්වා සේදීය යුතු ය.
6. ඉහත කරුණු අනු පිළිවෙළට ඉටු කළ යුතු ය.

ව්‍යුහ්හි සූත්‍රන්තයන්

1. ව්‍යුහ් කරන අවස්ථාවේ දී කිඩිලාවට මුහුණ ලා හිටීම
2. ව්‍යුහ් කරන අවස්ථාවේ දී බිස්මි හිම
3. දෙඅත් මැණික් කටුව තෙක් සේදීම
4. දත් මැදීම (මිස්වාක් කිරීම)
5. කටට හා නාසයට වතුර යොමා සේදීම
6. දකුණු පස අවයව පෙරටු කිරීම
7. හිස සම්පූර්ණයෙන් ම මස්හු කිරීම
8. කන් දෙක මස්හු කිරීම
9. සැම අවයවයක් ම තෙවරක් සේදීම
10. ව්‍යුහ් සඳහා වන දුਆව පාරායනය කිරීම

පහත සඳහන් අයුරු. දෙවන කළිමාව පාරායනයෙන් අනතුරුව පහත සඳහන් දුਆව (ප්‍රාර්ථනාව) ද පාරායනය කළ යුතුය,

أَشْهَدُ أَنَّ لِإِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

“නැමුදුමට සුදුස්සා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවකු නොවන්නේය” යැයි ද ඔහු ඒකයකු හා ඔහුට සම කිසිවෙකු නැතැයි ද සාක්ෂි දරමි. තවද මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා අල්ලාහ්ගේ වහලා හා දුත්තයා යැයි ද සාක්ෂි දරමි.

දෙවියනි, මාව පව් සමා අයදින්නන්ගෙන් කෙනෙකු ලෙසත්, පිචිතුරු පුද්ගලයන් ගෙන් කෙනෙකු ලෙසත්, යහා ගැන්තන්ගෙන් කෙනෙකු ලෙසත්, පත් කරනු මැනවී.

වූළු: බිඳවන කරුණු (මුබිතිලාත්)

1. ඉදිරිපස හෝ පසුපස විවරයකින් යමක් පිටවීම
 2. සිහි විකල් වීම (සිහිය නැති වීම, නින්ද, මත්බව වැනි එකකින්)
 3. අඡ්නඩ් වන ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයින් තිරයක් නොමැති ව අනුරාගයෙන් ස්පර්ශ කිරීම
 4. තිරයක් නොමැති ව තම සිරුමේ රහස් අංග ස්පර්ශ කිරීම
- ඉහත සඳහන් වූළු: හි ගර්ල්, සුන්නත යනාදිය ගැන සැලකිලිමත් වෙමින් මුබිතිලාත්වලින් වැළකී සිටිමු.

අභ්‍යාස

නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න

1. වූළු:හි ගර්ලයන් (හයක්, තුනක්, හතරක්) වේ.
2. දෙකන් මස්ඩු කිරීම වූළු: හි (ගර්ල, සුන්නත්, මුබිතිලාත්) වේ.
3. විළුඹ ඇතුළුව දෙපා සේදීම වූළු: හි (ගර්ල, සුන්නත්, මුබිතිලාත්) වේ.
4. වූළු: බිඳවන කරුණකි (දත් මැදීම, සිහිසුන් වීම, මුහුණ සේදීම)
5. වූළු: කරන අවස්ථාවේ දී සැම අවයවයක් ම (වතාවක්, දෙවතාවක්, තුන් වතාවක්) සේදීය යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම්

වූළු: කළ වහාම පාරායනය කළ යුතු මූලාව අරාබියෙන් ලියන්න. එය කට පාඩම් කරන්න.

9

සලාතය 1

ඉස්ලාම් අවධාරණය කරන පස්මනා වගකීම් අතුරින් සලාතය ප්‍රධාන ය. එය බාල මහඟ, බලවතා - දුබලයා, රෝගී - නිරෝගී, ගැහැනු - පිරිමි හේදයකින් තොර ව සියලු මූලික්වරුන්ට පවරනු ලැබූ අනිවාර්ය වගකීමකි.

කළුමාව පාරායනය කර අල්ලාහ් රඛිතු ලෙස ද නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා ඔහුගේ දුනයා ලෙස ද පිළිගත් ආය සලාතය නොවරදවා අඛණ්ඩ ව ඉටු කළ යුතු ය. ඒ පුද්ගලයාගේ අල්ලාහ් කෙරෙහි ඇති විශ්වාසය ප්‍රායෝගිකව තහවුරු වන්නේ එවිට ය. එසේ නොමැති ව කෙනකු එය ඉටු නොකර අදිමදි කරනා විට ඔහු සහ දෙවියන් ප්‍රතිකෞෂ්ප කරන්නන් අතර කිසිදු වෙනසක් නොමැත. මෙය නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ පැහැදිලි ව අවබෝධ කර දුන්හ.

මුස්ලිම් දරුවෙකුගේ වයස අවුරුදු හත වන විට දෙම්විජයන් විසින් එම දරුවාට සලාතය ඉටු කිරීමට පුරුදු පූහුණු කළ යුතු ය. වයස අවුරුදු 10 වන විට එය නොවරදාවා ඉටු කළ යුතු ය. කිසිදු අවස්ථාවක සලාතය මගහැරය නොහැකි ය. එහෙයින් ගමනක යෙදී සිටින විට කෙටි කොට හෝ එකතු කොට හෝ සලාතය ඉටු කළ හැකි ය. ජලය නැති විට හෝ ජලය භාවිතා කළ නොහැකි අවස්ථාවක තයමුම් කිරීමෙන් හෝ සලාතය ඉටු කළ යුතු ය. එසේම රෝගී අවස්ථාවක දී වාචි වී, ඇල වී හෝ ඉදෙනෙහැකි ආකාරයෙන් සලාතය ඉටු කිරීමට සහන සලසා ඇත. එමගින් සීමිත අවස්ථා කිහිපයක දී හැර අන් සැම අවස්ථාවක ම සලාතයේ දී කිසිවකුට සහනයක් සලසා දී නැත. එය මුෂ්මින්වරුන්හට කාලය නිර්ණය කරන ලද වගකීමකි.

මීලගට, සලාතයේ වැදගත්කම, එය ඉටුකිරීම නිසා ලැබෙන කුසල, එය නොපලකා හැරීම හෝ මගහැරීම නිසා ලැබෙන දැඩුවම් ආදිය ගැන අල් කුර්ඛානයේ සහ අල් හදීස් හි දක්වා ඇති උපදෙස් පිළිබඳව සෞයා බලමු.

‘සැබේන් ම අල්ලාහ් මම ය. මා හැර අන් සර්වබලධාරියකු නැත. එහෙයින් මා නමදින්න. මා මතක් වන ආකාරයෙන් සලාතය ඉටු කරන්න.’ (අල් කුර්ඛාන් 20:14)

ඔබගේ දරුවන්ට වයස අවුරුදු හත වූ විට සලාතය ඉටුකරන ලෙස අණ කරන්න. වයස අවුරුදු දහය වන විට ද ඔහු සලාතය ඉටු නොකරයි නම්, ඔවුන්ට පහරක් දී හෝ සලාතය ඉටු කිරීමට සලස්වන්න. (අන්මද්, අඩුදාවුද්)

ඉහතින් සඳහන් අල් කුර්ඛාන් වැකියෙන් සහ නැඩ සල්ලල්ලාභු අලයිහිවසල්ලම් තුමාගේ වැකියෙන් අඛණ්ඩව හා පිළිවෙළකට අනුව සලාතය ඉටු කළ යුතු බව අවධාරණය කෙරේ.

එසේම ඔබ ‘සකර්’ තැමැති නිරයට ඇතුළිවීමට සැලැස්වූයේ කුමක් ද? (යැයි ස්වර්ගයේ සිටිමින් අසති) එයට පිළිතුරු වශයෙන් “අපි සලාතය ඉටු කරන්නන් ලෙස නොසිටියෙම්” යැයි අල් කුර්ඛානයේ සඳහන් වේ. (අල්කුර්ඛාන් 74:42,43)

තව ද කවරකු සලාතය රක ගන්නේ ද ඔහුට එම සලාතය ආලෝකයක් ලෙස ද, සාක්ෂියක් ලෙස ද දී කියාමා දිනයේ දී විමුක්තියක් හැරියට පත් වන්නේ ය. එසේම කවරකු එය ආරක්ෂා කර නොගනී ද ඔහුට එය ආලෝකයක් ලෙස හෝ සාක්ෂියක් ලෙස හෝ කියාමා දිනයේ දී විමුක්තියක් ලෙස හෝ

නොවන්නේ ය. කියාමා දිනයේ දී එවැන්නන් “කාරුන්, ලිජඡටුන්, හාමාන්, උබයි ඩින් කලුන් වැනි අය සමග සිටී” යැයි නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙපිටසල්ලම් තුමාණෝ පැවසුහ (අහ්මද්).

ඉහතින් සඳහන් අල් කුරුආන් වැකියෙන් හා නඩී වදන් මගින් සලාතය අත්හැරීම නිසා ඇතිවන විපාක ගැන මතාව ගෙන හැර දැක්වේ.

එනිසා අපි කිසිදු හේතුවක් නිසා සලාතය කෙරෙහි නොසැලකිලිමත් නොවිය යුතුය. එමෙන්ම අපගේ වගකීමක් වන සලාතය හැම විටම ජමාංතය (සාමුහික සලාතයන්) සමග ඉටු කිරීමට පුරුදු විය යුතු ය. මක් නිසා ද යන් තනිව ඉටුකරන සලාතයට වඩා සාමුහික වශයෙන් ඉටුකරන සලාතය (27) විසිහත් ගුණයකින් වැඩි ආනිසංස සහිත බව නඩී සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමා වදාරා ඇත. (බූහාරි, මුස්ලිම්, තිරමිදි)

සලාතය මගින් අපි අල්ලාහ්ට අවනත වන්නෙමු. ඔහුට සම්ප වන්නෙමු. ඔහු නැමැදීමේ පුරුද්ද ඇති කර ගෙනෙමු. අපගේ අවශ්‍යතාවයන් වෙනුවෙන් ඔහුගෙන් ඉල්ලා සිටීමටත්, අපගේ පවි කමා කරන ලෙස ආයාවනා කිරීමටත් සලාතය අවස්ථාවක් වන්නේ ය. තව ද, සලාතය මගින් අපි අල්ලාහ් මතක් කරන්නෙමු. ඔහු අපට ලබා දී ඇති දායාදයන් සඳහා ස්තූතිය පුද කරන්නෙමු.

සලාතය ඉටු කිරීම සඳහා අපි දිනකට පස් වතාවක් වූලු කරන්නේමු. මේ නිසා අපගේ සිරුරේ බාහිර අවයව පිරිසිදු වන්නේ ය. ඒ සමග ම සිත ද පිරිසිදු වන්නේ ය. මේ නිසා ගාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍යය ඇති වන අතර පාපයන්ගෙන් ද මිදෙන්නේ ය.

එනිසා, “ස්වර්ගයේ යතුර” යැයි නබි සල්ලල්ලාභු අලයිහිවසල්ලම තුමාණන් විසින් සුවිශේෂ කර දක්වන ලද සලාතය අපි නිසි කළට වෙලාවට අඩුපාඩුවක් නොමැතිව අඛණ්ඩව හා විධීමත් ව ඉටු කරමු. එමගින් අල්ලාභගේ සම්පතාවය හා දායාව දෙලාවෙහි ම ලබා ගනීමු.

අන්තර්

1. වරහන් තුළ ඇති වඩාත් තිවැරදි පිළිතුරට යටින් ඉරක් අදින්න.
 - අ) මුස්ලිම දරුවකු සලාතය ඉටු කිරීම පටන් ගත යුත්තේ වයස අවුරුදු (පහළව, හත, දහය) සිට ය.
 - ආ) කුඩායෙන් මුස්ලිම භක්තිකයෙකු වෙන්කර දක්වන්නේ (දික්රී, සලාතය, සවීමය) ය.
 - ආ) දිනකට (වරක්, අටවරක්, පස්වරක්) සලාතය ඉටු කිරීම අනිච්චය ය.
 - ඊ) අල්ලාභ සමග ඉතා සම්පව කතා කිරීමේ අවස්ථාව (සලාතය ඉටු කරන අවස්ථාවේ, සකාත් දෙන අවස්ථාවේ, අදාන් කියන අවස්ථාවේ) ලැබෙන්නේ ය.
 - උ) ස්වර්ගයේ යතුර වනුයේ (හඳු ඉටු කිරීම, හාරවීම, සලාතය ඉටු කිරීම ය.)
2. සලාතය පිළිබඳ අල්කුරාභන් වැකියක් ද හදීසයක් ද ලියන්න.

10

සලාතය 2

සලාතය අනිවාර්ය වගකීමක් බව පසු ගිය පාඩමේ දී දැන ගත්තෙමු. අපි දිනපතා ඉටුකරන සලාතය පිළිගනු ලැබේමට නම් සලාතයට අදාළ ජර්ත් හා ගර්ල් ආදිය හරියාකාරව අනුගමනය කළ යුතු ය. එසේම සලාතය නිෂ්චිල කළ හැකි මූලිකිලාත් පිළිබඳ ව දැන අපි එවායින් වැළකී සිටිය යුතු ය. මෙම පිළිවෙත අනුගමනය තොකර ඉටුකරන සලාතයෙන් කිසි දු එලක් අත් තොවන බව අප පැහැදිලිව දැන ගත යුතු ය.

සලාතයේ ජර්තයන්

ජර්ත යන්නෙහි අර්ථය කොන්දේසි යන්න ය. සලාතය පිළිගනු ලැබේමට නම් මෙම කොන්දේසි සියල්ල අනුගමනය කළ යුතු ය. ඉන් එකක් හෝ අතපසු වූවද සලාතය පිළිගනු ලබන්නේ නැතු. එවා පහත දැක්වේ.

1. මුස්ලිම්වරයෙකු වීම.
2. තමියිස් හෙවත් යමක් වෙන්කර අවබෝධ කර ගැනීමේ වයසේ අයකු වීම.
3. පිරිසිදු ව සිටිම (නැම අනිවාර්ය වූ අය නැම, වූවූ ඉටු කර තොමැති අය වූවූ කර ගැනීම)
4. සලාතය ඉටු කරන ස්ථානය, ඇද සිටින ඇඹුම් සහ සිරුර න්‍යාස්වලින් තොර ව පිරිසිදුව තිබීම.
5. අව්‍යාපෘතිය ආවරණය කර තිබීම (ආවරණය කළ යුතු පෙදස් ආවරණය වී තිබීම)
6. කිබිලාවට මුහුණලා සලාතය ඉටු කිරීම.
7. සලාතය තමාට අනිවාර්ය වූවක් යැයි වටහා ගෙන තිබීම

8. සලාතයේ වෙළාව පැමිණ තිබේ.
 9. සලාතය ඉටු කළ යුතු ආකාරය දැන සිටීම.
 10. ගර්ල හා සුන්නතය වෙන් කොට දැන සිටීම.
- ර්ලගට සලාතයේ ගර්ල් තිබේ ඇ? එවා මොනවා ඇ? කියා බලමු.

සලාතයේ ගර්ලයන් 19 ක්.

1. අල්ලාහ් වෙනුවෙන් සලාතය ඉටු කරමියි සිනෙහි ස්ථීර ලෙස අධිශ්‍යාන කර ගැනීම. (නියෝගය)
2. "අල්ලාහ් අක්බර්" යනුවෙන් ආරම්භක තක්වීරය (තහ්රිමා) සිම.
3. සිටගෙන සලාතය ඉටු කළ හැකි අය සිටගෙන සලාතය ඉටු කිරීම.
4. බිස්මිල්ලාහ් සමග සූරතුල් ගාතිහාව පාරායනය.
5. රැකුල් කිරීම.
6. එහි රදි සිටීම.
7. ඉහිදාලයට පැමිණීම.
8. එහි රදි සිටීම.
9. පළමු සූජ්දය ඉටු කිරීම
10. එහි රදි සිටීම
11. මැද හිඹුමට පැමිණීම.
12. එහි රදි සිටීම.
13. දෙවන සූජ්දය ඉටු කිරීම.
14. එහි රදි සිටීම.
15. අවසාන අත්තහිසියාත් පාරායනය සඳහා රදිම.
16. එහි අත්තහිසියාතය පාරායනය.
17. අත්තහිසියාතයේ දී නඩී සල්ලල්ලාහ් අලයිහි වසල්ලම් තුමා කෙරෙහි සලවාත් පැවසීම.

18. පළමු සලාම් කීම

19. ඉහත සියල්ල අනුපිළිවෙළින් ඉටු කිරීම

සලාතයේ පරිපූරණ එල ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීමට නම්, සලාතයට අදාළ සුන්නත ද පිළිපැදිය යුතු ය.

සලාතයට අදාළ සුන්නතයන් වචන හා සම්බන්ධ වූ ඒවා ද ක්‍රියා හා සම්බන්ධ වූ ඒවා ද ලෙස ආකාර දෙකකි.

වචන හා සම්බන්ධ සුන්නත්

1. දුංජාල් ඉස්තිග්තාහ් (වත්සන්තු) පාරායනය
2. සූරාහ් උසුරන විට ඉස්තිඡාදා (අලංකු බිල්ලාහි) පාරායනය
3. සූරතුල් ගාතිහාව අවසානයේ ආමීන් කීම
4. පළමු රකෘත් දෙකකි ම ගාතිහාවෙන් පසුව වෙනත් සූරාවක් හෝ ආයත් කිහිපයක් හෝ පාරායනය කිරීම
5. රැකුහිදී “සුඩ්ඩාන රඛ්‍යියල් අලීම් වඩිහමිදිහි” යන තස්ඩීහය පාරායනය
6. ඉෂ්තිදාල්හි දී අල්ලාහ්ව ප්‍රශ්නය කිරීම
7. සුඩ්ඩාන සලාතයේ දෙවන රකෘතයේ කුනුත් පාරායනය කිරීම
8. සුජ්ද්හිදී “සුඩ්ඩාන රඛ්‍යියල් අංලා වඩිහමිදිහි” යන තස්ඩීහය පාරායනය කිරීම
9. මැද ඉඹුමේදී “රඛ්‍යිග්ගිර්ලි” යැයි ආරම්භවන දුංජාව පාරායනය කිරීම.
10. රකෘත් දෙකකට වැඩි සලාතයක දී දෙවන රකෘතයේ දී අත්තහිසියාතය සමග සල්වාතය පාරායනය කිරීම.
11. අවසාන අත්තහිසියාතයේ දී නඩී සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාගේ පවුලේ අය කෙරෙහි සල්වාතය පාරායනය කිරීම.

කියාවන් හා සම්බන්ධ සුන්හතයන්

1. ආරම්භක තක්සීරය කියනා අවස්ථාවේත් රැකුවලට යන අවස්ථාවේත් නැවත සිටගන්නා විටත් පළමු අත්තහිසියාතයේ සිට සෘජු අවස්ථාවට එන විටත් අත් දෙකාණ්තෙක් එසට්ම.
2. සිටගන්නා අවස්ථාවේ දී වමත මත දැකාණ්ත තබා අත් බැඳීම.
3. සර්දා කරන ස්ථානයේ බැලීම යොමු කර තබා ගැනීම.
4. සිටගන්නා අවස්ථාවේ දී දෙපා අතර ප්‍රමාණවත් පරතරයක් පවත්වා ගැනීම.
5. රැකුද අවස්ථාවේ දී ඇගිලි ඇත් කර තබා අත්ලෙන් දණහිස අල්ලාගෙන කොන්ද සහ හිස ඒකාකාරීව තිබෙන සේ නැමී සිටීම.
6. සුජ්දයේ දී අවයව සියල්ල පොලොවේ සෘජුව ම ස්පර්ශ වන සේ තබා තැබීම.
7. පිරිමින් සුජ්දයේ දී දැන් ඉල සමග ද බඩ කලවා සමග ද ස්පර්ශ නො වන සේ හිඩිස තැබීය යුතුය. තවද දෙපා යාචනසේ තබා ඇගිලි තුළු කිඩිලාව දෙසටත් ඇතුළු පැත්ත පොලොව ස්පර්ශ වන සේත් තබා ගත යුතු ය.
8. සුජ්ද දෙක අතර ද පළමු අත්තහිසියාතයේ ද “ඉග්නිරාහ්” ඉරියවිවේ වාචි වී ද අවසාන අත්තහිසියාතයේ තවරුරුක් ඉරියවිවේ වාචි වී ද සිටිය යුතුයි.
9. වාචි වී සිටිනාවිට දී දැන් ඇත් කර, ඇගිලි ලංකර තබා ගත යුතු ය. අත්තහිසියාතයේ ද දැකුණු අතේ ඇගිලි තවා, දබගිල්ල කෙළින් කර තැබීම.
10. පළමු සලාම් කියන අවස්ථාවේ දැකුණු පැත්තට ද දෙවන සලාම් කියන විට වම් පැත්තට ද මූහුණ හැරවීම.

ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන සලාතය ඉටු කරන අවස්ථාවේ දී අනිවාරයයෙන් ම සමහර කරුණු වළක්වා ගත යුතු ය. මක් නිසා ද යත් එවැන්නක් සිදුවූවා නම් සලාතය කඩ වන්නේ ය. ඒවා මූලිකිලාත් (සලාතය බිඳුවන කරණු) නම් වේ.

සලාතය බිඳවන කරුණු (මූලිකිලාත්)

1. සලාතය ඉටු කරන අවස්ථාවේ සලාතය අත්හරීමු දැයි සිතීම
2. සලාතයේ නැති ක්‍රියාවක් දිගින් දිගට ම තුන් වතාවක් කිරීම.
3. අල්කුර්ජාන් පාඨ හෝ දුජාවක් නොවන සලාතය හා සම්බන්ධ නැති අන් යමක් පාරායනය
4. උච්චමනාවෙන් ම කැපීම හෝ කතා කිරීම
5. හඩ නගා සිනාසීම සහ උච්චමනාවෙන් ම ඇඟීම
6. සවිමය බිඳවන කිසියම් කටයුත්තක යෙදීම
7. කිලිලාව දෙසින් මුහුණ වෙනත් පැන්තකට හැරවීම
8. ගරල් වූ ක්‍රියා උච්චමනාවෙන් ම වැඩිපුර කිරීම
9. අවිරතය පෙනෙන අවස්ථාවේ එය නොසලකා සිටීම
10. ගරලයක් හෝ ඡරතයක් හෝ උච්චමනාවෙන් ම අතහැරීම

එහෙයින් සලාතයේ ඡරතය ගරල් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් සුන්නතයන්ට වැදගත්කමක් ලබා දී හා මූලිකිලාතයන්ගෙන් වැළකී සලාතය නිවැරදි ව ඉටු කිරීමට අවධානය යොමු කරමු. අල්ලාහ් අපගේ සලාතය සම්පූර්ණ කර සියලු ආනිංස ලබා දෙන්වා.

අන්තරාසි

පහත සඳහන් ඒවා සලාතයේ ජරක, ගර්ල්, සුන්නත්, මූබිතිලාත් යනාදියෙන් කුමන වරශයට අයත් දැයි තිත් ඉර මත ලියන්න.

1. මුස්ලිවරයෙකු වීම.
2. සුරතුල් ගාතිහාව පාරායනය.
3. වුළු: ඉටු කර තිබීම.
4. අවසාන අත්තහිසියාතය පාරායනය.
5. සලාතය ඉටු කරන අවස්ථාවේ දී ආහාර ගැනීම.
6. අවිරතය ආවරණය කිරීම.
7. සුජ්ද් කිරීම.
8. සලාම් කියන අවස්ථාවේ දකුණු පැත්තට සහ වම් පැත්තට මුහුණ හැරවීම.
9. ගර්ල් වන ක්‍රියාවක් උවමනාවෙන් ම අතහැරීම.
10. සලාතය ඉටු කළ යුතු වෙළාව දැන සිටීම.
11. “අල්ලාහු අක්බර” යන ආරම්භක තක්වීරය කිම.
12. සුරතුල් ගාතිහාවෙන් පසුව ආමින් කිම

11

සව්‍යමය රකිතු

“විශ්වාසවන්තයනි! ඔබ දේව බැතිබිය ඇති අය බවට පත් වීම සඳහා ඔබට පෙර සිටි අයට සව්‍යමය නියම කළාක් මෙන්, ඔබට ද සව්‍යමය අනිවාර්ය කර ඇති”
(2:183)

ඉහත සඳහන් අල් කුරුඡාන් වැකිය මගින් සව්‍යමය ඉස්ලාමයේ ප්‍රධාන යුතුකම්වලින් එකක් වන බව පැහැදිලි වන්නේ ය. ඉස්ලාමිය අවුරුදු ක්‍රමය අනුව නවචන මාසය වන රම්ලාන් මාසයේ දී මූස්ලිම්වරු ගර්ල් වූ මෙම සව්‍යමය රකිති. මෙම මාසයේ දී සව්‍යමය රකිති සැම මූස්ලිම්වරයකු ම ගැඹුරු උදාවන අවස්ථාවේ සිට ඉර බැසි යන මොහොත තෙක් කිසිදු ආහාරයක් හෝ පානයක් නො ගෙන සව්‍යමය බිඳවන කාර්යයන්හි නොයෙදී තමාව පාලනය කරමින් සව්‍යමය ඉටු කළ යුතු ය.

සව්‍යමයේ ගර්ලයන් දෙකකි.

- “අල්ලාහ් වෙනුවෙන් සව්‍යමය ඉටු කරන්නෙම්” යන සිතුවිල්ල (නියියතය) සිතෙහි අදියන් කර ගැනීම.
- සහර අවසන් වූ අවස්ථාවේ සිට සව්‍යමය අවසන් වන්නාවූ එනම් ඉර බැසි යන මොහොත තෙක් සව්‍යමය බිඳවන කිසි දු කටයුත්තක නො යෙදී සිටීම.

නිසි වයසට එළෙංඩි නිරෝගී මූස්ලිම්වරුන් සියල්ලන් ම සව්‍යමය රකීම අනිවාර්ය වන්නේ ය. එසේම සාධාරණ හේතුවක් නොමැති ව සව්‍යමය නොරැක සිටීම ද වරදුකි.

සව්‍යමයේ ප්‍රධාන අරමුණ බිය බැතිකම තහවුරු කිරීම වුව ද එමගින් ගාරීරික සෞඛ්‍යය ලගාකර ගැනීම, සිත සංවර්කර ගැනීම, අසිරුතාවයන් විද දරා ගැනීම, සකසුරුවම, අන් අයගේ දුක වටහා ගැනීම, දුප්පතුන්ගේ කුසගින්න වටහා

గැනීම, සඳකා දීම වැනි අවශ්‍යතා ද මතාව ඉටු කෙරේ. සවිමය රකින කාලය තුළ හාල් වූ අනුමත දේවලින් වැළකී සිටීමට පුරුදු වීමෙන්, හරාම වූ කරුණු ජීවිතය පුරාම වළක්වා ගැනීමේ විත්ත දෙරෙයය ලගා කරගැනීමේ පුහුණුව ලබා දෙන්නේ ය. මෙම මාසයේ දී දුඟාවන් පිළිගනු ලබන්නේ ය. ස්වර්ගය අලංකාර ලෙස සරසනු ලබන්නේ ය. නිරය වසනු ලබන්නේ ය. කළබල ඇතිකරන මෙතාන්වරුන් පාලනය කර දම්වැල් දමනු ලබන්නේ ය.

එහෙයින් මෙම මාසයේ අප යහක්‍රියා කර යහළිල අත්කර ගැනීමට වැයම් කළ යුතු ය. අප වෙනුවෙන්, අපගේ සමාජය වෙනුවෙන් හා අපගේ රට වෙනුවෙන් අල්ලාහ්ගෙන් දුඟා කළ යුතුය. සහර වේලාවේ දී තහජ්පුද් ස්ථානය ඉටු කළ යුතුය. සවිමය නිමා කරන වේලෙහි සවිමයෙහි යෝදන අසල් වැසියන්, යහළිවන් නැදුයින් අප සමග එකතු කරගත යුතුය. වැඩි වැඩියෙන් ප්‍රශ්නය කටයුතුවල යෙදිය යුතුය. මක්නිසා ද යත් මෙම මාසයේ දී සුළු සුළගක් මෙන් තබාත්මා සඳකා දීමෙහි නියුතුණු බව ඉස්ලාමිය ඉතිහාසය අපට පවසන්නේ ය.

රම්ලාන් මාසයේ “මෙලෙනුල් කද්ද” යැයි රාත්‍රියක් ඇත. එය මාස දහසකට වඩා උතුම් ය. අල් කුරානානය පහළ කරනු ලැබුවේ මෙම මාසයේ දී ය. එනිසා අප මෙම මාසයේ අල් කුරානානය වැඩි වැඩියෙන් පාරායනය කළ යුතු ය. එහි මාර්ගෝපදේශයන් වටහා ගෙන දායාදයන් වැඩි වැඩියෙන් ලබා ගැනීම කෙරෙහි යොමු විය යුතු ය.

තවද විශේෂයෙන් ම පාප ක්‍රියාවලින් වැළකී සිටිය යුතු ය. අනවශ්‍ය කතාබහෙන් හා අනවශ්‍ය රණ්ඩු ද්බරවල පැටලි අපගේ සවිමයේ අගය අඩු කරගැනීමෙන්

වැළකී සිටිය යුතුයි. කවරකු හෝ බැන වදින්නේ නම් හෝ ගැටුමට සැරසුණේ “නම් මම සවිමය රකින්නෙක්ම්” යැයි කියමින් ඉවත් ව සිටිය යුතු බව ඉස්ලාමය අවධාරණය කරයි.

“කඩුරු අසහා වචනවලින් හා ඒ හා සම්බන්ධ ක්‍රියාවලින් වැළකී නොසිටී ද එවැන්නකු නොකා නොඩී සිටිමෙන් අල්ලාහ්ට කිසිදු අවශ්‍යතාවක් තැබැයි” නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා වදාරා ඇත. (බූහාරි)

සවිමය පළිහතැයි නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා වදාල පරිදි පාඨී ක්‍රියාවලින් වැළකී සිටිමටත්, මෙතාන්ගේ පෙළඳ වීම නිසා ඇති වන හානිවලින් ආරක්ෂා වීමටත් මෙම පළිහ අපට උද්ධි වන්නේ ය. මෙසේ දෙලොවහි ම අපරිමිත ප්‍රයෝග්‍රනයක් ලබා දෙන ගර්ල් වූ සවිමය මෙන් ම සුන්නාත් වූ සවිමය ද රකීම වැදගත් ය. මක් නිසා ද යත් අපගේ ගර්ල් වූ සවිම්වල ඇති වන අඩුපාඩුකම් එමගින් පූරණය කරන අතර අල්ලාහ් සමග ඇති අපගේ සම්පතාවයද වැඩි වන්නේ ය.

අභ්‍යාස

කෙටි පිළිතුරු සපයන්න

1. සවිමයේ ගර්ල් කියක් වේ ද? එවා මොනවා ද?
2. සවිමයේ වැදගත්කම දක්වන අල් කුරුඳාන් වැකියක් සඳහන් කරන්න.
3. සවිමයේ මූලික අරමුණ සඳහන් කරන්න.
4. සවිමයේ වැදගත්කම දක්වන හදීසයක් ලියන්න.
5. රමළානයේ ඇති සුවිශේෂ රාත්‍රිය කුමක් ද? එහි වැදගත්කම කුමක් ද?

12

දෙමාපියන් රක බලා ගමු

මාගේ රඩ්! (තරමාධිකතියාණානී) බාලවියෝ
සුතුන් දෙදෙනා මා (කාරුණිකව සහ
ආදරයෙන්) හඳු වචාගත් ආකාරයෙන්ම සුතුන්
දෙදෙනාට දියාභවිත වනු මැනව.

17 ; 24

එකමත් එක කාලයක මිනිසුන් තිදෙනෙක් දිගු ගමනක් ගියහ. අතරමගදී රේ
බෝධ්‍යෙන් කන්දක පාමුල තිබූ ගුහාවක මේ තිදෙනාම ලැගුම් ගත්හ. රාත්‍රියේ
ලොකු කඹලගලක් පෙරලි ඇවිත් ගුහාවේ දෙරටුව වසා ගත්තේය. පසු දිනය දි
උදාවිය. ගුහාවේ විවරය වැසි තිබෙනු දුටු ඔවුනු එය අයින් කළ නොහැකි
එකක් බව වටහාගෙන තිගැස්සුණේය. මෙම අකරනැබයෙන් ගැලවීම සඳහා
අල්ලාභ්‍යගෙන් ප්‍රාර්ථනා කිරීමට ඔවුනු තීරණය කර ගත්හ. තිදෙනාම තමන් කළ
කුසල් (අමල්) වලින් ඉතාමත් හොඳම යහත්‍යාව මතක් කර ප්‍රාර්ථනා කිරීමට
තීරණය කර ගත්හ.

පළමු දෙදෙනා තමන් කළ යහ ක්‍රියාවන් මෙනෙහි කර ප්‍රාර්ථනා කිරීමෙන් පසු
මුවුන්ගෙන් තුන්වැන්නා “යා අල්ලාභ්! මට වයෝවද්ද දෙමාපියන් සිටිනවා.

සැම රාත්‍රියකම මා ඔවුනට පානය කිරීමට කිරී දෙනවා. මගේ දරුවන්ට කිරී දෙන්නේ දෙම්විපියන්ට දුන් පසුව ය. දිනක් මා නිවසට පැමිණෙන විට රේ බෝ වී තිබුණා. එවිට ඔවුන් දෙදෙනා දැඩි නින්දේ පසු වුණා. ඔවුන්ගේ නින්දට බධා කරන්නට මට කැමැත්තක් තිබුණේ නෑ. එසේම ඔවුනට පෙර මගේ දරුවන්ට කිරී පානය කිරීමට දෙන්නට මම අකුමති වුණා.

එනිසා ඔවුන් නින්දෙන් අවදි නොකර ඔවුන්ගේ දෙපාමුල මා බලා හිටියා. මගේ දරුවන් මගේ පාමුල පානය කිරීම සඳහා කිරී ඉල්ලා හඩුමින් හිටියා. ඔවුන් හඩන හඩ ඇසි මගේ දෙම්විපියන් ඇහැරුණා.

ඉන් පසු ඔවුන් කිරී පානය කළා. යා අල්ලාහ්! මා මෙසේ කළේ මබගේ තෘප්තිය උදෙසා ය.

එනිසා මෙම කඩගල ඉවත් කර අපට පිටත් වීමට මග පාදා දෙනු මැනවැ සි ප්‍රාර්ථනා කළේ ය. එලෙස ම අනෙක් දෙදෙනා ද තමන් කළ යහ ක්‍රියාවන් මෙනෙහි කරමින් ප්‍රාර්ථනා කළේය.

එවිට එම ගල ගුහා දෙරටුවෙන් ඉවත් වූ අතර එම තිදෙනා ගුහාවෙන් පිට ව ගියෙයා. (ඛුහාරි, මුස්ලිම්)

නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසස්ල්ලම් තුමා සහාබාවරුන්ට පැවසු මෙම සිද්ධිය, එම පුද්ගලයා දෙම්විපියන්ට කළ උපකාරයේ එලය මතාව ගෙනහැර දක්වයි. මෙහි දී තම දරුවන්ට වඩා දෙම්විපියන්ට පුමුබතාව දැක් වූ එම පුද්ගලයාගේ ප්‍රාර්ථනාවට අල්ලාහ් වහා ම පිළිතුරු දැක්වීම සුවිශේෂීය. අල්ලාහ්ගේ තෘප්තිය හිමිවන්නේ දෙම්විපියන්ගේ තෘප්තිය ලැබුණ හොත් පමණි. ඔහුගේ ප්‍රාර්ථනාව වහා ම පිළිගනු ලැබීමටත් අනතුරෙන් ඉවත් වීමටත් හේතුව එය බව මෙම සිද්ධියෙන් පැහැදිලි වන්නේ ය.

මෙනිසකු කරන යහක්‍රියාවන්ගෙන් දෙම්විපියන්ට සැළකීම වැදගත් වන්නේ ය. එය අල්ලාහ්ගේ තෘප්තිය ලැබීමට හේතුවක් වන බව පහත සඳහන් හදීසය පැහැදිලි කරන්නේ ය.

“තම දෙම්විපියන් තෘප්තිමත් කළ පුද්ගලයා අල්ලාහ් තෘප්තිමත් කළ අයෙක් වන්නේ ය. දෙම්විපියන් තෘප්තිමත් නොකළ පුද්ගලයා අල්ලාහ් තෘප්තිමත් නොකළ පුද්ගලයෙකු වන්නේ ය” යැයි නඩි සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසස්ල්ලම් තුමා පවසා ඇත. (ඛුහාරි)

දෙම්විපියන්ට යහපතක් කිරීම අල්ලාහ්ගේ දෙයාව ලබා දීමට හේතුවක් බව

පහත සඳහන් හදිසය මගින් පැහැදිලි වන්නේ ය.

“වරක් නැඩා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගෙන් අල්ලාහ්ට ඉතාම ප්‍රිය (අමල්) යහ ක්‍රියාව කුමක් දැයි අසන ලදී. එයට නැඩා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ ”වෙළාව නොවරද්වා සලාතය ඉටු කිරීම “යැයි පැවසුහ. එයින් පසු කුමක් දැයි ඇසු විට දෙම්විපියන්ට සැලකීම යැයි පැවසුහ. (බූහාරි, මුස්ලිම්)

අල්ලාහ්ට කිකරු වූ මුස්ලිම්වරයකු දෙවනුව කළ යුත්තේ තම දෙම්විපියන්ට සැලකීම බව අල් කුරුඛානය අවධාරණය කරන්නේ ය.” දෙම්විපියන්ට සැලකීම අල්ලාහ් නියමයක් කර ඇත්තේ ය”(17:23)

කිසිවක් නොදත්, කිසිවක් කිරීමට ගක්තියක් නොමැති ව මෙලොව බිජි වන දරදා රික බලාගෙන අවශ්‍ය ආහාර පාන ලබා දෙමින්, දැනුම ලබා දෙමින් දෙම්විපියන් විසින් හදා වඩා ගනු ලැබේ. මේ සඳහා අති විශාල කැප කිරීම් කරති. දෙම්විපියන් මෙසේ අපට කළ කැප කිරීම්වලට ප්‍රතිඵලපකාරයන් කිරීමට මෙලොව දී කිසිවකුටත් හැකි වන්නේ නැත. එහෙසින් ඒ වෙනුවෙන් දෙම්විපිය න්ට ප්‍රතිඵලපකාර කිරීම ඉස්ලාම් දහම ඉතා දැඩි ලෙස අවධාරණය කරයි. මේ අනුව කෙනෙක් දෙම්විපියන්ට කළ යුතු යුතුකම් හා උද්වී උපකාර පහත අයුරින් ගොනු කර දැක්විය හැකිය.

1. කෘතයූතාවය දැක්වීම.
2. දෙම්විපියන් වෙනුවෙන් පාර්ශ්වනා කිරීම.
3. විනිතව කතා කිරීම හා ඔවුන්ගේ කිමට සවන් දීම.
4. ආදරයෙන් හා කරුණාවෙන් ඔවුන් සමග කටයුතු කිරීම.
5. යමක් කිරීමට පෙර දෙම්විපියන්ගෙන් අවසරය ලබා ගැනීම.
6. දෙම්විපියන්ගේ මිතුරන් සහ නැදු යින්ට සැලකීම.

මේ හැර දෙම්විපියන් රිද්වීම මහා පාපයක් බව ඉස්ලාම් අවධාරණය කරයි. දෙම්විපියන් රිකබලා ගැනීම ර්මානයට පමණක් දෙවන වන වැදගත් කරුණ ක් ලෙස සළකන ඉස්ලාමය ඔවුනට අපහාස කිරීම, ඔවුන්ට අවනත නොවීම, ඔවුනට බැනවැදීම යනාදීය සිරකයට අන්තරුව මහා පාපයක් වශයෙන් නැඩා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් අවධාරණය කර ඇත්තාහ.

අනෙකුත් පාඨී ක්‍රියාවල යෙදෙන්නන්ට දඩුවම් පැමිණවේම කියාමාව තෙක් පමා කරන අල්ලාහ් දෙම්විපියන් රිද්වන්නාට මෙලොවෙහි දී ම දඩුවම් පමුණු වන්නේ ය.

“අල්ලාහ් තංගාලා දෙම්විපියන්ට අවමන් කිරීමේ වරදට හැර අන් වැරදි සඳහා දඩුවම තමා කැමැති පරිදි ක්‍රියාමාව තෙක් පමා කරන්නේ ය. එහෙත් මෙම වරදට දඩුවම මරණයට පෙර මෙලොවෙහිදීම ලබා දෙන්නේ ය” යැයි නඩා සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ පැවසුහ. (බූහාරි)

එහෙයින් අපි අපගේ දෙම්විපියන්ට ගරු බුහුමන් දක්වමින් ද, ඔවුනට ඇප උපස්ථාන කිරීමෙන් ද මෙලොවෙහි භා පරලොවෙහි අල්ලාහ්ගේ තෘප්තිය ලබා ගැනීමට අධිෂ්චානය කර ගනිමු.

ක්‍රියාකාරකම

දෙම්විපියන්ට ගෞරව කරමු යන මැයෙන් දේශනයක් පවත්වන්න.

13

ගුරුවරුන්ට සලකමු

ජාහිලියියා නමින් ඒ යුගය විය
ලොව මිතිසා අදුරෙහි පසුවිය
නැණ පහන දළුවනු පිණිසමය
ලොව වැඩියේ අප නබ්තමන්මය

නබ්ත හැර ගියේ ලොවේ
රන් රිදි හෝ අන් දදයක් නොවේ
දැනුමයි ප්‍රයාවයි මෙලොවේ
සම්පත් ලෙස ගෙන හැර පැවේ

දැසහි එලිය ලැබුවේ
ලද්දේද්‍ය දැනුම ලැබුවේ
විදුන්ගේ එබස් ඇසුවේ
වන්නේය සොදුරු දරුවේ

තමන් දැනුම ලැබ නොමද

දුනහොත් අන් අයට බෙදා

ලබසි දායාද හිමිගෙන් සැමද

කීහ තබේතුමන් හොඳින් පහද

දැනුම ලබා තැණෑවත් ව වෙසෙන්නා

නඩි පරපුර වෙත උරුම කියන්නා

ශේ ලෙස නඩි උතුමා පවසන්නා

එය පිළිපැද අප පෙරටම යන්නා

සිසුනට නිබඳව දැනුම බෙදා දෙන

මවුනගේ ගුණ තැණෑ නිතරම වඩන

රට දාය වැඩුමට නිති මග පෙන්වන

උතුමෙකි ගුරුවරයා යැයි නම් වන

දියෙහි පිහිනා යන මත්සයනුත්

අහසෙහි පියඩා යන පක්ෂීයනුත්

පොලොවෙහි දුවනා සිව්පාවනුත්

මලක්වරු කියනා සුර දුතයිනුත්

පතයි සැම දෙන දැනුම ලැබේමට

විදුන් වන අප ගුරු උතුමන් හට

පතමු අපත් එලෙසින් ම මවුන් හට

ඉස් මුදුනින් ම සලකා මවුනට

දතී ද ජාති ආගම් කුල හේදා

විදුන් වන අප ගුරුන් කිසි දා

දෙමින් හැකි ගරු බුහුමන් සැම දා

පතමු සැම රහ්මත් මුළු හදින් නිබදා

අල්ලාහ් අප වෙත සතුවින් දෙන ලද

මහගු තිළිනයකි ගුරුවරු හැම සඳ

මවුනට බැති සිත සුදුමින් නිසි ලෙස

අයදීමූ ගුරු කැල රික දෙනු හැම සඳ

අභ්‍යාස

පහත සඳහන් අදහස් නිවැරදි නම් 'හ' යැයි ද වැරදි නම් 'වැ' යැයි ද සඳහන් කරන්න.

1. ඉස්ලාමයේ ප්‍රථම ගුරුවරයා මූහම්මද් සල්ලල්ලාහු අමෙළහි වසල්ලම් තුමා ය. ()
2. නැවරුන් මෙලොව හැර ගිය දේපල රන් රදී හා ද්‍රව්‍ය වන්නේ ය. ()
3. අල් කුරානය අධ්‍යාපනය වර්ණනා කරන්නේ දැස් කියා ය. ()
4. නැවරුන්ගෙන් පැවත එන්නන් විද්‍වතුන් යනු කුරානයේ අදහසයි. ()
5. ගුරුවරුනට ගරුබුමන් කිරීම යහපත් ආනිසිංස ගෙන දෙයි. ()
6. ගුරුන් වෙනුවෙන් පාර්පනා කිරීම මුළුන්ට ගරු කිරීමක් වන්නේ නැත. ()
7. ලොව ග්‍රේෂ්‍ය පුද්ගලයා ධනවතා ය. ()

ත්‍රියාකාරකම

මෙම ගිතය තාලයට ගායනා කරන්නට කියා දෙන්න.

14

දිව රක ගනීම්

දිනක් සහභාවරුන් සමග නබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ වාචි විය. එම සහාවේ නබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ හිතමිතු අඩුබක් රැලියල්ලාභු අන්හු තුමා ද වූයේ ය එහි ආ පුද්ගලයෙක් අඩු බක්ර් තුමාට දැඩි ලෙස දොස් කියන්නට වූයේ ය. අඩුබක් රැලියල්ලාභු අන්හු තුමා කිසිවක් නොකියා නිශ්චබිද ව සිටියහ. එම පුද්ගලයා දෙවන වරට ද නබා තුමාට බැන වදින්නට වූයේ ය. එවිට ද එතුමාණෝ කිසිවක් නො කියා සිටියහ. එම පුද්ගලයා තෙවන වරට ද බැණ වදින්නට වූයේ ය. එවිට අඩුබක් රැලියල්ලාභු අන්හු තුමා එයට විරෝධය පැහ. එවිට නබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා නැගිට එතැනින් පිට වී ගියේ ය. එය දුටු අඩුබක් රැලියල්ලාභු අන්හු තුමා නබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා පසුපසින් ගොස් “අල්ලාහ්ගේ දිතයාණනි! ඔබ තුමා සහාවෙන් නැගිට ගියේ මා සමග ඇති වූ කේත්තිය නිසා ද? යැයි ඇසුන්. එයට නබා තුමා එම පුද්ගලයා ඔබට බැනීමට යොදාගත් වවන අහසෙන් පහළ වූ මලාඉකාවරු අසත්‍ය කරමින් සිටියේ ය. ඔබ ඔහුට පිළිතුරු දීමට පෙළමුණු විට එම ස්ථානයට ජයිතාන් ද පෙනී සිටින්නට විය. ජයිතාන් සිටින ස්ථානය නිසා මම එම ස්ථානයෙන් බැහැර වූයෙමි” යි පිළිතුරු දුන්හ. (අඩු දාවුද්)

වරක් ආයිජා රැලියල්ලාභා අන්හා තුමිය මුහම්මද් නබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා සමග වාචි වී සිටි අවස්ථාවක එතැනට සරියියා රැලියල්ලාභු අන්හා තුමිය ආවාය. ඇය දුටු ආයිජා රැලියල්ලාභු අන්හා තුමිය සරියියා මිටි අයෙකුයි සමවිවල් කරන්නට වූවා ය. රට සවන් දුන් නබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ ආයිජා රැලියල්ලාභු අන්හා තුමිය දෙස බලා, “ආයිජා ඔබ හාවිත කළේ මහ මුහුදට දැමුව ද එය ද අපවිත කරන තරම් නරක වවනයකි ”යි කියා තරවටු කළේ ය. (අඩු දාවුද්, තිරමිදි)

වරක් නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ සහබාවරුන්ගෙන් “කේලම” යනු කුමක් දැයි ඔබ දත්තවා දැ”යි ඇසුහු. “එය දත්තෙන් අල්ලාහ් සහ අල්ලාහ්ගේ දුතයාණන් පමණි” සි සහාබාවරු කිහි. පසු ව නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ “මබ මබගේ සහෝදරයා ගැන ඔහු පිළිකළ කරන යමක් කීම” වේයැයි කිහි. එවිට සහාබාවරයෙක් “මම කියන දේ ඔහු සතුව තිබුණා නම් ඒ පිළිබඳව ඔබතුමාගේ අදහස කුමක් දු?” ඇසිය. එයට නඩි සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණේ ඔබ කියන කරුණ ඔහු සතුව තිබුණා නම් එය කේලමක් වන අතර එසේ නොවුවා නම් එය අපහස කිරීමක් වෙනවා සි කිහි. (මුස්ලිම්)

දච්සක් නඩි සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමා “මබගෙන් මට වඩාත් කැමති කෙනා ද, කියාමාවේ දී මට ඉතා සම්පව වාචිවී සිටින්නා ද වන්නේ යහගුණ ඇති තැනත්තාය” සි කිහි.

“මබගෙන් මගේ කේන්තියට ලක් වූ තැනත්තන් සහ කියාමාවේ දී මට ඉතා ඇතින් සිටින්නන් සහ වැඩි වශයෙන් හා දීර්ස වේලාවක් කතා කරන්නන් ‘මුතබයිහිකුන්වරු වෙති සි’ කිහි. එවිට සහබාවරු එසේ හඳුන්වනු ලබන්නන් කවුරුන්දැයි ඇසුහු. එයට නඩි සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණේ “ආචම්බරයෙන් කතා කරන්නන් වෙති” යැයි කිහි. (තිරමිදි)

වරක් නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගෙන් “ඡයග්‍රහණය කුමක් දැ”යි අසන ලදී. එයට නඩි සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණේ “දිව රක ගන්න. නිවස පුළුල් කර ගන්න. මබ කළ වැරදි මතක් කර අඩන්න” යැයි කිහි (තිරමිදි)

නඩි සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණේ අහස්තලය කරා මිහ්රාජ් ගමන ගිය අවස්ථාවේ නිරයේ සිටින පිරිසක් දුටුහු. ඔවුහු මිනිමස් කමින්, තබවලින් යුත් තම නියපාතුවලින් තම මුහුණු හා පසු සූරමින්, තුවාල කර ගනිමින් පසු වූහු. එවිට ජ්බිරිල් අලයිහිස්සලාම් තුමා ගෙන් “මොවුන් කවු ද? ඇයි මොවුන්ට මෙවැනි දඩුවමක් දී ඇත්තේ” දැයි ඇසුවෙමි. එයට ජ්බිරිල් අලයිහිස්සලාම් “මොවුන් කේලම් කියමින් මනිසුන්ගේ මස් අනුහව කිරීමෙන් ඒ අයගේ ගරුත්වයන් සමග කෙළිසෙල්ලම් කළ අය යැයි කිහි.” (අඩුදාවූදී)

මිනිසෙකු පවසන සැම වවනයක් ම පාසා සටහන් කරනු ලබන්නේ ය. ඒවා විමසනු ලබන්නේ ය. එහෙයින් වවන ණාචිතයේ දී මතා පාලනයක් හා සංවරධවක් අවශ්‍ය වන බව ඉස්ලාමය අවධාරණය කරයි.

මිනිසා දිනපතා හිමිදිරියේ අවදි වන අවස්ථාවේ ඔහුගේ අවයව සියල්ල දිව දෙස බලා “අල්ලාභ්ට බිය වනු! අපගේ තත්ත්වය රදී ඇත්තේ ඔබ මතය. ඔබ යහපත්ව සිටින තාක් කල් අප ද යහපත් වන්නේමු ඔබ නොමග ගියේ නම් අප ද නොමග යන්නේමු යැයි අනතුරු අගවන්නේ ය.” යැයි නඩි සල්ලේලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණේ පැවැසුහ. (අහ්මද්)

මෙම සිද්ධීන් සියල්ල මූස්ලිම්වරයෙකුගේ දිවරක ගත යුතු ආකාරය ගැන කරුණු කියා පායි. කතා කළ යුත්තේ හොඳ කරුණු ගැන පමණි. මිපාදුප, කේලම් කීම, බැනවදීම, දොස් කීම, නම් පටබදීම වැනි නරක හා පාඨී ත්‍රියාවන් අනිවාර්යයෙන් ම වැළැක්විය යුතුයි. එහෙයින් සැම මූස්ලිම් හක්තිකයු ම ඉස්ලාමිය උපදෙස් අනුගමනය කරමින් දිව රක ගැනීම ඔහු කෙරෙහි වගකීමක් වන්නේ ය. මන්ද යත් “දිව රක ගත් පුද්ගලයාට ස්වර්ගය ලබා දීමේ වගකීම මම හාර ගන්නෙම්” යැයි නඩිතුමාණේ පොරොන්දු වූහ. “අල්ලාභු තඳාප හා කියාමා දිනය විශ්වාස කරන අය කතා කරන්නේ නම් යහපත් දේ කතා කරත්වා! නැතහොත් (කට වසා) නිහඹතාවය රකගනිත්වා!” යැයි කිහි. (බුහාර, මූස්ලිම්) මෙම උපදේශය සැලකිල්ලට ගෙන අපි මෙලොව හා පරලොව ජය අත්කර ගනිමු.

ත්‍රියාකාරකම

දිවෙන් වන අහිතකර විපාක යන මැයෙන් කෙටි දේශනයක් ඉදිරිපත් කරන්න.

15

අවසර ලබා ගනීමු

අන් අයට අයත් ගෙවල් කාර්යාල සහ කර්මාන්තකාලා වැනි ස්ථානවලට අප යා යුතු නම් පළමු ව ඒ අයගෙන් අවසර ලබා ගත යුතු ය. ඒ සඳහා සමහර ස්ථානවල දොරටුව ලැය සිනුවක් සවි කර තිබිය හැක. සැම දෙනා ම තමනට අයත් ස්ථානවල නිදහසේ සිටිති. අන් අයට එම ස්ථානයට යාමට අවශ්‍ය නම් ඒ සඳහා අවසර ලබා ගැනීම අනිවාර්යය. එසේ අවසර ලැබෙන්නේ නම් එහි යාමට බාධාවක් තැත. එසේ නොමැති ව අවසරය ප්‍රතික්ෂේප කෙරේ නම් එහි නොයා ආපසු හැරී ඒම වඩාත් සුදුසු ය. අවසර ලබාගන්නේ කෙසේ දැයි ඉස්ලාමය අපට උගන්වා ඇත. එය දැන අනුගමනය කර ජ්‍යෙන්වීම අත්‍යවශ්‍යය.

පහත සඳහන් අල් කුරාන් වැකිය අන් අයගේ නිවෙස්වලට ඇතුළ වීමේ දී අවසර ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කරයි.

“විශ්වාසවන්තයනි! ඔබගේ නොවන නිවෙස්වලට ඔබ (ඇතුළවීමට අදහස් කළෙනු නම්) එහි සිටින අයට සලාම කියා (මුළුන්ගේ) අවසරය නො ලබා එහි ඇතුළ නොවන්න.” (24:27)

අවසර ලබා ගැනීමේ කියා පිළිවෙත

1. අන් අයගේ නිවෙස්වලට අතුළ වීමට කළින් සලාම පැවසිය යුතුයි.

දිනක් සහාතිතයෙක් නඩී සල්ලල්ලාහු අමෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ තිවසට ඇතුළ වීම සඳහා “ ඇතුළ විය හැකි දැයි” අවසර ඉල්ලිය. වහාම නඩී සල්ලල්ලාහු අමෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ තම සේවකයාට “ඔබ ගොස් අවසර පතන ආකාරය ඔහුට උගන්වන්න” යැයි කිවේ ය. ඔහු “අස්සලාමු අමෙලකුම් ඇතුළට ඒමට අවසර දැයි අසනු මැනවී” සි කියා දුන්නේය. (අඩු දාවුද්)

2. අවසර පතන්නේ තුන් වරකි.

අවසර පතන්නේ තුන් වරක් පමණි. අවසරය ලැබුණි නම් අතුළු වන්න. නැතහොත් ආපසු හැරෙන්න. (බ්‍යාරි, මුස්ලිම්)

පළමුව සලාම් පැවසිය යුතුයි. එයට පිළිතුරක් නැති විට දොරකඩ සිනුව නාද කළ යුතු ය. ඉන් පසු ඔවුන් දොරකඩ වෙත පැමිණියේ නම් සලාම් කියා අවසර පැතිය යුතුයි. සිනුව නාද කිරීම හෝ දොරට තට්ටු කළ යුත්තේ තෙවරක් පමණි. අවසරය නොලැබුණි නම් ඇතුළු විය නො හැකි ය.

අත්‍යන්ගේ නිවේස්වල හෝ කාර්යාලවල

- ★ කිසිවෙකු නො සිටියේ නම් හෝ
- ★ අවසරය නො ලැබුණි නම් හෝ
- ★ ආපසු හැරෙන්නැ හි පවසනු ලැබූ විට හෝ ආපසු හැරී ආ යුතු ය.

3. නිවස ඇතුළ එකී බැලීමෙන් වැළකීම.

“අවසර පැතීම ක්‍රියා පිළිවෙතක් කරනු ලැබුවේ බැල්ම මගින් ඇතිවන වැරදිවලින් ආරක්ෂා වීම සඳහා ය. එම නිසා අනුත්ගේ නිවසකට යන අයකු අවසර පතා තමන් එහිම නතර කරගත යුතුය. තම බැල්ම එම නිවස තුළට යොමු නොකළ ය.” (බූහාරි, මුස්ලිම්)

අනුත්ට අයත් ස්ථාන දෙස එහි දොර තුළින් හෝ ජනේලය තුළින් හෝ එකී බැලීම මහා වරදකි. තම නිවසේ අන් අයගේ කාමරවලට යන අවස්ථාවල දී පවා ඔවුන්ගේ අවසරය පැතිය යුතු ය.

මබගේ දරුවන් වැඩිවියට පත් වන විට ඔවුන් ද තමන්ගේ වැඩිහිටියන් අවසර පතන ආකාරයෙන් අවසර පැතිය යුතු ය. (24:59)

කෙනෙකු තම දරුවන්, මව, සහෝදරයින්, සහෝදරයන්, පියා වැනි අයකුගේ නිවෙස්වලට ඇතුළ වීමට අවශ්‍ය වන අවස්ථාවල ද අවසර ලබා පිවිසීම අතිවාර්ය වේ. අපගේ නිවෙස් තුළට ඇතුළ වන විට ද සලාම් කිව යුතු ය යන්නට පහත සඳහන් අල්කුර්ජාන් වාක්‍යය සාධකයක් වන්නේ ය. (අදුමුල් මුණ්රද්)

හස්රත් අනස් රුළියල්ලාහු අන්හු දෙස බලා, නබා සල්ලේලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ මෙසේ වදාලහ.

“මා පුතෙ! ඔබ ඔබගේ පවුලේ අය වෙත ගියහොත්, සලාම් කියන්න. එය ඔබටත් ඔබගේ නිවසේ අයටත් (බරකතයක්) සෞඛ්‍යයක් වනු ඇත.” (තිරමිදි)

සහාවලට යන විටත්, එහි සිට සමුගෙන එන විටත්, අවසර ඉල්ලා සිටින ආකාරයෙන් සලාම් පැවසිය යුතු ය.

“ඔබගෙන් කෙනෙක් සහාවට පැමිණේ නම් ඔහු සලාම් කියු දෙන්! එහි සිට පිටත් වීමට කැමති වන විට ද සලාම් කියු දෙන්!” (අඩුදාවූද්)

“අපි අන් අයගේ නිවෙස් හෝ කාර්යාලවලට තනිව හෝ පවුල් වශයෙන් හෝ ගිය විට ද මුලින් ම ඔවුනට සලාම් පැවසිය යුතුයි. පසුව ඇතුළට පැමිණිය හැකි දැයි අවසරය ඉල්ලා සිටිය යුතුයි. අවසර නොලැබුණි නම් ආපසු යා යුතු ය. මෙමගින් නැකම් නිසි පරිදි සකස් කෙරේ. තම නිවසට යන විටත් සහාවලට යන විටත්, සමු ගන්නා විටත් සලාම් කිව යුතුයි. මෙමගින් සැම නිවසකම (බරකත්) සෞඛ්‍යය ඇති වන්නේ ය. මෙය නබාවයේ අලංකාර නබා මග වන්නේ ය. මෙය සැම විට ම අනුගමනය කර ජීවත් වෙමු.

අභ්‍යාස

පහත ප්‍රකාශ හරි නම් (හරි) යැයි ද වැරදි නම් (වැරදි) යැයි ද ලකුණු කරන්න.

1. අන් අයගේ ස්ථානවලට පිවිසීමට අවසර ලබාගත යුතු ය. ()
2. දෙරකඩ සීනුව නාද කිරීමෙන් ද අවසර පැතිය හැකි ය. ()
3. දෙරකඩ සීනුව සවිකර නැති නිවෙස්වල දී සලාම් කිව යුතු ය. ()
4. අවසර පැතිය යුත්තේ තුන් වතාවක් පමණි. ()
5. සහාවකට යන විට සලාම් කිව යුතුයි. ()
6. අන් කිසිවෙකුගේ නිවසක ජනේලය තුළින් බැලිය හැකි ය. ()
7. අපේ ම නිවසට වූවද සලාම් කියමින් ඇතුළු විය යුතුය. ()
8. අනුන්ගේ නිවෙස්වලට ඇතුළු වන විට ද අවසර පතන ලෙස අල් කුරා ආනය පවසයි. ()
9. දෙම්විජයන්ගේ කාමරයට අවසර නැතිව ඇතුළු විය හැකි ය. ()
10. ඉස්ලාමයේ අවසර පතන කුමය පෙන්වා දී නැති නිසා අප කැමති අපුරින් වූවද අවසර පැතිය හැකිය. ()

16

අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයට ප්‍රමුඛත්වය දෙමු

දිනක් නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා වෙත පූද්ගලයෙක් පැමිණියේ ය. ඔහු තම දුප්පත්කම ගැන පැමිණිලි කළේය. ඔහුට කැමට දීමට තරම් තම නිවසේ කිසිවක් නොතිබූ නිසා ඔහුට සංග්‍රහ කරන ලෙස සහාබාවරුන්ගෙන් නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ ඉල්ලා සිටියන. මම ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නෙම්” යි පවසමින් අන්සාරිවරයෙක් ඔහු තම නිවසට කැඳවාගෙන ගියේය. “මොහු අභේ අමුත්තෙක්. කිසිදු අඩුවක් තැකිව මොහුට ආහාර සංග්‍රහ කළ යුතු” යැයි සිය බිරිදිට කිවේ ය. නිවසේ තිබෙන්නේ දරුවන්ට අවශ්‍ය කරන ආහාර පමණක් බව බිරිදි පැවසු විට, එය ගෙනැවිත් අමුත්තා ඉදිරියේ තබන ලෙසත් දෙදෙනා ම කැම කන්නට පටන් ගන්නා අවස්ථාවේ පහතේ ආලෝකය වැඩි කරනාක් මෙන් අගවමින් පහන නිවා දමන ලෙසත් තම බිරිදිට කිවේය. බිරිදි ද එසේ කළා ය. අමුත්තා කුස පිරෙන්න කැවේ ය. පසුදින නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා වෙත මෙම අන්සාරිවරයා ගිය විට “මලගේ ආගන්තක සත්කාරය පිළිබඳව අල්ලාහ් සතුටට පත් වූයේ ය.” යැයි නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා පැවසුවේ ය. පහත සඳහන් අල් කුරුජාන් වැකිය පහළ වූයේ ද එම අවස්ථාවේ දී ය.

“මවහු තමන් ට අවශ්‍යතා තිබිය දී තම අවශ්‍යතාවට වඩා වෙන අයෙකුගේ අවශ්‍යතාවයට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙති” (59 : 9)

අපි හැමවිට ම සියලු දෙනා සමග කරුණාවෙන් හැසිරිය යුතු බව ඉස්ලාමය අවධාරණය කරයි. අන් අය කෙරෙහි කරුණාව දැක්වීය යුතුයි. හැකි සැම උදව්වක් ම කළ යුතු යි. අන් අයගේ දුක තුරන් කිරීමට වැයම් කළ යුතුයි. උදව් පතා අසරණව සිටින සියල්ලන් ගැනම සිතිය යුතු ය. අපගේ අවශ්‍යතාවයට වඩා අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයන්ට හැකි පමණින් ප්‍රමුඛතාවය දීය යුතු ය. මක්

නිසා ද යත් මිනිසාට අනුකම්පා නො දක්වන අය කෙරෙහි අල්ලාහ් ද අනුකම්පා නොදක්වන බව නඩා සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා පවසා ඇත්තේ ය. (මුහාරි)

අපට මෙන් ම අන් අයට ද අවශ්‍යතා ඇත. කෙනෙක් තම අවශ්‍යතාවය තනියම ඉටුකර ගැනීමට නොහැකි වන අවස්ථාවේ දී අන් අයගේ උදිව්ව බලාපොරොත්තු වෙයි. එවැනි අවස්ථාවල අපගේ අවශ්‍යතාව පසෙක තබා අන් අයගේ අවශ්‍යතාවය ඉටු කර දිය යුතු ය. මෙය ඉතා වැදගත් ගුණාගයක් වන්නේ ය. කෙනෙකු මෙලෙට දී මූලික්‍රියාවයන් තුරන් කළේ නම් අල්ලාහ් කියාමා දිනයේ දී මහුගේ දුකෙන් එක් දුකක් ඉවත් කරන්නේ ය. අසීරුතාවයෙන් පෙළෙන්නාට උදිව් කර පහසුවක් ඇති කළේ නම් අල්ලාහ් මහුගේ අසීරුතාවයන් මෙලෙටෙහි දී භා පරලොටෙහි දී පහසු කරන්නේ ය” යැයි නඩා සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා පවසා ඇත්තාහ. (මුස්ලිම්)

අපි හඳිසි අවශ්‍යතාවයක් සඳහා යම්න සිටිනවා යැයි සිතමු. එම අවස්ථාවේ දී ඇස් නොපෙනෙන අයෙකු පාර නො දැන ලත වෙමින් සිටිනවා යැයි සිතමු. වයෝවද පුද්ගලයෙකු බසයේ සිටැනීමට නොහැකිව අසීරුවෙන් ගමන් කරතැයි සිතමු. රෝහලේ වෙදාවරයා හමු වීමට පෝලීමේ සිටින අවස්ථාවක් ගැන සිතමු. අපගේ වාරය පැමිණෙන විට අසාධා රෝගීයෙක් පැමිණෙයි, නම් අපගේ අවශ්‍යතාව පසෙක තබා ගනිමින් අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයට මුල් තැන දීම උතුම් ගුණාගයකි.

මුහාරින්වරු තම ගෙවල් දොරවල් අතහැර මක්කාවේ සිට මදිනාවට පැමිණියන. ඔවුන් සියල්ල අහිමි ව පැමිණි අවස්ථාවේ දී මදිනාවේ අන්සාරිවරු ඔවුන් තම සංඝදරවරුන් වශයෙන් පිළිගත්තා. අන්සාරිවරු තම අවශ්‍යතා ගැන නොසළකා අන් අයගේ අවශ්‍යතාවලට ප්‍රමුඛතාව දුන්හ. නඩා සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ තමාට වඩා අවශ්‍යතාව වැඩි මුහාරින්වරුන්ට තමාට ලැබෙන ත්‍යාග පවා ලබා දුන්හ. මක්නිසා ද යත් අන් අයගේ අවශ්‍යතාවට ප්‍රමුඛතාව දීම මුස්ලිම්වරුන්ගේ උතුම් ගුණාගයක් වන බැවිනි.

ගැන්තෙක් තවත් ගැන්තෙකුට උදිව් කරමින් සිටින තාක් කල් එම ගැන්තාට අල්ලාහ්ගේ උදිව්ව ලැබෙමින් පවතින බව නඩා සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ වදාලන. (මුස්ලිම්)

සමහර අවස්ථාවල දී සහෝදරයන් අතර ද මිතුරන් අතර ද සමහර මතභේද හට ගන්නේ ය. එසේ නොව අන් අයගේ අවශ්‍යතාවනට ප්‍රමුඛතාව දෙන්නට පූරුණ වූයේ තම් සියල්ලන්ගේ ජීවිත සතුවූදායක වන්නේ ය.

“මබගෙන් කෙනෙක් තමා කැමැති දේ තම සහෝදරයාට ද කැමැති වන තෙක් මබගෙන් කිසිවකු සැබැඳු විශ්වාසවන්තයකු නොවන්නේ ය” යැයි නඩී සල්ලල්ලාපු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා පවසා ඇත. (බ්‍රහාරි, මුස්ලිම්)

සහාබාවරු සැම විටම අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයට මූලිකත්වය දී ඇත. මෙයට සාධකයක් වශයෙන් පහත සිද්ධිය දැක්විය හැකි ය. යරුමුක් සටනින් පසු ව යුද පිටියේ බොහෝ අය තුවාල ලබා සිහිසුන්ව වැටී උන්හ. ඔවුනට පෙවීම සඳහා කෙනෙක් ජලය ගෙන ගියේ ය. කෙනකට ජලය පෙවීමට ඉදිරිපත් වූ විට තවත් අයකු ජලය ඉල්ලා ගබඳ නැගීම ඇසුරිණි. එය ඇසු ඔහු දෙවැන්නාට ජලය පොවන ලෙස ඉගි කමළේ ය. දෙවැන්නා වෙතට ජලය රගෙන ගිය විට තුන්වැන්නකු ජලය ඉල්ලා ගබඳ නැගීම ඇසුරිණි. ඔහු තමාට නොව තුන්වැන්නාට ජලය පොවන ලෙස ඉගි කමළ ය. නමුත් තුන්වැන්නා වෙතට ජලය රගෙන ගිය වෙලේ ඔහු මරණයට පත් වී සිටියේ ය. එවිට දෙවැන්නා වෙත ජලය රගෙනගිය විට ජලය රගෙන යන ලදී. ඔහු ද ජලය පානය නොකර ම මිය ගොස් සිටියේ ය.

මෙම සිද්ධියේ දී තම මරණාසන්න මොංොනේ පවා තම අවශ්‍යතාවයට වඩා අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයට මුල් තැන දුන් මහත්මා ගුණය දැකින්නෙමු.

එහෙයින් අපි අප ගැන පමණක් නොසිතා අන් අය දෙස ද අවධානය යොමු කළ යුතු ය. නඩී සල්ලල්ලාපු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ තම අවශ්‍යතාවයට වඩා අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයට මූලිකත්වය දුන්හ. එසේ කටයුතු කරන ලෙස අන් අයට ද උපදෙස් දුන්හ. එහෙයින් අපි ද අපට හැකි පමණින් අන් අයට ඉඩ දී ඒ අයගේ අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රමුඛතාව දී කටයුතු කරමු.

අභ්‍යාස

වරහන තුළ ඇති වඩාත් සුදුසු වචනය තෝරා එයට යටින් ඉරක් අදින්න.

1. අන් අයගේ අවශ්‍යතාවන්ට (අල්ලාහ් වෙනුවෙන්, හඳුසාක්ෂිය වෙනුවෙන්, මිනිසුන් වෙනුවෙන්) මූල් තැන දීය යුතුය.
2. මිනිසුනට සෙනෙහස දක්වන අයට (මලාංකාවරු, නබ්වරු, අල්ලාහ්) සෙනෙහස දක්වයි.
3. තම අවශ්‍යතාවන්ට වඩා මූහාජීන්වරුන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ට (සහාබාවරු, අන්සාරිවරු, කුරසිෂ්වරු) මූල් තැන දුන්හ.
4. අප අතර රණ්ඩු දබර ඇති වීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වනුයේ (ආත්මාර්ථකාමිත්වය, ගාරිරික ගක්තිය, පාරාර්ථකාමිත්වය) ය.
5. සමහර සහාබාවරු තම මරණාසන්න මොහොතේ පවා ජලය පානය නොකර මෙලොවින් සමු ගැනීමට හේතුව. (පිපාසය නොමැතිකම, ජලය නොලැබේම, අන් අයගේ පිපාසය සංසිදුත්ත් ඉදිරිපත් වීම) නිසා ය.

ත්‍රියාකාරකම

අන් අයගේ අවශ්‍යතාවයට මූල් තැන දීම යන මාතෘකාවෙන් කෙටි නාට්‍යයක් සකස් කර රෙ දක්වන්න.

අල් කුරුආනය හැදින්වීම

අල්ලාභු තඳාලා විසින් පොදුවේ මිනිසාට දායාද කළ මග පෙන්වීම අල් කුරුආනයයි. එබැවින් එය ජ්වන මාරගෝපදේශයක් ලෙස පිළිගෙන ඒ අනුව කටයුතු කිරීම වගකීමක් වේ. අල්ලාභු හා අප අතර වන සඛණාධ වර්ධනය වන්නේ එවිට ය. එය පාරායනයට හා අධ්‍යයනයට ඇල්මක් ද ඇති වේ. එහි උපදේශ ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා සිත ඉඩ දෙයි.

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට වයස අවුරුදු 40 දී “ඉක්රු” යන වාකාජයෙන් ආරම්භ වන සූරතුල් අලක් (96) හි පළමු වදන් පහ පහළ විය. එතැන් පටන් නඩිතුමාගේ වොතය දක්වා වසර 23 ක කාලයක් තිස්සේ එය කොටස් වශයෙන් පහළ වී නිමා විය. නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන්ට ප්‍රදානය කරනු ලැබූ අල් කුරුආනය ලෙස්වැසියාට පහළ වූ අවසාන ද්‍රහම වන්නේ ය. එයට “අල්ගුරුකාන්”, “අල්කිතාබ්”, “අත්තන්සිල්” යනාදී විවිධ නාම ඇත.

නබි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ කාලයේ අල් කුරුආනය ගුන්ථයක් ලෙස දක්නට නොලැබේණි. පොදුවේ සියලුම සහාබාවරුන් අවශ්‍ය ප්‍රමාණය කටපාඩම් කර සිටියේ ය. කටපාඩම්න් ම පාරායනය කර පැමිණියේ ය. නබි සල්ලල්ලාභු අලෙලහිවසල්ලම් තුමාණන් විසින් පත් කළ සමහර සහාබාවරු අල් කුරුආනයේ වාක්‍ය විවිධ ලේඛනවල සහන් කොට සුරක්ෂිතව තැබූ හ. මවුන් “කුත්තාඩුල් වහි” (වහි ලියන්නන්) යන නමින් අමතන ලදී. එම ලේඛන එක්ස්ස්කර පළමුව අඩුබක් සිද්ධික් රැලියල්ලාභු අන්හු තුමාගේ යුගයේත් ඉන්පසු උස්මාන් රැලියල්ලාභු අන්හු තුමාගේ පාලන කාලයේ දීත් “මුස්හෝ” ලෙස සකස් කරන ලදී. එම පිටපත පදනම් කොට ගෙන වර්ථමාන අල් කුරුආනය ගුන්ථයක් ලෙස මුද්‍රණය කරනු ලබයි.

අල් කුරුආනයේ වාක්‍ය 6666 ක් ඇත. ඒවා පරිවිෂේද 114 ක අන්තර්ගත වී තිබේ. වැකි “ආයත්” යනුවෙන් ද පරිවිෂේද “සුරා” යනුවෙන් ද හැඳින් වේ. අල් කුරුආනයේ වැකි ජ්‍යේෂ්ඨ තිහක් වශයෙන් වෙන් කොට ඇත. දින හතකින් පාරායනය කළ හැකිවන පරිදි මන්සිල් 7 කට බෙදා ඇත.

අල් කුරුආනය ගුන්ථයක් වශයෙන් දක්නට ලැබුණ ද එය අල්ලාහ්ගේ කතාව (කලාමුල්ලාහ්) වේ. එබැවින් සැම මුස්ලිම්වරයෙකු ම එය තම ප්‍රාණයට වඩා අගය කළ යුතු ය. දිනපතා එය පාරායනය කළ යුතු ය. මන්ද යන් අල් කුරුආනය පාරායනය කිරීම (කිරාඅතුල් කුරුආන්) අධික ආනිගෘස ලබා දෙන ඉංග්‍රීස් යෙකි.

අල් කුරුආනය පාරායනය කිරීමේ ද පහත සඳහන් කරනු පිළිපැදිය යුතු ය.

- ව්‍යුත් කර පිරිසිදුව සිටීම.
- ගරීරය, අදුම් යනාදිය පිරිසිදුව තබා ගැනීම.
- අල් කුරුආනය පාරායනය කිරීම අරමින කරන විට “අල්ඹු” පවසා ජෙතාන්ගෙන් ආරක්ෂාව පැනීම.
- ඉන් අනතුරු ව “බිස්මිල්ලාහ්” පැවසීම.
- තං්ඩි ක්‍රමය පිළිපැදි අලංකාර වත් ලෙස පාරායනය කිරීමට උත්සාහ කිරීම.
- සජ්දාවේ වැකි පාරායනය කිරීමේදී සජ්දා තිලාවත් කිරීම.

- අන් අයට බාධාවන අයුරින් පාරායනය කිරීමෙන් වැළකීම.
- අල් කුරුඳානය පාරායනය කරනු ලබන විට නිහඩව සිට සවන් දීම.
- වැසිකිලි වැනි තහනම් කළ ස්ථානවල අල් කුරුඳානය පාරායනයෙන් වැළකීම.
- නඹ්ස් වූ ස්ථානයන්ට එය රැගෙන යාමෙන් වැළකීම.

පරලොච්ච දී අප වෙනුවෙන් “ඡගාජත්” කරනු ලබන අල් කුරුඳානය දිනපතා පාරායනය කරමු. ඒ අනුව ජ්වත් වී දෙලාවෙහිම ජය ලබමු.

අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් අරාබි පදවල අරථය ලියන්න.
 - 1 කිරාඇතුල් කුරුඳාන්
 - 2 සජදා
 - 3 කලාමුල්ලාහ්
 - 4 කුත්තාමුල් වහි
2. අල් කුරුඳානය “ජ්ස්ල්” කීයකට බෙදා තිබේ ද?
3. අල් කුරුඳානය පාරායනය කිරීමේ දී පිළිපැදිය යුතු කරුණු 5 ක් ලියන්න.

18

අල්කුරානය පාරායනය කරමු - I

(අවසාන සූරා තුන)

සූරතුල් ඉහ්ලාස්, සූරතුල් ගලක්, සූරතුන් නාස්

අල් කුරානයේ අවසන් සූරා තුන මෙම සූරා ය. මේවා පාරායනයෙන් අධික ආනිංස ලැබේ. සැම සලාතයක ම අවසානයේ මෙම සූරා පාරායනය කරන ලෙස නඩී සල්ලල්ලහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා අණ කළේ ය. මෙම සූරා උදේ සවස සහ බොහෝ සුන්නත් සලාතය ත්වලට පසුව ද පාරායනය කරන සූරාවන් වේ. “නඩී සල්ලල්ලහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා දිනපතා තිදා ගන්නා විට මෙම සූරාවන්

තුන තෙවතාවක් බැඟින් පාරායනය කොට, තම දැනේ අල්ලෙහි පිළි, තමාගේ මූල ගීරිරය ම පිරිමදිතියි” යනුවෙන් ආයිජා රැලියල්ලාහු අන්හා තුමිය දැනුම් දෙන්නී ය. (බූහාරි)

“මෙම රාත්‍රියේ පහළ වූ වාක්‍ය මෙන් වාක්‍යයන් මා මිට පෙර පහළ වනු දැක තැන්තෙමි. ඒවා සුරතුල් ඉහ්ලාස්, සුරතුල් ගලක් සහ සුරතුන් නාස්, වේ” යැයි යනුවෙන් නඩි සල්ලේලු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ පැවසුහ.

සුරතුල් ඉහ්ලාස්

අල් කුරානයේ අන්තර ගත 112 වන සුරාව සුරතුල් ඉහ්ලාස් වේ. මෙය වාක්‍ය 4 කින් සමන්විත ඉතා කුඩා සුරාවකි. මෙය මක්කාවේ පහළ වූ මක්කී සුරාවකි. මෙම සුරාව අල්ලාහු ඒකයා බවත්, සැබැඳු දෙවියා මහු බවත් තහවුරු කරන්නේ ය. එබැවින් මෙයට සුරතුල් අහද්, සුරතුල් තවිහිද් යන නම් ද ඇත. “ඉහ්ලාස්” නමැති අරාබි වචනයේ අර්ථය “පිවිතුරු බව” යන්නයි. අල්ලාහු සියලු ජිරකයන්වලින් පරිගුද්ධ වූවෙකි. “මහුට මවි, පිය, සහෝදර සහෝදරයන් යන කිසිවෙකු නොමැත. එසේ ම කිසිවෙකුගෙන් කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් අල්ලාහ්ට නොමැත” යනුවෙන් මෙම සුරාව කෙටියෙන් විස්තර කරයි.

මක්කාවේ ජ්වත් වූ කාගිර්වරු නඩි සල්ලේලු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන් වෙත පැමිණු, ඔබ පවසන දෙවියා කෙබඳ පුද්ගලයෙකු දැයි විමසු විට එයට පිළිතුරු වශයෙන් මෙම සුරාව පහළ විය. (තිරමිදි) මෙය අල් කුඩානයේ තුනෙන් එකකට සම වේ යැයි නඩි සල්ලේලු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ පැවසුහ. (බූහාරි)

සූරාව හා එහි අර්ථය

අසීමිත කරුණාවන්ත, අපරිමිත සෙනෙහෙවන්ත අල්ලාහ්ගේ නාමයෙන් (ආරම්භ කරමි.)

- 1 (නබ්වරයාණනි!) මිනිසුන් බලා ඔබ (මෙසේ) පවසන්න. අල්ලාහ් ඒකයකි.
- 2 (එම) අල්ලාහ් (කිසිවෙකුගේ) අවශ්‍යතාවයන් නොමැත්තේකි. (සියලු දී ඔහුගේ දායාදයන් අපේක්ෂා කරති.)
- 3) ඔහු ව (කිසිවෙකු) වැදුමේවි තැන. (කිසිවකු විසින්) වදනු ලැබුවේ ද තැන. (එබැවින් ඔහුට පියකු තැන. පරම්පරාවක් ද නොමැත)
- 4) ඔහුට සමාන කිසිවක් ද නොමැත.

සුරතුල් ගලක්

අල් කුරුආනයේ අන්තර්ගත 113 වන සුරාව මෙය වේ. මෙය වාක්‍ය පහකින් සමන්විත මක්කී සුරාවකි. “ගලක්” යන අරාබි පදයේ තේරුම හිමිදිරි උදෑසන යන්නයි. මෙම සුරාව අන්ධකාරයේ හානිවලිනුත්, රෝග්‍යාකාරයන් හා ඩුනියම්කරුවන්ගෙන් ආරක්ෂාව පතන ඇයුරින් සැකසී ඇත.

සුරාව හා එහි අර්ථය

අසීමිත කරුණාවන්ත, අපරිමිත සෙනෙහෙවන්ත අල්ලාභ්ගේ නාමයෙන් (ආරම්භ කරමි.)

- 1) (නබිවරයාණනි! ඔබ ප්‍රාර්ථනා කොට) පවසන්න හිමිදිරියේ නාථයාගෙන් මම ආරක්ෂාව පතමි.
- 2) ඔහු මැඹු දේවල හානියෙන් ද.

- 3) (සියල්ල) සගවාලීම සඳහා පැතිරි යන අත්ධකාරයේ
භාතියෙනුත්
- 4) ගැට දමා පිණිය (පූතියම් කරන) කාන්තාවන්ගේ
භාතියෙනුත්
- 5) රෝහ්‍යාකරුවන්, රෝහ්‍යා කිරීමෙන් ඇති වන භාතියෙනුත්
(ආරක්ෂාව පතමු)

සුරතුන් නාස්

අල් කුරුආනයේ අන්තර ගත 114 වන භා අවසාන සුරාව මෙය
වන්නේ ය. මෙය වාක්‍ය හයකින් සමන්විත මක්කි සුරාවකි. “නාස්”
යන අරාබි පදයේ අර්ථය “මිනිසුන්” යන්න ය. මෙම සුරාව තපුරු
මිනිසුන් භා ජ්‍යෙවරුන් මෙන් ම සිතෙහි උපදින සැකයන්ගෙන් ද
ආරක්ෂාව පතන අයුරින් සැකසී තිබේ.

සුරාව භා එහි අර්ථය

අසීමිත කරුණාවන්ත, අපරිමිත සෙනෙහෙවන්ත අල්ලාහ්ගේ නාමයෙන් (ආරම්භ කරමි.)

- 1) (නඩ් වරයාගෙනි! ප්‍රාර්ථනා කොට) ඔබ පවසන්න. මිනිසුන්ගේ නාමයාගෙන් මම ආරක්ෂාව පතමි.
- 2) (මහු ය) මිනිසුන්ගේ (සැබැඳු) රූප.
- 3) (මහු ය) මිනිසුන්ගේ (වැදිමට සුදුසු සැබැඳු) නාමයා.
- 45) මිනිසුන්ගේ සිත් තුළ (අනවශය)සැකයන් ඇතිකොට සැගවීයන දුරුගුණ ඇති අයගේ භානියෙනුත් (ආරක්ෂාව පතමි)
- 6) එවන් දුරුගුණ ඇත්තේ ජීන්වරුන් අතර ද සිටිති. මිනිසුන් අතර ද සිටිති.

අභ්‍යාසය

- 1) “ඉහ්ලාස්” යන්නෙහි අර්ථය කුමක්ද?
- 2) සුරතුල් ඉහ්ලාස් අල් කුරුඳානයේ කිවෙනි සුරාව දී?
- 3) සුරතුල් ඉහ්ලාස් හඳුන්වන වෙනත් නම් දෙකක් ලියන්න.
- 4) “ඡලක්” යන්නෙහි අර්ථය කුමක් දී?
- 5) සුරතුල් ඡලක් හි අන්තර්ගත වාක්‍ය ගණන කිය දී ?
- 6) අල් කුරුඳානයේ අවසාන සුරාව කුමක් දී?

ක්‍රියාකාරකම

1. ඉහත සඳහන් සුරාවන් තුන ද එහි අර්ථයන් ද කට පාඨම් කරන්න.

19

අල්කුර්ජානය පාරායනය කරමු II (සුරතුල් හිල්)

සූරතුල් හිල් මක්කාවේ පහළ වූ වාක්‍ය 5 න් සමන්විත මක්කී සූරාවක් වන්නේ ය. තබිතමා ඉපදුණු වර්ෂයේ සිදු වූ ඉතා වැදගත් සිදුවීමක් සිහිපත් කරනා අයුරින් මෙම සූරාව සැකකි ඇත.

අඩිරහා රජු ක්‍රිස්ත්‍රියාවට රෝගීකාරක වෙළේය. ජනතාව සමූහ වශයෙන් පැමිණ එය වන්දනාමාන කිරීම ඔහු ප්‍රිය නොකළේ ය. එබැවින් ක්‍රිස්ත්‍රියාවට වඩා අලංකාර සිද්ධස්ථානයක් තිර්මාණය කළේ ය. එය කෙරෙහි ජනයා එකරාඹි කිරීමට නන් අයුරින් උත්සාහ කළේ ය. නමුත් කිසිවෙක් එහි නො ගියේ ය.

එනිසා අවසාන වගයෙන් කාඩාවට පහර දී විනාග කිරීමට සැලසුම් කළේය. ඒ සඳහා ගක්තිමත් ඇත් සේනාවක් නිරමාණය කොට කාඩාව විනාග කිරීම පිණුස මක්කාවට යැවිය.

එනමුත් අල්ලාහ් තම දේශපානය විනාග කිරීම සඳහා පැමිණි අඛරභාගේ ඇත් සේනාව කුඩා කුරුලු රංචුවක් මගින් විනාග කළේය. මෙම කුරුල්ලෝ කුඩා ගල් කැට ඇතුන් වෙත දුමුවෝ ය. එමගින් ඇත් සේනාවෝ දැවී විනාග වූහ.

අල්ලාහ් අඛරභා හා ඔහුගේ ඇත් සේනාව විනාග කළේය. අල්ලාහ්ගේ ගක්තිය හා හැකියාවන්, කාඩාවේ ප්‍රාථමිකත්වයන් මෙමගින් පෙන්නුම් කෙරේ. “ලිල්” යන්නෙහි අරුත ඇතා වේ. නැඩතුමා ඉපදුණු වසර (ආමුල් ලිල්) “ඇත් වසර” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ මේ නිසා ය.

සුරාව හා එහි අර්ථය

අසීමිත කරුණාවන්ත, අපරිමිත සෙනෙහෙවන්ත අල්ලාහ්ගේ නාමයෙන් (ආරම්භ කරමි.)

- (නැඩවරයාණෙනි! අඛරභාගේ) ඇත් සේනාව ඔබගේ නාථයාණන් කෙලෙස (විනාග) කළේ දැයි ඔබ (සිතා නොබැලුවෙහි ද?)

2. ඔවුන්ගේ කුමන්තුණය මහු නාස්ති තොකලේ දී?
3. මහු ඔවුන් වෙත අභාබිල් කුරුල්ලන් සමූහ වශයෙන් එවතු ලැබේ ය.
4. (ගිනියම් වූ) කුඩා ගල් කැට ඔවුන් වෙත හෙලතු ලැබේ ය.
5. එමගින්, මහු ඔවුන්ට කුරුල්ලන් කොටමින් කැ කරල් බවට පත්කොට (විනාශ කළේය)

අන්තර්ගත් අන්තර්ගත්

1. මක්කාවේ පහළ කළ සූරාවන් කෙසේ අමතන්නේ දී?
2. ඇත් වසර අරාබියෙන් කෙසේ අමතන්නේ දී?
3. ඇත් හමුදාව විනාශ කළ කුරුලු රංචුව හඳුන්වන නම කුමක්ද?
4. අල්ලාහ් ඇත් සේනාවෙන් ක්‍රියාවලි ආරක්ෂා කළ අයුරු කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

ත්‍රියාකාරකම

සූර්යතුල් ගිල් හා එහි අර්ථය කට පාඩීම් කරන්න.

20

අල්-හදිස්

මිනිසුන්ට මග පෙන්වීම සඳහා අල්ලාභුතආලා විසින් මූහම්මද් සල්ලලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් යවනු ලැබුවේය. ඒ සමග ම නැඩතුමාණන්ට අල් කුරානය පහළ කළේය. අල් කුරානයේ මග පෙන්වීම් මිනිස් සමාජයට දේශනා කළ මූහම්මද් නැඩ සල්ලලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන්ගේ ජ්විතය, මූල්‍යානව සංහතියට ම ආදර්ශයක් වේ. මෙම ජ්වන ක්‍රමය සුන්නා යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

ඉස්ලාමයේ ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රය ලෙස අල් කුරානය හා සුන්නාව දක්නට ලැබේ. අල්ලාභුතආලාගේ විශේෂීත වූ යානය හා සම්බන්ධ වී ඇති බැවින් අල් කුරානය පළමු මූලික නීති මූලාශ්‍රය ලෙස පිළිගනු ලැබේ. අල් කුරානයේ පහදා දීම හා එහි ප්‍රායෝගික ප්‍රහුණුව ලෙස පවතින සුන්නාව දෙවන නීති මූලාශ්‍රය ලෙස පිළිගනු ලැබේ.

හදිස් යනු නඩී සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමාණන්ගේ වචනය, ක්‍රියාව, අනුමත කිරීම්, ගණාංග හා වර්ණනාව යනාදිය වේ. එනම් නඩී සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමාණන් පැවසු දැක් කළ දැක්, ඉටුකරන ලෙස අණ කළ දැක්, එමෙන් ම එතුමන්ගේ නියෝග, ලිපි, ගිවිසුම්, අනුමත කිරීම යනාදී මේ සියල්ල හදිස් යනුවෙන් හැඳින්වේ. පොදුවේ හදිස්, සුන්නා යන පද දෙකම හදිස් කෙශ්ටුයේ විද්‍යාත්‍යන් එකම අරථයකින් භාවිත කෙරේ.

අල් කුර්ආනයට පැහැදිලි කිරීමක් ලෙස හදිස් පවතී. හදිස් නොමැතිව අල් කුර්ආනය අවබෝධ කරගත නොහැකි ය. අල් කුර්ආනයේ කෙටියෙන් සඳහන් කළ කරුණු වලට විස්තරාත්මක අවබෝධය හදිස් මගින් පමණක් ලබාගත හැකි ය. අල්ලාභුතආලා නඩී සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමාණන් ම අල් කුර්ආනය ඉගැන්වීමේ භාරුදර වගකීමත් සහිතව යැවේය. එබැවින් අල් කුර්ආනයේ ප්‍රායෝගික ආදර්ශය ලෙස හදිස් දක්නට ලැබේ. එබැවින් සහිත් වූ හදිස් කිසි විටකත් කුර්ආනයට පටහැනි නොවේ.

නඩී සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමාගේ කාලයේ ජ්‍වත් වූ සහාබාවරුන් විසින් එතුමාණන්ගේ හදිසයන් කටපාඩම කිරීම මගින් ආරක්ෂා කරන ලදී. සහාබාවරුන් අතරින් ආයිජා රළයල්ලාභු අන්හා ඉඩිනු උමර් රළියල්ලාභු අන්හු, අඩුහුරෙරා රළියල්ලාහනු අන්හු යනාදිහු හදිස් කෙශ්ටුයේ විශේෂයෙන් වූහ. අනතුරු ව පසු කාලයේ බිහි වූ විද්‍යාත්‍යන් විසින් හදිස් ගුන්ථ වගයෙන් සංස්කරණය කරන ලදී. ඒ අතර අස්සිහා භුස්සිත්තා නමැති හදිස් ගුන්ථ හය අති ප්‍රධාන වේ.

අල් කුර්ආනයන් සුන්නාවත් හදිසයේ වැදගත්කම අවධාරණය කරයි. අල්ලාභුතආලා පහත සඳහන් අයුරින් අල් කුර්ආනයේ පවසන්නේ ය.

“රසුල්වරයා ඔබ වෙත කුමක් රැගෙන ආවේදා ද, එය පිළිගන්න. මහු වැළැක් වූ දෙයින් වැළකී සිටින්න” තවත් තැනක “අල්ලාහ්ගේ දුත්තයා තුළ ඔබට යහපත් ආදර්ශයන් ඇත”(33:21). මෙලෙස අල්ලාභුතආලා සුන්නාවේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව අල් කුර්ආනයේ පවසන්නේ ය.

එසේ ම “මම ඔබවෙත කරුණු දෙකක් හැර යන්නෙම්. එම කරුණු දෙක පිළිපදින තාක්කල් ඔබ නො මග නොයනු ඇත. අල්ලාහ්ගේ ධර්මය ඉන් එකකි. අනෙක මාගේ ක්‍රියා පිළිවෙත” යනුවෙන් නඩී සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමාණෝ පැවසුහ. (මුවත්තා)

එබැවින් හදිසයන් ඉගෙනීමත්, පිළිපැදිමත්, එය ආරක්ෂා කිරීමත්, දේශනා කිරීමත් අපගේ වගකීම වේ.

අපි දැන් හදිස් කිහිපයක් ගැන සළකා බලමු.

ପାତ୍ର ୧

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْتَظِرُ إِلَيْكُمْ صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكُنْ يَنْتَظِرُ إِلَيْكُمْ قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ» (متفق عليه)

“නියත වශයෙන් ම අල්ලාහු ඔබගේ රජුපය දෙස හෝ දන සම්පත් දෙස නොබලන්නේ ය. නමුත් ඔබගේ සිත දෙස හා ක්‍රියාවන් දෙස බලන්නේ ය” යැයි තබා සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන් පැවසු බව අඩු පූරෙරා රළියල්ලාහු අන්හු තුමා වාර්තා කරයි. (මූලාශ්‍රය - බුහාරි, මුස්ලිම්)

ଶୈଳୀଙ୍କ୍ରିୟା ୨

عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَطْعِمُوا الْجَائِعَ، وَعُوذُوا مِنِ الْمَرِيْضِ، وَفَكُوْنُوا الْعَانِي»
(رواه البخاري)

“බඩගින්නෙන් පසුවන්නත්ට ආහාර දෙන්න. රෝගින්ගේ සූච්‍යක් විමසන්න. සිරකරුවන් නිදහස් කිරීමට උපකාරී වන්න” යනුවෙන් නඩී සල්ලලාභ අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ පැවසු බව අඩු මූසා රැඹුයල්ලාභ අන්තු තුමා වාර්තා කරයි. (මුලාගුරු - බුහාරි)

හදිස් 3

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: **”وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّىٰ ثُؤْمِنُوا ، وَلَا ثُؤْمِنُوا حَتَّىٰ تَحَابُّوا ، أَوْلًا أَدْكُنُ عَلَىٰ شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَّتُمْ ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ يَنْتَكُمْ“.** (رواه مسلم)

“මාගේ ප්‍රාණය කවරකු සතුව තිබේද ඔහු කෙරෙහි දිවුරා කියමි! ඔබ රමාන් කරන තුරු ස්වර්ගයට නොපිවීසේන්නෙහු ය. ඔබ කෙනෙකුට කෙනෙක් ස්නේහය දක්වන තුරු රමාන් නොකරන්නෙහු ය. ඔහු අතර ස්නේහය වචවන දෙයක් මම ඔබට දන්වම් ද ?” සි අසා, ඔබ අතර සලාමය පතුරුවන්න, යයි නඩී සල්ලල්ලාහු අමෙළහි වසල්ලම් තුමා පැවසු බව අඩු භුරෝරා රුළියල්ලාහු අන්හු තුමා දැනුම් දුන්නේ ය. (මූලාගුය - බුහාරි, මුස්ලිම්)

හදිස් 4

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: **قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:** **”وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ قَوْمٌ الرَّجُلَ لِيَكْذِبَ حَتَّىٰ يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا“** [البخاري]

“නියත වශයෙන් ම අසත්‍යය (බොරුව) පාපයට මග පෙන්වයි. පාපය නිරයට මග පෙන්වයි. අධික වශයෙන් අසත්‍ය ප්‍රකාශ කරන්නා අල්ලාහු සන්තකයේ බොරුකාරයා වශයෙන් සටහන් කරනු ලබයි. “යනුවෙන් නඩී සල්ලල්ලාහු අමෙළහි වසල්ලම් තුමාණන් පැවසු බව ඉඩිනු මස්ලුද් රුළියල්ලාහු අන්හු තුමාණේ දැනුම් දුන්නේ ය. (මූලාගුය - බුහාරි)

අභ්‍යාස

පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් ලකුණ ද වැරදි නම් ලකුණ ද යොදන්න

1. අල් හදීස් ඉස්ලාමයේ පළමු වන තීති මූලාශ්‍රය වේ. ()
2. අස්සිහා පුස්සිත්තාහ් යනු අල් කුරුආන් විවරණ ගුන්ථයකි. ()
3. නබි සල්ලේලාභු අමෙළභි වසල්ලම් තුමාගේ ජ්වන ක්‍රමය “සුන්නා” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. ()
4. හදීස් හා සුන්නා යනු වෙනස් වූ අරුත් දෙන පද දෙකකි. ()
5. හදීසයට විස්තරයක් ලෙස අල් කුරුආනය පවතී. ()
6. ආයිෂා රළියල්ලාභු අන්හා තුමිය හදීස් ගුන්ථාරුඩ් කළා ය. ()
7. ඉඩිනු උමර් රළියල්ලාභු අන්හු තුමා හදීස් කටපාඩම් කළ අය අතර වැදගත් කෙනෙකි. ()
8. අල්ලාහ් මිනිසුන්ගේ සිත පමණක් බලන්නේ ය. ()

ත්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ ඉගෙන ගත් හදීසයන් හා එහි අර්ථයන් බ්‍රිස්ටල් බෝඩ් පත්‍රිකාවක ලියා පන්ති කාමරයේ පුද්රේගනය කරන්න.

21

සිරතුරු රස්සල් 01

මූහමෙද සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ උපත හා තරුණ විය

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන් ඉපදීමට දින කිහිපයකට පෙර යොමන් දේශයේ රජු වන ‘අබරහා’ විශාල සේනාවක් සමග කෘෂිකාවට පහර දීම සඳහා පැමිණියේ ය. නමුත් අල්ලාභු තඳාලා අබාලේල් නමැති කුඩා පක්ෂීන් මගින් එම සේනාව විනාශ කළේ ය. මෙම විශ්මිත සිදුවේම සිදු වූ වර්ෂය “අත් වසර” (ආමුල් ගිල්) තම වේ. මෙම වසර රඛිල්ල අවවල මස සඳු දින හිමිදිරි උදෑසන නඩිතුමාණෝ ඉපදුණාහ. මෙය ක්‍රි.ව. 571 වන වසර ලෙස ගණනය කොට ඇත. නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා ගේ පියා ගේ නම අඩුල්ලාහ් ය. මවගේ නම ආමිනා ය.

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා ඉපදීමට පෙර එතුමාගේ පියා මරණයට පත් වූහ. පසුව අරාබිවරුන්ගේ සිරිතට අනුකූල ව කිරී දී හදා වඩා ගැනීම සඳහා හලිමතුස් සංදිධියා නමැති ගැමි කාන්තාවට හාර දෙන ලදී. වසර 4ක් පමණ හලිමා තුමියගේ රකවරණය යටතේ හැඳි දුඩ් වී පසු ව එතුමා මව වූ ආමිනාට හාරදෙනු ලැබුහ.

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා තම මව සමග වයස අවුරුදු 6 දී ඇතින් හමුවීම සඳහා යත්ත්බයට ගියේ ය. එහි සිට මක්කාවට එන අතරතුර අංරා නමැති ස්ථානයේ දී තම මව වගාත් වූවා ය. අනතුරුව සීයා වන අඩුල් මුත්තලිබි විසින් කුඩා මූහමෙද්ට රකවරණය දෙන ලදී. වයස අමේ දී සීයා අඩුල් මුත්තලිබි ද මරණයට පත් විය. ඉන්පසුව එතුමා මහප්පා වූ අඩුතාලිබිගේ රකවරණයට පත් විය.

අඛ්‍යතාලිබ් දූෂ්පතෙකු වුවත් කුඩා මූහම්මද්ට තම දරුවන්ට වඩා සෙනෙහසත් රැකවරණයන් ලබා දුන්නේ ය. ඇයිනි සොහොයුරන් සමග එක්ව නබී සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා අඛ්‍යතාලිබ් ගේ එව්චන් රැක බලා ගත්තේ ය.

එතුමා තම 12වන වියේ දී මහප්පා වූ අඛ්‍යතාලිබ් සමග සිරියාවට වෙළඳාමේ ගියේ ය. දකුණු සිරියාව ආසන්නයේ “බ්‍රස්රා” නමැති ස්ථානයේ ක්‍රිස්තියානි පූජකවරයෙකු වූ “බ්‍රහ්මයා” නමැත්තාට නුවුවිවතයේ ලක්ෂණ කුඩා මූහම්මද් ගෙන් දිස් විය. එබැවින් එම පූජක තුමා කුඩා මූහම්මද් ව පිළිගෙන ගරු බුහුමත් දක්වා සංග්‍රහ කළේ ය. යුදෙවිවත් ගෙන් මෙම දරුවාට අනතුරු සිදුවිය හැකි බවට අවවාද කොට ඔහුව නැවතන් මක්කාවට රැගෙන යන ලෙස ඔහු අඛ්‍යතාලිබ්ට දැන්වුයේ ය.

නබී සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණයන් ඉපදී හැදි වැඩුණු අරාබියාවේ එදා ජීවත් වූ මිනිස්සු අයානයේ ගිලි සිටියහ. ඔවුහු මත්පැන් පානය කිරීම, සුදු කෙකුම්, මංකාල්ල කැම, පලිගැනීම වැනි අකුසල්වල තොජු ව යෝදුණෙහ. ඔවුහු ගස්, ඉර, හඳ, තාරකා, ගින්දර ආදී අල්ලාප්පේ මැවීම් වන්දනාමාන කළහ.

කුමවත් පවුල් දිවියක් හෝ සමාජ කුමයක් එහි දක්නට නොවී ය. කාන්තාවන්ට මිලේවිඡ ලෙස සලකන ලදී. ජනයා ගෝතු වශයෙන් බෙදී වෙන්වී සිටියහ. සුදු කාරණාවක් හේතු කොට ගෙන වුව ද එම ගෝතු අතර සටන් ඇති විය. බහුතර ජනයා ලිවීමට හෝ කියවීමට නොදුන් ‘ලුම්මි’ වරු වූහ. මෙවැනි ලක්ෂණයන්ගෙන් සමන්විත වූ එදා අරාබියේ සමාජ තත්ත්වය “අයියාමුල් ජාහිලියා” හෙවත් අයානයේ යුගය ලෙස නම් කෙරේ.

අයහපත් පරිසරයක් පවුත් මක්කාවේ ජීවත් වූ කුඩා මූහම්මද් කුඩා කළ සිට ම යහුණ පිරි අයෙක් වූයේ ය. කිසිදු කෙනෙකුට හෝ කිසිදු ජීවියෙකුට හෝ වද හිංසා නොකළේ ය. එදා අරාබිවරුන් විසින් කරන ලද පාඨ ක්‍රියාවන්, විනෝද ක්‍රියා හා නාස්තිකාර ක්‍රිඩාවන් යනාදී කිසිවක එතුමා නිරත නොවී ය. පිළිම වන්දනය පිළිකුල් කළ එතුමා අන් අයට ආදර්ශවත්, යහුණයන් ගෙන් පිරිපුන් ව ජීවත් විය.

මූහම්මද් බොරු කිමෙන් වැළකී සිටියේ ය. ඔහු සැමැවිටම සත්‍යය කතා කළේ ය. මෙනිසා ඔහු “අස්සාදික්” “සත්‍යවන්තයා” යන නම් ලද්දේ ය. කිසිවෙකුටත් දේශීකම් නොකළ එතුමා අවංක ව හා විශ්වාසවන්ත ව කටයුතු කළේ ය. මේ

නිසා එතුමාණෝ “අල්ංමින්” “විශ්වාසවන්තයා” යනුවෙන් ද අමතනු ලැබූහ.

තරුණවිය

තරුණ වියේ දී මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ මධ්‍යෙහි පිපුණු නෙත්මක් බඳු වූහ. එතුමාණෝ තම වටපිටාව තුළ කිසිවිටෙකත් අලස්ව කල් නොගෙවූහ. දහවල් කාලය වෙහෙස වී ඉපැයීම් සඳහා ගත කළ එතුමාණෝ රාත්‍රි කාලයේ තම සමාජය පිළිබඳ ව මෙනෙහි කරමින් කාලය ගත කළහ. එතුමා එදා සමාජයේ දක්නට තිබූ වැරදි ක්‍රියාවන්ට යොමු වී නොමග ගියේ නැත. එතුමා සියල්ලන් විසින්ම කරුණාවෙන් හා ගෞරවයෙන් සලකනු ලැබේය.

හරඛුල් පුෂ්ජාර සහ හිල්පුල් පුදුල් බිජිවිම

අරාබියේ ජනයා ගෝතු වශයෙන් බෙදී ජ්වත් වූහ. මෙම ගෝතුකයන් අතර තරගකාරින්වය, රේඛාව, තොරාඩය, වංචාව යනාදිය පැවතිණි. සුළු කරුණක් මූල්කරගෙන වසර ගණනාවක් තිස්සේ සටන් කළේ ය. සතුරන් ගෙන් පළිගැනීමේ දී දියානුකම්පාවෙන් නොරව කටයුතු කළේ ය. මෙලෙස වසර ගණනාවක් ම මක්කාවේ හරඛුල් පුෂ්ජාර නම් සටන පැවතිණි. මෙම සටන් නිසා මක්කා වැසියන් ගේ ජන ජ්විතයට හා සම්පත්වලට බලවත් හානි සිදු විය.

මෙ පිළිබඳ ව අවබෝධ කරන් යහපත් ආකල්ප වලින් යුත් නායකයේ මක්කාව යළි ගොඩනැගීම සඳහා සැලසුම් සකස් කළහ. අර්ථ විරහිත සටන් යළි ඇති නොවීම සහතික කිරීම සඳහා සමාජ ගුහසාධන සැලසුමක් ගොඩ නැගුහ. එය “හිල්පුල් පුදුල්” යනුවෙන් ඉතිහාසගත විය. අසාධාරණ සටන්වලට සහභාගී වීමෙන් වැළකී සිටි නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම්

කාබතුල්ලාවේ ඉපැරණි දර්ශනයක්.

තුමාණෝ සටනින් අනතුරුව ගොඩනගැනුම් සමාජ ඉහසාධන සැලසුම්වලට උද්යෝගයෙන් යුතුව සහභාගී වූහ.

විවාහය

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා තම තරුණ වියේ දී වෙළඳ කටයුතු වල නිරත විය. විශ්වාසවන්ත සත්‍යවාදී අවංක්‍යාවයෙන් යුත් වෙළෙන්දකු වූ එතුමා කදිජා නමැති කාන්තාවගේ ව්‍යාපාරයේ කොටස්කරුවෙක් වූයේ ය. අවංක ව කටයුතු කළ එතුමා අධික ලෙස ලාභ ලැබේ ය. නඩිතුමාගේ යහ ගුණාංගයන් ගෙන් ආකර්ෂණය වූ කදිජා තුමිය එතුමා ව විවාහ කර ගැනීමට කැමති වූවා ය. පවුලේ කැමැත්ත ඇතිව විවාහය සිදු කරන ලදී. එවිට නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ වයස අවුරුදු 25ක් වූ අතර, කදිජා තුමියගේ වයස අවුරුදු 40ක් විය.

ක්‍රා ප්‍රතිසංස්කරණය

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට වයස අවුරුදු 35 දී ක්‍රා ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය සිදු විය. එවිට ස්වර්ගයෙන් පහළ වූ හඳරුල් අස්වද් ගල තැන්පත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් ගෝත්‍රික නායකයන් අතර මතහේද ඇති විය. නැවති තිබු ගෝත්‍රික සටන් නැවත ඇති වේදෝ සි බියක් පැතිරිණි.

එය වළකාගත යුතුය යන පොදු සම්මතයකට කුරෙරේඛවරු එළඳු හ. එනම් කවරෙකු මූලින් ක්‍රාවට පැමිණේ ද ඔහුගේ අදහසට අනුව කටයුතු කරමු යන පොදු එකගතාවයට පැමිණියේ ය. පසුදින සියලු දෙනා බලා සිටි එම පුද්ගලයා ක්‍රාවට ආවේ ය. ඒ මූහ්මිමද් නම් තරුණයා ය.

මක්කාවේ අති යහපත්ම පුද්ගලයා පැමිණි බව පවසා ගෝත්‍රික නායකයේ සතුටින් ඉපිලුණා හ. යුත්ති සහගත අපස්ථපාති තීන්දුවක් ලැබේ යයි විශ්වාස කළහ. ඔවුන් අපේක්ෂා කළ අයුරින් මූහ්මිමද් සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ තීන්දුවක් ඉදිරිපත් කළහ. එම ගල එක් සඳවක් මත තබා ගෝත්‍රික නායකයින්ට එම සඳවේ කොන්වලින් අල්ලා එස්ථිමට සැලැස්විය. එලෙස ඔවුන් විසින් ඔසවන ලදී. ගල තැන්පත් කළ යුතු ස්ථානයට පැමිණි විට මූහ්මිමද් සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන් විසින් සඳව මත තිබු ගල අදාළ ස්ථානයේ තැන්පත් කරනු ලැබේය. මෙම බුද්ධීමත් තීරණය මක්කා ව තොසන්සුන්තාවයෙන් ආරක්ෂා කළේ ය.

අභ්‍යාස

පහත වරහන් තුළ ඇති පිළිතුරු වලින් සුදුසු පිළිතුර තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.

(හලීමා තුමිය, ඇත් වසර, නිෂ්ප්‍ර ක්‍රිඩාවන්, සිරියාව, අඛුදුල් මූත්තලිඩ් තුමා, ජාහිලියා යුගය, හයවන, සටන්)

1. නබ් සල්ලල්ලාභු අමෙළහි වසල්ලම් තුමා ඉපදි හැදි වැඩුණු එදා අරාබියාවේ සමාජ තත්ත්වය යනුවෙන් හදුන්වනු ලැබේ.
2. සුඡ කරුණකට පවා ජාහිලියා යුගයේ ගේතු අතරේ ඇත් විය.
3. කංඩාවට පහර දීම සඳහා පැමිණි අඩරහා ගේ ඇත් සේනාව විනාග කළ වර්ෂය නම් වේ.
4. නබ් සල්ලල්ලාභු අමෙළහි වසල්ලම් තුමාට කිරී පොවා රකවරණය ලබා දුන් ගැමී කාන්තාව වන්නීය.
5. නබ් සල්ලල්ලාභු අමෙළහි වසල්ලම් තුමාගේ වියේ දී මව වන ආම්නා තුමිය මරණයට පත් වූවා ය.
6. නබ් සල්ලල්ලාභු අමෙළහි වසල්ලම් තුමාගේ 8වන වියේදී සියා වූ මරණයට පත් විය.
7. නබ් සල්ලල්ලාභු අමෙළහි වසල්ලම් තුමා තම 12 වන වියේ දී සුඡ පියා වූ අඩුතාලිඩ් තුමා සමග ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා ට ගියේ ය.
8. නබ් සල්ලල්ලාභු අමෙළහි වසල්ලම් තුමා තම තරුණ වියේ දී පාප කියා, විනෝද කියා හා යනාදියෙහි නිරත නොවී ය.

22

සිරතුරු රසුල් 02

නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම්තුමාගේ මක්කා ජීවිතය

වහි ප්‍රදානය හා ප්‍රචාරය

මිට ඉහත පාඩමේ දී නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ උපත, තරුණ වියේ ආදර්ශයන් අධ්‍යයනය කළ අප මෙහි දී නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාට වහි ප්‍රදානය වූ ඉතිහාසයත් ප්‍රචාරයත් පිළිබඳ ව දැන ගනිමු.

නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා තම 40 වන විය ආසන්න වත් ම තම සමාජයේ තත්ත්වය දැක දැඩි ලෙස කනගාටු විය. සමාජය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා දැඩි ලෙස සිතන්නට වූහ. ඩුදේකලාව සිටිම ප්‍රිය කළ එතුමා ඒ සඳහා කෘෂිකාවේ සිට සැ. 3ක දුරින් පිහිටි හිරා ග්‍රහාවට ගියේ ය. එහි ඩුදේකලාව සිට අල්ලාන් පිළිබඳ සිතවිල්ලේහි හා භාවනාවෙහි නිරත විය.

මෙලෙස වසර 3ක් ගතවිය. නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාන්නට යහපත් සිහින පෙනෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. අනතුරු ව රමලානයේ එක් දිනක් රාත්‍රියේ හිරා ග්‍රහාවේ සිටින විට ජ්‍යෙෂ්ඨ අලෙලහිස්සලාම් තුමා එතුමා ඉදිරියට පැමිණ. “ඉක්රා පාරායනය” කරනු යනුවෙන් පැවසිය.

පාරායනය කිරීමට තමන් තොදුන්නා බව නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ පිළිතුරු දුන්හ. එවිට ජ්‍යෙෂ්ඨ අලෙලහිස්සලාම් තුමා තෙවතාවක් එතුමා ව වැළඳ ගෙන පාරායනයට යොමු කළේ ය. තමන් පාරායනය කිරීමට තොදුන් බව එවිට ද පැවසිය. තෙවන වතාවේ දී සූරා අලක් හි මුල් ආයත් පහ ජ්‍යෙෂ්ඨ අලෙලහිස්සලාම් විසින් පාරායනය කරනු ලැබේණි. නඩිතුමාණන් විසින් එය කටපාඩම් කරන ලදී. මෙය නඩිතුමාට ප්‍රදානය වූ පළමු වහි මෙය වේ.

මෙම සිද්ධියෙන් නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා කම්පාවට පත්වූයේ ය. වෙවුලමින් නිවසට වේගයෙන් ගියේ ය. තමාව පොරවන මෙන් එතුමාණෝ බිරිදා කදීජා ගෙන් අයදා සිටියහ. බිරිදා වූ කදීජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය විසින් නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම්තුමාව පොරවා සනසන ලදී. හිරාවේ සිදු වූ දේ වීමසුවා ය. තමාගේ යුතියෙකු ද, ධර්මයන් පිළිබඳ විශාරදයෙකු ද වන වරකත් ඉඩිනු තවිනල් වෙත එතුමා කැඳවා ගෙන ගියා ය. සිදු වූ සියල්ල මහුව විස්තර කළා ය. එයට සවන් දුන් වරකත් ඉඩිනු තවිනල් මුහම්මද් තුමාට තුමුව්විවත් හෙවත් නඩිත්වය ලැබේ ඇති බවත්, නඩා තුමා වෙතට පැමිණියේ ජ්බිරිල් අලෙලහිස්සලාම් බවත්, හේ කලින් වූ නඩිවරුන්ට ගුහාරංචි ගෙන ආ මලාඉකාවරයා බවත් විස්තර කළේ ය. මෙය ඇසු කදීජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් ව නඩිවරයෙකු ලෙස පිළිගත්තාය.

නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ ප්‍රචාරය

නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන්ට වහි ප්‍රදානය වීමත් සමග ම එය ප්‍රචාරය කිරීමේ නියෝගය ද ලැබුණි. අනතුරුව එතුමා තම ප්‍රචාරය ආරම්භ කළේ ය. මුලදී එතුමා ඉතා සම්පූර්ණ හා යුතින්ට ඉස්ලාමීය දුත මෙහෙවර රහස්‍යන් දුන්විය. මෙහිදී කාන්තාවන් ගෙන් කදීජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය ද, පිරිමින්ගෙන් අඛුබක්ර රළියල්ලාහු අන්හු තුමා ද, කුඩා දරුවන්ගෙන් අලි රළියල්ලාහු අන්හු ඇතුළු පිරිසක් ද ප්‍රථමයෙන් ඉස්ලාමය වැළඳ ගත්හ.

තුමුව්වත් ලැබූ ප්‍රථම වසර තුනක කාලය තුළ ප්‍රචාරය රහස්‍යතාව සිදුවිය.

අනතුරුව තම ප්‍රචාරය පුළුල් කළ නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණේ සා කන්ද මත නැග ඉස්ලාමයේ පණිවිධිය ප්‍රසිද්ධියේ ජනයා ඉදිරියේ තැබූහ. එදින සිට අඩුලහඩි ඇතුළු බොහෝ පිරිසක් නඩි තුමාට එරහි වීමට පටන් ගත්හ. “අස්සාදික්”, “අල්අමින්” යනුවෙන් ප්‍රංශසා කළ නඩිතුමා හට සාත්තර කියන්නා, ඩුනියම් කරන්නා, කවියා යනුවෙන් වස්කවි කිහ. නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා යන එන මාවතේ ගල්මුල් දැමුහ. හිස මතට කුණු දැමුහ. සලාතයේ යෙදී සිටි නඩි තුමාගේ කරෙහි ඔවුවාගේ නරක් වූ බඩවැල් දැමුහ.

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට පමණක් නොව ඉස්ලාමය වැළද ගත් සහාබාවරුන්ට ද ඔවුනු වද හිංසා කළහ. ඉස්ලාමය අත්හරින ලෙස කියා තර්ජනය කළහ. එනමුත් නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා හා සහාබාවරු ඉස්ලාමය අත්හුරියේ නැත. මේ නිසා කේපයට පත් මක්කා කුරෙමිවරු නඩිතුමා සහ එතුමා ගේ පවුලේ සාමාජිකයන් “ශ්‍රී අධිතාලියි” නම් මිටියාවතේ රදවා තැබූහ.

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට සැම අතින් ම සහාය දැක්වූ එතුමාගේ බේරිද කදීජා රළියල්ලාභු අත්හා තුමිය මරණයට පත් වූයේ මෙම කාල පරිවිෂ්දයේ දි ය. ඉන් පසුව මසක් දෙකක් ගතවෙදදී නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට ආරක්ෂාව ලබා දුන් අඩුතාලිබිතුමාත් මරණයට පත් විය. මෙනිසා නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා අධික ලෙස කනාටුවට පත් විය. මෙම වසර “ආමුල් ඩුස්න්” (දුක්ඩිත වසර) නම් වේ.

අඛණ්ඩව තම ප්‍රචාරය දියත් කළ නඩි සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණේ තායිල් නගරයට ගියහ. එහි ද එතුමාට ගල්වලින් ගසා වේදනාවට ලක් කෙරුණි. මෙලෙස විවිධ වූ දුක් කමිකටොලු හා වේදනාවන්ට ලක් වූ නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට මරණය තර්ජන ද එල්ල කෙරුණි. අනතුරුව මක්කාවට හත් ඉට කිරීම පිණිස පැමිණෙන විදේශීකයින් හමුවේ ඉස්ලාමිය ප්‍රචාරය රහස්‍යගතව ඒන්තු ගැන්වූහ.

මෙම යුගයේ යත්රිඩ් වැසියන්ගෙන් (මදිනා වැසියන්) සමහරෙක් ඉස්ලාමය වැළද ගත්හ. මොවුන්ගේ ඉල්ලීම හා අල්ලාජ්ගේ නියෝගය මත නඩිතුමා සහ සහාබාවරු මදිනාවට හිජ්රත් ගියහ. මෙම සිදුවීම නුවුවිත් ලැබේ 13 වන වසරේ ද සිදු විය. එතැන් සිට නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ මක්කා ජීවිතය අවසන් වී මදිනා ජීවිතය ආරම්භ විය.

අභ්‍යාස

‘අ’ කොටසට සුදුසු පිළිතුර ‘ଆ’ කොටසින් තෝරා අදාල අංකය වරහන තුළ ලියන්න.

- (අ) 1. නබී සල්ලල්ලාභු අමෙළභි වසල්ලම් තුමාණන් හාවනාවේ
යෙදී සිටි ස්ථානය ()
2. නබී සල්ලල්ලාභු අමෙළභි වසල්ලම් තුමාට වහී රැගෙන ආ
මලාඹකාවරයා ()
3. ඉස්ලාමය වැළඳ ගත් ප්‍රථම කාන්තාව ()
4. කදීජා රඩියල්ලාභු අන්හා තුමිය ගේ යාතියකු හා කළින් වූ
ආගම් පිළිබඳ විශාරදයා ()
5. නබී සල්ලල්ලාභු අමෙළභි වසල්ලම් තුමා ප්‍රසිද්ධියේ ඉස්ලාමය
ප්‍රචාරය කළ ස්ථානය ()
- (ආ) 1. ජ්‍යෙෂ්ඨ අමෙළභිස්සලාම් තුමා
2. වරකත් බින් තවිඛල්
3. සගා
4. හිරා
5. කදීජා රඩියල්ලාභු අන්හා තුමිය.

23

උම්මහාතුල් මූෂ්මින්වරු හදුනාගනීම්

“නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ බිරින්දැවරුන් මූෂ්මින්වරුන් ගේ මව්වරු වේ” යනුවෙන් අල් කුරුආනය පවසන්නේ ය. ‘උම්මහාතුල් මූෂ්මින්’ යන්නෙහි අර්ථය “විශ්වාසවන්තයන් ගේ මව්වරුන්” නම් වේ. සහාබා කාන්තාවන් අතරින් නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ බිරින්දැවරුන්ට මෙම විශේෂිත නම පිරිණමා තිබේ. පහත සඳහන් වන්නේ උම්මහාතුල් මූෂ්මින් වන නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ බිරිදින්ය.

1. කදීජා රලියල්ලාහු අන්හා
2. සවුදා රලියල්ලාහු අන්හා
3. ආයිඡා රලියල්ලාහු අන්හා
4. හර්සා රලියල්ලාහු අන්හා
5. සෙයිනඩ් බින්තු කුසෙසමා රලියල්ලාහු අන්හා
6. උම්මු සලමා රලියල්ලාහු අන්හා
7. උම්මු හබේලා රලියල්ලාහු අන්හා (රම්ලා)
8. ජ්‍රවකිරියා රලියල්ලාහු අන්හා
9. සෙයිනඩ් බින්තු ජහ්ජ් රලියල්ලාහු අන්හා
10. සගියියා රලියල්ලාහු අන්හා
11. මයිම්‍රිනා රලියල්ලාහු අන්හා

කදීජා රඩියල්ලාභු අන්හා තුමිය

තබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා ගේ ප්‍රථම ඩිරිද කදීජා රඩියල්ලාභු අන්හා තුමිය වේ. ඇය මක්කාවේ කුරෙරේ ගෝත්‍රයට අයත් වන්නී ය. ඇයගේ පියා කුවෙවලිද් ය.

කදීජා රඩියල්ලාභු අන්හා තුමිය තබා සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා විවාහ කර ගැනීමට පෙර වෙනත් විවාහ දෙකක් කර තිබිණි. අඛභාලා සහ අතීක් යන එම සැමියන් දෙදෙනා කෙනෙකුට පසු අනෙකා වශයෙන් මරණයට පත් වූහ. අනතුරුව කදීජා රඩියල්ලාභු අන්හා තුමිය වැන්දිගුවක් ලෙස තම ජ්විතය ගත කළාය. සැමියා ගේ ව්‍යාපාරය පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ කදීජා තුමියට වෙළඳ කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම සඳහා විශ්වාසවන්ත කෙනෙකු අවශ්‍ය විය. ‘අල් අමින්’ (විශ්වාසවන්තයා) යනුවෙන් සැමගේ ප්‍රජාසාවට ලක් වූ මූහ්මිමද් සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා වඩාත් සුදුස්සා බව දැනුගත්තා ය. තම වෙළඳ භාණ්ඩ පාම් (සිරියා) දේශයට රැගෙන ගොස් වෙළඳාම් කිරීමේ වගකීම මූහ්මිමද් සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා වෙත පැවරුවාය. එතුමා විශ්වාසවන්තව හා සත්‍යවාදී ලෙස වෙළඳාම් කර අධික ලාභ ලබා නැවත පැමිණියේ ය.

කදිජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය සඳාවාර සම්පන්න, යහගුණ හා රුමත් බවින් යුත්, උසස් ගුණාංගයන්ගෙන් මෙන් ම සැමට උපකාර කිරීමේ මානසිකත්වයෙන් යුත්ත කාන්තාවක් වූවාය. බොහෝ කුරෙරේ නායකයේ වැන්දුම්වක වූ කදිජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමියට විවාහ කර ගැනීමට කැමැත්ත ප්‍රකාශ කළහ. නමුත් එතුමිය ඒ කිසිවකුටත් කැමැති නොවුවා ය. නමුත් නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන්ගේ යහ ගුණාංගයන් ගෙන් ආකර්ෂණය වී එතුමාණන් විවාහ කර ගැනීමට කැමැති වූවා ය. පසුව විවාහය පිළිබඳ කතිකාවක් සිදු විය. පවුල් දෙකේ එකගතාවය මත විවාහය සිදු විය. එවිට කදිජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමියගේ වයස අවුරුදු 40ක් විය.

නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා හා කදිජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය වසර 25ක් පමණ පවුල් දිවිය ගත කළහ. ඔවුනු දරුවන් 6 දෙනෙකු බේහි කළහ. ඉන් 4 දෙනෙකු ගැහැනු දරුවන් වූ අතර දෙදෙනෙකු පිරිමි දරුවන් වූහ.

ගැහැනු දරුවන් සෙයිනබ් රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය

රුකෙකයා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය

උම්මුකළ්සුම් රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය

ඉතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය

පිරිමි දරුවන් කාසිම්

අඩුදුලා

පිරිමි දරුවන් දෙදෙනා කුඩා වියේදී ම මරණයට පත් වූහ. ඉතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය හැර අනිකුත් ගැහැනු දරුවන් තිදෙනා නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ මරණයට පෙර ම මරණයට පත්වූහ.

කදිජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන්ට යහපත් බිරිඳික් ලෙසත් ලෙන්ගතු සහායිකාවක් ලෙසත් ජ්වත් විය. නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ ජ්වතයේ වැදගත් අවස්ථාවල ප්‍රධාන අනුශාසක ලෙසත් සහායිකාව ලෙසත් මෙතුමිය හියා කළා ය. ඉස්ලාමයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් තම දහ සම්පන් කැප කළා ය. නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් හිරා ගුහාවේ සිටින විට අවශ්‍ය ආහාර පාන සැපයුවාය.

නඩි සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසස්ලම් තුමාණන්ට වහි ලැබුණු අවස්ථාවේ දී බියට පත් වී තැතිගෙන නිවසට පැමිණි විට ආදරයෙන් වැළඳගෙන සැනසුම් වදන් පවසා එතුමා සැනසුවා ය. නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමාට ප්‍රදනය වූ දූතහාවයත් ඉස්ලාම් ධර්මයත් සැකයකින් තොරව මුළින් ම පිළිගත්තා ය.

කුරෙරේ කාගිරිවරුන් නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමාණන්ට හා සහාබාවරුන්ට වද හිංසා දුන්විට එතුමා සනසා උපකාර කළා ය. මිශ්ඨ අඩුතාලිඩ් කළුවැටියේ නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමා හා ප්‍රවුලේ උද්විය රඳවා තබා වේදනා දුන් අවස්ථාවේ දී කදීජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය තුමිය ද එහි සිටියා ය.

මෙලෙස යහපත් බිරිදික් ලෙස නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමාණන් සමග ජ්වත් වී ඉස්ලාමය වෙනුවෙන් තමන්ට කැප කළ කදීජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය නුඩුවිවත් 10 වන වසරේ මරණයට පත් වූවා ය. එවිට එතුමියගේ වයස අවුරුදු 65 කි. එතුමිය මරණයට පත් වර්ෂය “ආමුල් ඩුස්න්” දුක් වසර යනුවෙන් අමතන ලදී. “තාහිරා” නමැති විශේෂ නමක් ද සහිත කදීජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමියගේ ආදර්ශයන් පිළිපැදිමට උත්සාහ කරමු.

ආයිඡා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය

ආයිඡා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය, අඩුබක්කර සිද්ධික් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ බාල දියණිය වේ. ඇයගේ මට උම්මු රුමාන් රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය වේ. නුඩුවිවත් දෙවන වසරේ ඇය ඉපදුණාය. අඩුබක්ර සිද්ධික් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාන්, නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමාන් ගැමිතුරෝ වූහ. දෙදෙනා ම සහෝදරයන් සේ ජ්වත් වූහ. අඩුබක්කර රළියල්ලාහු අන්හු තුමා, නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමාට දුඩි ලෙස ආදරය දැක්වුයේ ය.

නුඩුවිවත් 10වන වසරේ ජ්වවාල් මස නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමාණෝ ආයිඡා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය විවාහ කර ගත්හ. නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසස්ලම් තුමාණන් විවාහ කරගත් එකම කන්‍යාව වුයේ මැය පමණි. ආයිඡා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය බිය බැතිකමින් යුක්ත වූවා. ඇය අධික ලෙස සැවුමයේ යෙදෙන්නී ය. දන් දීමට ඉදිරිපත් වූවා ය. ඉතා නුවණත්කාර තැනැත්තියකි. දැනුමෙන් හා යුතානයෙන් අගතැන්පත් වූ මෙතුමිය කාන්තාවන් අතරින් වැඩිම හදිස් ගණනක් දැනුම් දුන් තැනැත්තිය ද වන්නී ය. සහාබාවරුන්ට මත්වූ ආගමික ගැටුවලට විසඳුම් ලබා දුන්නා ය. කාන්තාවන් සම්බන්ධ

අනේක විද කරුණු නබි සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාගෙන් විමසා ඔවුනට පැහැදිලි කර දුන්නා ය.

“අස්සිද්දිකා”, “පුමෙයිරා” යන සුවිශේෂී නාමයන් ඇයට හිමි විය. කඩිසරබව, විරත්වය, ඉවසීම. යනාදී යහුණුයන් ඇය තුළ දක්නට ලැබේණි. සමාජ සේවය කිරීමට ඉතා ප්‍රිය කළාය. උහදී සටනේ දී තුවාල වුවන්ට බීමට ජ්‍යෙෂ්ඨ සපය උපකාර කළා ය. බොහෝ වහුලත් මිලයට ගෙන ඔවුන්ට නිදහස ලබා දුන්නා ය.

ආයිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමියගේ නිවසේ සිටිය දී නබි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගෙන් වගාත් වූහ. මෙලෙස බොහෝ සුවිශේෂත්වයන් ගෙන් හෙබි ආයිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමිය හිජ්ර 58 දී තම 68 වන වියේ දී වගාත් වූවාය.

අන්තර්ගත් සෑවා

කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

1. උම්මහාතුල් මූෂ්මනින් යනු කවුරුන් ද?
2. කදිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමියගේ පියාගේ නම කුමක් ද?
3. නබි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා විවාහ කර ගන්නා විට කදිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමියගේ වයස අවුරුදු කිය ද?
4. කදිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමිය ඉස්ලාමයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් කළ කාර්යයන් දෙකක් ලියන්න.
5. ආයිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමියගේ පියා කවුද?
6. ආයිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමියගේ සුවිශේෂී නාමයන් දෙකක් ලියන්න.
7. ආයිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමිය ඉස්ලාමයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් කළ කාර්යයන් දෙකක් ලියන්න.
8. ආයිජා රළියල්ලාභු අන්හා තුමිය වගාත් වුයේ හිජ්ර තීවන වසරේ දී ඇ?

24

නඩ සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ උතුම් වූ අනුගාමිකයෝ

නඩ සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන්ව තම ජීවිත කාලයේ සංප්‍රව දුටු මුස්ලිවරුන් සහාබාවරුන් ලෙස හැදින්වේ. මොවුහු නඩ සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන් හා සම්පව සිටිමින් ඉස්ලාමයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් තම ප්‍රාණය, සිරුර, ධනය, ගක්තිය, කාලය, දැනුම, සැපත යනාදි සියල්ල කැප කළ පුද්ගලයෝ ය. ඔවුන් සියලු දෙනාම අල්ලාහ්ගේ තාප්තියට පාතු වූයේ මේ නිසා ය. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් අල් කුර්ආනයේ මෙසේ පවසයි.

“අල්ලාහ් ඔවුන් හා තාප්තිමත් වූයේ ය. ඔවුන් ද අල්ලාහ් සමග තාප්තිමත් වූහ.”(98:8)

එබැවින් සහාබාවරුන්ගේ නම් උච්චාරණය කරනවිට “රැලියල්ලාහු අන්හු” යනුවෙන් අපි පවසන්නෙමු. මෙහි අර්ථය “අල්ලාහ් ඔවුන් හා තාප්තිමත් වූයේ ය” යන්න වේ. නඩ සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන් “පුගයන්ගෙන් ග්‍රෑශ්‍ය වන්නේ මමත් සහාබාවරුනුත් ජ්වත් වන්නා වූ පුගයයි” යනුවෙන් ප්‍රං සා කොට ඇත. මෙම හදීසය සහාබාවරුන්ගේ ග්‍රෑශ්‍යත්වයට වැදගත් සා ක්ෂියකි.

සමහර සහාබාවරුන් පිළිබඳ ව කෙටියෙන් දැනාගනිමු.

සෙයිද් බින් සානිත් රැලියල්ලාහු අන්හු තුමා

බද්ධ සටන වෙනුවෙන් මදිනාවේ කැදැවීම කෙරුණි. කුඩා ලමයෙක් ද එතැනට පැමිණියේ ය. කුඩා දරුවන් සටන් කිරීම අනුමත තොකරන බවට දැන්වීමක් කෙරුණි. මේ නිසා බලාපොරොත්තු සුන් වූ එම කුඩා දරුවා තම මව වෙත හැරී ගියේ ය. තම දරුවාගේ දුක වටහාගත් මව, අල් කුර්ආනයේ සුරාවන්

(පාඩම්) කටපාඩම් කර නැඩතුමා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස පැවසුවා ය.

සටන නීමා වී පැමිණි නැඩ සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට එම කුඩා දරුවා කටපාඩම් කළ කරුණු පිළිගන්වන ලදී. එවිට නැඩ සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා සටනේ දී සිරගෙයට ගත් සිරකරුවකු වෙත මෙම කුඩා දරුවා යවා ලිවිම හා කියවීම කෙරෙහි යොමු කළේය. කෙටි කළකින් ඉගෙනුම හමාර කළ එම කුඩා දරුවා පසු කාලයේ නැඩතුමාගේ ඉල්ලීමට අනුව අබරානි හා සුරුරායානි හාජාවන් ද උගත්තේ ය.

පසු කාලයේ ඉස්ලාමයේ වර්ධනයට ඉමහත් කාර්යභාරයක් ඉටු කළ එම කුඩා දරුවා සයිද් බින් සාධිත් රූපයල්ලාහු අන්හු තුමාය. නැඩ සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාහා සම්පව ජ්වත්වූ වැදගත් සහාබාවරුන්ගෙන් කෙනෙකු ලෙස සයිද් බින් සාධිත් රූපයල්ලාහු අන්හු තුමා කටයුතු කළේ ය. අරාධිකරයේ එදා විසු ලිවිමට හා කියවීමට දත් අය අතර මොහු ද කෙනෙකි. අල් කුර්ආනය ඉතා හොඳින් පාරායනය කිරීමට දත් මොහු ඉතා ශේෂී බුද්ධීමතෙකු ද වන්නේ ය.

අල් කුර්ආනය ආරක්ෂා කිරීම, එය කටපාඩම් කිරීම, පිටපත් කර සුරකීම යනාදිය උදෙසා ඉමහත් දායකත්වයක් දක්විය. රමලාන් මාසයේ ජ්බිරිල් අලෙහිස්සලාම් විසින් අල් කුර්ආනය නැඩ සල්ලල්ලාහු අලභිහි වසල්ලම් තුමාට පාරායනය කර පෙන්වන විට එතුමාණන් සමග සිට එයට සවන් දුන්නේ ය. අඛුබක්ර රූපයල්ලාහු අන්හු තුමාගේ කාලයේ අල් කුර්ආනය එක්සේ කිරීමට උරදුන් මොහු, උස්මාන් රූපයල්ලාහු අන්හු තුමාගේ කාලයේ අල් කුර්ආනය පිටපත් කිරීමට ද දායක විය.

සල්මාන් ගාරසි රූපයල්ලාහු අන්හු තුමා

සල්මාන් ගාරසි රූපයල්ලාහු අන්හු තුමා සහාබාවරුන් අතර ඉතා වැදගත් සහාවිවරයකි. නමින් සල්මාන් වූ ඔහු පර්සියාවට අයත් කෙනෙකි. මෙනිසා එතුමා සල්මානුල් ගාරසි යනුවෙන් අමතන ලදී. මොහු ගින්න නමස්කාර කරන “මඟසි” පවුලක ඉපදුනේ ය.

ගින්න නමස්කාර කරන දහම සත්‍යයෙන් තොර ව්‍යවක් බව සල්මාන්ට හැඟී ගියේ කුඩා කළ සිටම ය. සත්‍ය දහම සොයාගැනීමේ අපේක්ෂාව එතුමාට ඇති ව්‍යයේ මේ නිසා ය. කිතුනු දහම පිළිබඳව දැනගැනීම සඳහා එතුමා මුලින් ම සිරයාවට ගියේ ය. අරාධි දේශයෙහි නැඩ කෙනෙකු එවනු ලබන ප්‍රවෘත්තිය හා

මහුගේ ගුණාගයන් පිළිබඳ ව එහි සිටි ක්‍රිස්තු පූජකවරයකු මගින් දැනගත්තේ ය. එතුමාව හමුවීමේ අපේක්ෂාව මහු තුළ ලැයුම් ගත්තේ ය.

වෙළඳ කණ්ඩායමක් සමග සිරියාවේ සිට අරාබි දේශයට ගමන් කළේ ඉන් අනතුරුව ය. එලෙස ගමන් කරදීම් එම වෙළඳ කණ්ඩායම විසින් යුදේවිවෙකුට මහු විකුණා දමනු ලැබුවේ, වහලකු ලෙස ය. දින කිහිපයකට පසුව එම යුදේවිවාගේ සුළු පියාගේ ප්‍රතා විසින් මහුව මිල දී ගෙන මදිනාවට රැගෙන යන ලදී. මදිනාවේ රස්ල් සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා සිටින බව දැන ගත් එතුමා බැහැදැකීමට ඇශ්‍රම් කළේ ය. නඩි තුමාණන් හමු වූ විට, එතුමා ලග තිබු නුමුවිවතයේ (නඩිත්වයේ) සලකුණු දැන ගත්තේය. අල්ලාහ්ගේ අවසාන දුතයා මොහු බව මෙතුමා නියත වශයෙන් ම වටහා ගත්තේ ය. නඩි සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ දැන තදින් අල්ලා ඉස්ලාමය වැළඳ ගත්තේ ඉන් අනතුරුව ය. නඩි සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණෝ එම යුදේවිවාට නියමිත මුදල ගෙවා වහල් භාවයෙන් මහුව මුදවා ගත්තා.

මෙතුමා දුගි ජීවිතයක් ගත කළේ ය. දුගි බව අගය කළේ ය. තමාට යයි පැල්පතක්වත් කඩා තොගත්තේ ය. තම දැනින් ම උපයා අනුහුව කළේ ය. ඉන් කොටසක් දත් දුන්නේ ය. පසු කාලිනාව “මදායින්” ප්‍රදේශයේ “අමිර්” හෙවත් ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස පත් කළ ද තම දුගි බව අත්හැරියේ නැත. ඉස්ලාමය වෙනුවෙන් මෙතුමා විවිධ සේවාවන් ඉටු කළේ ය. අගල් සටනේ දී අගල් හැරිම යෝජනා කළේ ද මොහු ය. මොහු නඩි සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ විවිධ හැඳිසයන් ඉගෙන ඒවා දැනුම් දී ඇත්තේ ය. මෙලෙස ඉස්ලාමය වෙනුවෙන් ග්‍රේෂ්‍ය කර්තව්‍යයක් ඉටුකළ සල්මානුල් ගාරිසි රළියල්ලාහු අන්හු තුමා හිඡ්ර 35 වන වසරේ මදායින් නගරයේ දී ව්‍යාත් විය.

අන්තර්ගත් පිළිබඳ මෙහෙයුම්

1. සහාබාවරු යනු කවුරුන්ද?
2. “ග්‍රේෂ්‍ය කාලය” යනුවෙන් නඩි සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමා සඳහන් කළ කාල වකවානුව කුමක්ද?
3. සෙයිද් බින් සාලින් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා හැදැරු හාජා දෙක කවරේද?
4. සෙයිද් බින් සාලින් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා ඉටුකළ කාර්යයන් 2ක් සඳහන් කරන්න.
5. සල්මානුල් ගාරිසි රළියල්ලාහු අන්හු තුමා කුමන දේශයට අයත් කෙනෙක් ද?
6. සල්මානුල් ගාරිසි රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ ගුණාගයන් දෙකක් දක්වන්න.

25

අහ්ලුල් බයිත්වරු හඳුනාගතිමු

නඩ සල්ලේලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමාගේ පවුලේ උද්ධිය අහ්ලුල් බයිත් යනුවෙන් හඳුන්නු ලැබේ.

නඩ සල්ලේලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ දුව වන ගාතිමා රැලියල්ලාභු අන්හා තුමිය, නඩ සල්ලේලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ බැංනා හා යූති සහෝදරයෙකු වන අලි රැලියල්ලාභු අන්ඩු තුමා, සුළු පියවරුන් වන හමියා රැලියල්ලාභු අන්ඩු තුමා, අඩ්බාස් රැලියල්ලාභු අන්ඩු තුමා, මුහුබුරන් වන හසන් ඩුසේයින් රැලියල්ලාභු අන්ඩුමා යනාදීනු අහ්ලුල් බයිත් සනයට අයත්වෙති.

මොවුන්ගේ විශේෂත්වයන්, ඉස්ලාමය වෙනුවෙන් ඉටු කළ කාර්යභාරයන් වටහාගත යුතු ය. එසේම ඔවුන්ගේ ආදර්ශයන් පිළිපැදිය යුතු අතර ඔවුන්ට ස්නේහය කිරීමද අනිවාර්ය වේ.

ගාතිමා රැලියල්ලාභු අන්හා තුමිය

මුහම්මද් සල්ලේලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාට හා කදීජා රැලියල්ලාභු අන්හා තුමියට දාව නුමුවතයට වසර 5කට පෙර මක්කාවේ මෙතුමිය ඉපදුණා ය. හිජ්ර දෙවන වසරේ අලි රැලියල්ලාභු අන්ඩු තුමා මෙතුමිය විවාහ කරගත්තේ ය. මෙතුමියට දුව හසන්, ඩුසේයින් තමැති පිරිමි දරුවන් ද ගැහැනු දරුවන් තිදෙනෙක් ද උපත්තෙන් ය. ගාතිමා රැලියල්ලාභු අන්හා තුමිය ඉස්ලාමය ශිල්වන්ත ලෙස අනුගමනය කළා ය. දැඩි දුක්ඛිත තත්ත්වයේ දී ත් මෙතුමිය ඉවසීමෙන් කටයුතු කළා ය. ආගත්තුකයින්ට කැමැත්තෙන්ම සංග්‍රහ කළා ය. තමන් සතු දැ දන් දුන්නා ය. දිනක් තමන් සතුව තිබු පොරෝච්චයක් යුදෙවිවෙකුට විකුණුවා ය. එම අවස්ථාවේ පැමිණි යාචකයෙකුට එම මුදල ද දන් දුන්නා ය.

දිනක් නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ කංඛාවේ සලාතයේ යෙදී සිටියන. එවිට කුරෙරූප කාගිරුවරුන්ගෙන් සමහරෙක් නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාගේ ගරිරයේ ඔවු බඩවැල් දැමු හ. හිස එසවීමට නොහැකි ව නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ සුජුදයේ ම සිටියන. එම අවස්ථාවේ එතැනට පැමිණි දුව ගාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තම දැකින් ම ඒවා ඉවත් කළා ය.

සලාතයේ යෙදීමෙහින්, සුවම රැකිමෙහින් වැඩි කාලයක් ගත කළා ය. කරුණාව දායාව, ලැදියාව, මෙන් ම පරිත්‍යාගය මෙතුමිය වෙත දක්නට ලැබේණි. උඩගුබව අන්හැර දුෂී බව ප්‍රිය කළා ය.

ගාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය කෙරෙහි නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ අධික ලෙස ආදරය දැක්වුහ. ‘සමස්ත ලෝක කාන්තාවන්ගේ නායිකාව’ වගයෙනුන් ‘ස්වර්ගවාසී කාන්තාවන්ගේ නායිකාව’ ලෙසිනුන් නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ මෙතුමිය වර්ණනා කළහ.

නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් වගාත්වී මාස කෙට පසුව එනම් තම 28 වන වියේ ගාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය මදීනාවේ දී වගාත් තුවා ය.

අභ්‍යාස

කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

1. අන්ලුල් බයිත්වරු කවුරුන් ද?
2. ගාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය ඉපදුණේ කවදා ද?
3. ගාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමියගේ සුවිශේෂී ගුණාගයන් 3ක් ලියන්න.
4. නඩී සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් විසින් ගාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය ප්‍රශ්නයා කරනු ලැබුවේ කෙසේද?
5. ගාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය වගාත් වන විට එතුමියගේ වයස අවුරුදු කියද?

26

ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ତୁମା

ତୋବ ପଲାମୁ ମିନିଚା ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ତୁମା ଯ. ଶିତୁମା “ଅଭୁଲ୍ ବଶର” (ମିନିଚ ସଂଗତିଗେ ପିଯା) କିଯା ଦ ହଙ୍ଗନ୍ତିବନ୍ତୁ ଲେଖି.

ଅଲ୍ଲାହୁ ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ତୁମା ମୈଵିବେ ପାଜେନି. ଏ ଜାହାନୀ ପୋଲୋ ବେ କିଯାଇ ପ୍ରଦେଶବିଲିନ୍ ମ ପଚ୍ଚ ଲବା ଗନ୍ଧା ଲଦି. ଏମ ନିଚା ପାଜେ ପାଠ ହା ଜୀବିତାବିଦ ଅନ୍ତର ଜୀବ ପାରିନ୍ ଦ ତଥତ ଜୀବର କାଳ ପାରିନ୍ ଦ ତଥତ ଜୀବର ରତ୍ନପାରିନ୍ ଦ ଅନେକ ଅଯ ଅତର ମୈଦ ପାରିନ୍ ଦ ଦକ୍ଷନାତ ଲୈବନି. ମିନିଚ୍ଛନ୍ତିଗେନ୍ ଜୀବରନ୍ ମଧ୍ୟ ଅଯ ଅଯ ଦ ତଥତ ଜୀବର ରତ୍ନ ଅଯ ଦ ଅନେକ ଅଯ ଅତରମୈଦ ଜୀବିତାବ୍ୟେନ୍ ଦ ପ୍ରକାନ୍ତ ବିମର୍ଶନ ହେତୁବ ଦ ଶିଯ ମ ବନ୍ଦନେ ଯୈଇ ହଦ୍ଦିଚ୍ ଅନମଦ୍ ହି ଜାହାନ୍ ବନ୍ଦନେ ଯ.

ଅଲ୍ଲାହୁ ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ତୁମା ମୈଵିମର ପେର ମଲକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ ଆଲୋକଯେନ୍ ଦ ଶିତୁର୍ଣ୍ଣ ତିନ୍ଦନେନ୍ ଦ ମୈଵିବେ ଯ. ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ମୈଵିମର କଲିନ୍ ମ ପୋଲୋବେ ତମ ନିଯେଶିତିଯା ମବନ୍ଦନାତ ଯନ ବବ ଅଲ୍ଲାହୁ ମଲକ୍ଷର୍ଣ୍ଣାତ ଦିନ୍ ବିଦେଁ ଯ.

“ପୋଲୋବ ମତ କଲ କୋଳାହଲ ଆତି କର ଲେ ଜଳନ ଅଯ ଯୈଇ ବିଲ ମବନ୍ଦନା ଯନ୍ଦନେନ୍?” ଯୈଇ କିଯା ମଲକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ ତମ ଅପସାଦ୍ୟ ପଲ କଲନ. ଶିଯା “ବିଲ ନୋଦିନ୍ତା ଦେଁ ମମ ଦିନିମି” ଦି ମଲକ୍ଷର୍ଣ୍ଣାତ ପିଲିତୁର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାନ୍ ଅଲ୍ଲାହୁ, ମିନିଚ ପରିଗ୍ୟାଗେ ପିଯା ବି ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ତୁମାବ ମୈଵିବେ ଯ.

ଅଲ୍ଲାହୁ ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ତୁମାବ କିଯାଇ ମୈଵିମରିଲ ନମି ଉତେନ୍ଦ୍ରିୟେ ଯ. ପଞ୍ଚବ, ମଲକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ କୌଦ୍ଵିଦ୍ୟେ ଯ. ଏମ ମୈଵିମରିଲ ନମି କିଯନ ଲେପ କିଯ. ଭବିଷ୍ୟ “ଅପି ନୃତ ପାରିଷୁଦ୍ଧ କରନ୍ଦନେମୁ. ନୃତ ଉତେନ୍ଦ୍ରିୟ ଦେଁ ହୈର ଅନ୍ କିଷିଲକ୍ ଅପି ନୋଦିନିମ୍ନୁ” ଯୈଇ ପିଲିତୁର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାନ୍ହ. ପଞ୍ଚବ ଅଲ୍ଲାହୁଙ୍କେ ନିଯେତିଯାତ ଅନ୍ତର ଆଧୁମି ଅଲେଖିଚ୍ଛଳାମି ତୁମା ଏମ ମୈଵିମ ଲାଭ ନମି କିବେ ଯ.

ඒයත් සමග අල්ලාහ් මලක්වරුන් අමතා ආදම් අලයිහිස්සලාම් ට සුජ්ද් කරන ලෙස අණ කළේ ය. එහෙත් එහි සිටි ජීන් වර්ගයට අයත් ඉබැලිස් සුජ්ද් කිරීම ප්‍රතිකෙෂ්ප කළේ ය.

“මම ආදම්ට වඩා ග්‍රේෂ්ඨ වෙමි. ආදම් පසෙන් මවනු ලැබුවෙකි. මම ගින්නෙන් මවනු ලැබු අයෙකි” යැයි හේතු දක්වා ඔහු තම ක්‍රියාව සාධාරණිකරනය කළේ ය. අල්ලාහ් ගේ නියෝගයට කිකරු නොවූ නිසා ඔහු අල්ලාහ්ගේ සාපයට ලක් වුයේ ය.

ඉබැලිස් තමා සාපයට පත්වීමට හේතු වූ ආදම් අලෙලහිස්සලාම් තුමා නොමග යැවීමට අධිෂ්ථාන කරගත්තේ ය.

ආදම් අලෙලහිස්සලාම් තුමා, තම බිරිදි හවිවා අලෙලහස්සලාම් සමග ස්වර්ගයේ ජීවත් විය. එහි දී ස්වර්ගයේ සැප සම්පත් භාක්ති විදිමට අවසර ලැබේ තිබුණි. ඒත් ඔවුහු එක්තරා ගසක් ලැයට යැම තහනම් කරනු ලැබුවා. ඉබැලිස් මෙම අවස්ථාව ප්‍රයෝගනයට ගන්නට හිතුවා. එම ගසේ ගෙඩි කැවේ නම් ස්වර්ගයේ සදාකාලිකව ජීවත් විය හැකි යැයි ඔවුන් පොලඹ වුවේය. ඔහුගේ එම මායා බසට රටවුණු ඔවුන් දෙන්නා සත්‍යය අමතක කර එම ගසේ ගෙඩි කන්නට වුණා. ඒ නිසා අල්ලාහ්ගේ දැඩි කොපයට ලක් වුණා.

අල්ලාහ් ඒ දෙදෙනා මෙලොවට පහළ කළා. අමු - සැමි දෙදෙනා ප්‍රදේශයන් දෙකකට වී සිටියහ. ඔවුන් දෙදෙනා තමන්ගේ වරද ගැන සිතා පසුතැවීලි වෙමින් දිරිස කාලයක් තිස්සේ අඛන්නට වුණා. තමන්ට සමාව දෙන ලෙස අයදිමින් පසුවුණා.

“අපගේ හිමියනි! අප කළ දේ අපට ම හානිකර වුණා. ඔබ අපට සමාව නො දුන්නේ නම් අනිවාරයයෙන් ම අපි අභාගාච්‍රන්තයෝ වන්නෙමු” (7:23) යැයි ප්‍රාර්ථනා කළේ ය.

අල්ලාහ් ඔවුනට සමාව දුන්නේ ය. දෙදෙනා ම එක් ස්ථානයක හමුවන්නට සැලැස්වූයේ ය. ඔවුහු පවුලක් ලෙස ජීවත් වූහ. ඔවුන්ට ජීවත් වීමට අවශ්‍ය පහසුකම් අල්ලාහ් ඇති කර දුන්නේ ය.

ඔවුන්ගෙන් මිනිස් වර්ගයා ඇති විය. ඔවුහු පිරිමි හා ගැහැනු වශයෙන් නිවුන් දරුවන් ලදහ. අද ලොව ජීවත් වන්නේ ඔවුන්ගෙන් ලද පරපුර ය.

“හිරු උදා වන ද්වස් අතුරින් උතුම් ම ද්වස සිකුරාදා ද්වස වන්නේ ය. ආදම් අලෙලහිස්සලාම් තුමා මවනු ලැබුවේ එම ද්වසේ ය. ඔවුන් ස්වර්ගයේ තවාතැන්

දෙනු ලැබුවේ ද ඔවුන් ස්වර්ගයෙන් පිටමං කරනු ලැබුවේ ද එම දච්සේ ය. ඔවුන් අහාවපාජේත වූයේ ද එම දච්සේ ය.” යැයි නඩී සල්ලල්ලාභ අලෙහි වසල්ලම් තුමා වදාරා ඇත්තාහ. (මුස්ලිම්)

එතුමාගේ අහාවයෙන් පසුව එතුමාගේ පුත් සිද්ධා අලෙහිස්සලාම් තුමා නඩීත් වයට පත් විය. මතිසුනට යහමග පෙන් විය. එතුමන්ට සුහුණ් ලබා දෙන ලදී.

අභ්‍යාසය

1. කෙටි පිළිතුරු සපයන්න

(අ) ආදම් අලෙහිස්සලාම් මවනු ලැබුවේ කුමකින් ද?

(ආ) එතුමාගේ බිරිදිගේ නම කුමක් ද?

2. ආදම් අලෙහිස්සලාම් තුමා (මතිස් වර්ගයා) ගැන මලක්වරු අල්ලාහ් ට කී අදහස සඳහන් කරන්න

3. ඉඩලිස් ආදම් අලෙහිස්සලාම් තුමාට සුජ්ද් කිරීම ප්‍රතිකේෂ්ප කළේ ඇයි?

4. ආදම් අලෙහිස්සලාම් තුමා සහ සිකුරාදා දච්ස අතර ඇති සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

5. මතිසා හා ජීන් අතර පවතින වෙනස්කම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

27

අසල් වැසියන් සමග යහපත් ඇසුර රක ගනීමු

අප ඒවත් වන නගරයේ හෝ ගම් ජනපද බොහෝමයක් දක්නට ලැබෙනවා. එවායේ විවිධ ජාතීන්ට අයත් ජනතාව ඒවත් වෙනවා. අපේ නිවස ඉදිරියෙන් හා පසුපසින් ද දකුණෙන් හා වමෙන් ද නිවෙස් රාශියක් දක්නට ලැබෙනවා. සමහරක් නිවෙස් ලැංඡින් ද, තවත් සමහරක් ඇතින් ද පිහිටනවා. මෙම නිවෙස්වල පදිංචි සැම කෙනකු ම තවත් කෙනකුට අසල්වැසියකු වෙනවා. අසල්වැසියන්ට අල්ලපු ගෙදර අය, යාබද වෙශෙන අය යනාදි වශයෙන් විවිධ නමවලිනුත් හඳුන්වනවා.

හදිසි අනතුරක් හෝ උවමනාවක් ඇති වුණුවෙලේ මුලින් ම උදව්වට එන්නේ අපේ අසල්වැසි අයයි. දුර ඉන්න තැදැයින් යහළවන් ආදින්ට වහාම උදව්වට ඒමට නොහැකි ය. ඔවුන් පමා වී පැමිණෙනි. එම නිසා අසල් වැසියන් සමග අපගේ යහපත් බව පවත්වා ගත යුතු ය. සූඩ කාරණාවක් බරපතල නොකළ යුතු අතර ඒ වෙනුවෙන් අමනාප නොවිය යුතුයි. රණ්ඩු ද්බර කර ගැනීමෙන් හෝ ආරවුල් ඇති කර ගැනීමෙන් වැළකිය යුතුය. සමහර දේවලට සමාව දී එවා අමතක කර දැමීය යුතු ය. ඒ අය සමග සහයෝගයෙන් ඒවත් විය යුතුය. මූෂින්වරුන්ගේ ගුණාගය වන්නේ එයයි.

අසල්වැසියේ තුන් ආකාරයක් වෙති. එනම්,

1. යුතින් වන අසල් වාසිහු.
2. මුස්ලිම් වන අසල් වාසිහු.
3. මුස්ලිම් නොවන අසල්වාසිහු.

මේ සියලු ආකාරයේ අය සමග ම අප සහයෝගයෙන් ජ්වත් විය යුතු ය. ඔවුන්ගෙන් කිසිවෙකු නොරඟ දුම්ය නොයුතු ය.

විතීතව හැසිරය යුතු ය. මක් තිසා ද යත් තම අසල්වැසියන් සමග යහපත් ඇසුරක් පවත්වන අය අල්ලාහ් විසින් යහපත් අසල් වැසියන් වශයෙන් සලකනු ලබන බව නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමා පවසා තිබෙනවා. (තිරුමිදි)

නිවැසියකු ගැන දැන ගැනීමට ඔහුගේ අසල් වැසියාගෙන් විමසීම පුරදේදකි. මක් තිසා ද යත් කෙනෙකු ගැන හොඳාකාරව ද්‍රීනේ ඔහුගේ අසල්වැසියා ය. කෙනෙකු පිළිබඳව ඔහුගේ අසල්වැසියන් පවසන සාක්ෂිය පිළිගත හැකි ආකාරයේ එකති. අසල්වැසියන් සමග යහපත් ඇසුරක් පවත්වා ගන්නා කෙනකු බොහෝ විට හොඳ කෙනෙකු වෙනවා.

වරක්, “අල්ලාහ් මත දිවුරා කියමි! ඔහු මූ:මින් නොවේ. අල්ලාහ් මත දිවුරා කියමි! ඔහු මූ:මින් නොවේ. අල්ලාහ් මත දිවුරා කියමි! ඔහු මූ:මින් නොවේ.” යැයි නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමාණෝ කිහි. එවිට නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමාගෙන් “මහු කවුදයි” අසනු ලැබේය. එවිට “කවරකුගේ හිංසා පීඩාව ගැන අසල්වැසියන් බිඳ වනවා ද ඔහුය, ඒ පුද්ගලයා” කියා නඩා සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලම් ක්‍රමා දිවුරා කිවේය. (ඛුභාරි, මුස්ලිම්)

අහළ පහළ ජ්වත් වන අයට අසාධාරණයක් කිරීම බරපතල වරදක් ලෙස ඉස්ලාමි දහම සලකනවා. ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් ගැන, බලවත් ලෙස ඉස්ලාමය අවධාරණය කරනවා. ජ්බිරිල් අමෙලහිස්සලාමි තුමා නිතර නිතර අසල්වැසියන් පිළිබඳව නබී සල්ලේලාභු අමෙලහි වසල්ලම් තුමාට අවවාද කළා. අසල්වැසියන් උරුමක්කාරයින් බවට පත් කරන් දේ කියා තමා සිතන තරමට අසල්වැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ගැන ජ්බිරිල් අලයිහිස්සලාමි තුමා කී බව නබී සල්ලේලාභු අමෙලහි වසල්ලම් තුමා පැවසුවා.

එනිසා අහළ පහළ සිටින්නන් සමග අප ඉතා විනිත ව ඇසුරු කරන්නට ඕනෑ. ඔවුනට සලාමි කිව යුතු ය. උදව් අවශ්‍ය වන අවස්ථා වල උදව් කළ යුතුයි. මෙය ඉල්ලු අවස්ථාවක හැකි පමණින් මෙය ලබා දී උදව් කළ යුතුයි. ඔවුනට යහපතක් සිදු වූ විට සුබ පැතිය යුතු යි. ඔවුන්ට දුකක් ඇති වූ විට සැනසිලි වදන් කිව යුතු යි. රෝගී වූ විට සුව දැක් විමසිය යුතු ය. අවමංගල්‍යයක දී ජනාසාවට යා යුතු ය. තැග බෝග බුවමාරු කර ගත යුතුයි.

සමගිය බලය වේ. බෙදී වෙන් වී සිටීම දුර්වලකම වන්නේ ය. එනිසා අසල්වැසියන් සමග සාම්කාමී ව ජ්වත් විය යුතු ය. ඔවුන් පිළිකුල් කරන දැනාකළ යුතු ය. ඔවුන් සමග ඕනෑට එපාවට ඇසුරු නොකළ යුතු ය. ඒ අයගේ දුර්වලතාවයන් සෙවීම නොකළ යුතු ය. ඔවුන් පිළිබඳව ඕඩාදුප කතා කිරීමත්, කේලම් කීමත් නොකළ යුතු ය. රෝගී නොකළ යුතු ය. ඉති කර කතා කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු ය. අපහාස නොකළ යුතු ය. මෙවැනි ක්‍රියා නිසා අසල්වැසියන් අතර ඇති ඇසුර බිඳී යන්නේ ය.

දුර්ජත්තුන්ටත්, යාතින් වන අසල්වැසියන්ටත්, යාතින් නොවන අසල්වැසියන්ටත් යහපත කරනා ලෙස අල් කුරුභානය පවසයි. “අසල නිවසේ අය කුසගින්නෙන් පෙළෙන විට තමා පමණක් කුස පිරෙන්න ආභාර ගන්නා අය සැබැ විශ්වාසවන්තයේ නොවෙති” යැයි නබී සල්ලේලාභු අමෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් අවධාරණය කර ඇත්තාහ.

අවට පරිසරයේ ගෙවල් බොහෝමයක් ඇති අවස්ථාවක අපට කිටුව ම දොරකඩ ඇති නිවසට ප්‍රමුඛතාව ලබා දෙන්නට ඕනෑ. ඉන් පසු අනෙක් නිවැසියා ර්ලග නිවැසියා යැයි කිව හැකි ය.

අපිද මෙසේ අසල්වැසියන්ට සලකමු. ඔවුන්ගේ දුකෙහි හා සැපෙහි සහභාගී වෙමු. ඔවුන් සමග ඇති වන ප්‍රශ්න සාම්කාමී ව විසදා ගනිමු. ඔවුනට හැකි අයුරින් උදව් උපකාර කරමු. ඔවුන්ගේ හොඳ හිත දිනා ගනිමු. ඒ අයුරින් ඉස්ලාමය පවසන යහපත් අසල්වැසියන් ව සිටිමු.

අභ්‍යාස

වරහන් තුළ දී ඇති වචනවලින් සුදුසු වචනය තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.

(කුසගින්නෙන්, උරුමක්කරුවන්, රෝගී වූ විට, උද්විච්ච, මූෂ්මින්වරයකු, ජ්බිරිල් (අලෙල) තුමා, අසල්වැසියන්, හිතවත්කම, තුනකට, අසාධාරණකම්)

1. නිවසක හතර පැන්තෙන් ම පදිංචි අය ය.
2. අසල්වැසියන් වර්ග වෙන් කරයි.
3. අසල් වැසියනට කිරීම බරපතල වරදකි.
4. අසල්වැසියන් දේපල වලට කරනු ඇතැයි නඩු සල්ලේලාභු අලෙලහි වසල්ලමිතුමා බිය වූහ.
5. අසල්වැසියන් සුවදුක් විමසිය යුතුයි.
6. අසල්වැසියන් පහත් කොට කතා කළහොත් පලුදු වන්නේ ය.
7. අසල්වැසියන් සිරිය දී තමා පමණක් කුස පුරවා ගන්නා හොඳ මූෂ්මින්වරයකු නොවේ.
8. අනතුරක දී පළමුව ඉදිරිපත් වන්නේ අසල්වාසින් ය.
9. අසල්වැසියන් ගැන තුමා නඩුතුමාට නිතර උපදෙස් දුන්හ.
10. අසල්වැසියාට හිංසා කරන්නා නොවේ.

කෙටි උත්තර දෙන්න

1. අසල්වැසියන්ට කළ යුතු යුතුකම් පහක් සඳහන් කරන්න.
2. අසල්වැසියන් පිළිබඳ සඳහන් වන හඳිස් දෙකක් ලියන්න.

28

පරිසරය සුරක්මු

හය වන ශේෂීයේ සිසුන් අධ්‍යාපන වාරිකාවක උචිරට ප්‍රදේශ වලට ගියා. එය සුන්දර හවස් යාමය කි. සියල්ලන් ම නුවරඑළියේ තිබූ උද්‍යානයකට ඇතුළු ව්‍යුණා. උද්‍යානයේ සිරි නරඩා සතුවූ ව්‍යුණා. පසුව ඔවුන් ඉස්ලාම් විෂය හාර ගුරුතුමා වටා ඉද ගත්තා. එවිට ගුරුවරයා හා සිසුන් අතර මෙන්න මෙහෙම සාකච්ඡාවක් පැවතුණා.

ගුරුතුමා:

දරුවනි! අපි වාරිකාව සූදානම් කළ අවස්ථාවේ පරිසරය ගැන කතා කරනවා කියලා කිවිවා මතක ද? ඔබ මෙම වාරිකාවේ දී ප්‍රයෝගනවත් කරුණු රසක් ම ඉගෙන ගත්තා. පරිසරයේ ඔබ නිරීක්ෂණය කළ ස්වාහාවික දරුණ, එහි ප්‍රයෝගන, එය සුරක්මීමේ වැදගත්කම ආදිය ගැන ඔබගේ අදහස් පිළිවෙළින් කියන්න.

අංශලේ:

මම මේ පරිසරය ගැන සිතා බලනවා. කොපමණ ලස්සන දරුණන ද? උස් කදු, සිත පිනවන දිය ඇලි, තනිකර කොළ පාට ගස් කොළං, මිහිර අන්දමින් නාද කරමින් සතුවූ වන පක්ෂීනු, සිසිල් වූ මද සුළුග, පෙළට ඇදෙන ගව රුල, මනරම් ගොඩනැගිලි, මෙසේ බලන්නාවූ හැම තැනම සතුව ගෙන දෙන දරුණන. මම මෙම ස්වාභාවික පරිසරයට බෙහෙවින් ම කැමතියි.

ගුරුතුමා:

හොඳ අදහස් විකක්. දරුවනි! මේවා අප වටා ඇති අජේ වටාපිටාවය. අල්ලාහ් අපට ලබා දුන් දායාදයන් වන මේවා මිනිසා මැවීමට කළින්ම මහපාලොවහි මවනු ලැබු ඒවා ය. අල්ලාහ් පොලොව මවා එහි කුක්ද්දුයක් ලෙස කදු සි වතුයේ ය. ඉන් පසුව පොලොව කැළඳීමකින් තොරව ස්ථාවර විණි. එය මිනිසාටත් අන් ජ්වීන්ටත් ජ්වත් වීමට සුදුසු ස්ථානයක් විය. හොඳයි ඔබගේ අදහස් කියන්න.

අරහම්:

අප වටා පිහිටා ඇති පරිසරය අපගේ ජ්වීතය සැකික කරයි. අපගේ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට උදුව උපකාර වෙයි. “ මහ පොලොව මත ඇති සියල්ල මවනු ලැබුවේ ඔබ වෙනුවෙන් ” යැයි අල් කුරුආනයේ සඳහන් වන්නේ ය. ඒවා සුරකිම අපගේ යුතුකම වන්නේ ය.

නසීම්:

මට කනගාවුයි. පරිසරය පිළිබඳ අවශ්‍ය තරම් අවබෝධයක් නොමැති නිසා කැලැ විනාශය, රසායනික අපද්‍රව්‍ය හා අධික දුම නිසා ස්වාභාවික සම්පත් විනාශ වීම ආදිය සිදුවන්නේ ය. මෙනිසා ලොව ආහාර හිගය, පානීය ජල හිගය ආදිය උගු වෙනවා යන මෙම ප්‍රවෘත්තිය මම ප්‍රවත් පතකින් කියවුයෙමි.

රුෂේයිද්:

මූස්ලිම්වරයකු තම පරිසරය දුෂ්‍රණය නොකළ යුතු ය. ර්මානයේ ඇති පහත් ම තන්ත්වය පාරේ ඇති බාධක ඉවත් කිරීම කියා නඩ සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා පවසා තිබේ. අනවශ්‍ය ලෙස ගස් කැපීම ඉස්ලාම් දහමේ තහනම් කර ඇත. “වග කර කුසල් ලබා ගන්න. ගස් සිටුවා පරිසරය අලංකාරවත් කරන්න” කියා ඉස්ලාම් දහම අප උනන්දු කරයි. නඩ සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා සල්මානුල් ගාරසී රළියල්ලාභු අන්භු තුමා යන

මිත්‍යාගේ වහල් බැවින් නිදහස වෙනුවෙන් සහාබාවරුන් මාරුගයෙන් ඔහුගේ ස්වාමියාගේ වත්තෙහි රටුදී ගස් 300ක් සිටු වූ සිද්ධිය කියවා ඇත්තෙමු.

ගුරුතුමා:

දරුවනි! ඔබ ඉදිරිපත් කළ කරුණු සියල්ල සැබෑ ය. මෙය අල්ලාහ් මැඩු ලෝක යයි. මෙම ලෝකයේ ඇති සියල්ල අයිති අල්ලාහ්ට ය. ඒවා පොලොවේ අලංකාරය සඳහා ද, ආරක්ෂාව සඳහා ද, මිතිසාගේ ජ්වනෝපාය සඳහා ද මවා ඇතේ. මෙම හෙළුතික පරිසරය සුරකිම අපගේ වගකීම හා යුතුකම වන්නේ ය. මේ ගැන ඔබගේ අදහස කුමක් ද?

ෂරීත්:

මිතිසා විසින් දුෂ්චරණය කරනු ලබන වායුගෝලය ගාක මගින් පිරිසිදු කරනු ලබන්නේ ය. ජලාශ, ක්විඩා පිටි, පළතුරු ගස් ඇති ස්ථාන ආදියෙහි මලපහ කර ඒවා අපිරිසිදු නොකළ යුතු ය. වට පිටාව ආරක්ෂා කිරීමෙන් අපගේ මනස යහපත් වන්නේ ය. සෞඛ්‍යය සුරකීම්නේ ය. ජ්විතය සුළුම වන්නේ ය.

කිමාක්:

පස සුළුම කිරීමට සහ ගාක නිෂ්පාදනයට ගැඩවිල්ලු සහ කෘමිතු සහාය වෙති. එතිසා සම්පූර්ණ පරිසරය ම සුරකිම බුද්ධිමත් මිතිසාගේ යුතුකම වන්නේ ය. “මෙට ලබා දුන් දායාද ගැන අනිවාර්යයෙන් ම ඔබ ප්‍රශ්න කරනු ලබන්නේය.” (102:8) යැයි අල් කුරානානය අවධාරණය කරයි. මේලොව පිළිකුල් කරන ලෙස ඉස්ලාම දහම උපදෙස් දෙන්නේ නැතු. කියාමා ජ්විතය අමතක නොකර ස්වාභාවික සම්පත් හාවිතා කළ යුතු ය. ඒවා සුරකිය යුතුයි. අනාගත පරම්පරාවක් සඳහා සුළුම පොලොවක් ඉතිරි කර යා යුතු ය. මෙය අප සැමගේ යුතුකම වන්නේ ය.

ගුරුතුමා:

දරුවනි! ඔබ වැදගත් කරුණු රසක් කිවා. ඔබ වඩාත් හොඳ නීරික්ෂණ ගක්තිය ක් ඇති අයයි. ඔබ වටිනා තොරතුරු රසක් රස්කර තිබෙනවා. පරිසරයේ ඇති සම්පත් සියල්ල අල්ලාහ්ගේ දායාදයන් ය. ඒවා ජ්වින්ගේ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය ඒවා ය. ඒවා දුෂ්චරණය නොකර ආරක්ෂා කිරීමත් ප්‍රයෝගනවත් ලෙස හාවිතා කිරීමත් වැදගත් ය. එම නිසා අපි පරිසරය සුරකිමින් ජ්වත් වෙමු.

අභ්‍යාස

කෙටි පිළිතුරු සපයන්න

1. පරිසරය යනු කුමක් ද?
2. පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන ස්වාහාවික සම්පත් තුනක් ලියන්න.
3. කදු මවනු ලැබුවේ ඇයි?
4. පරිසරය දූෂණය කරන සාධක දෙකක් දෙන්න.
5. වටාපිටාව සුරකීම නිසා ලැබෙන කුසලයන් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
6. ස්වාහාවික සම්පත් කාගේ දායාදයන් ද ?
7. පාඨමේ සඳහන් වන අල් කුර්ඩාන් වාකාරය සඳහන් කරන්න.
8. පරිසරය සුරකීම සඳහා අප අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා මාර්ග මොනවා දැයි කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

29

සතුන්ට කරුණාව දක්වමු

“එකමත් එක කාලයක මිනිසේක් පාරේ ගමන් කරමින් සිටියේ ය. ඔහුට දැඩි පිපාසයක් ඇති විය. දිව වියලෙන්නට විය. ඔහු බිමට ජලය සොයන්නට වූයේ ය. එවිට ඔහු ඒ අසල වූ ලිඳක් දුටුවේ ය. ලිදෙන් වතුර ගැනීමට භාජනයක් නොතිබූ නිසා ලිඳට බැස ජලය පානය කර තම පිපාසය සංසිද්ධවා ගත්තේ ය. ලිදෙන් පිට වූ ඔහු පිපාසයෙන් පෙළෙන බල්ලකු දුටුවේ ය. දැඩි පිපාසය නිසා බල්ලා තෙත් වූ පස ලෙවකමින් සිටියේ ය. “පවි මේ බල්ලා පිපාසයෙන් පිඩා විදිනවා. මට පිපාසය ඇති වූ විට දිව වියලි ගියාක් මෙන් මෙම බල්ලාගේත් දිව ද වියලි යන්නට ඇති” යැයි තමාට ම කියා ගත් ඒ මිනිසා ලිඳට බැස තම පාවහන්වල වතුර පුරවාගෙන ලිදෙන් පිට වී වතුර පොවා බල්ලාගේ පිපාසය සංසිද් වූයේ ය. අල්ලාහ් එම මිනිසාට සතුති කර ඔහුගේ සියලු පවත්වලට සමාව දුන්නේ ය. ”

නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාගේ මෙම කතාවට සවන් දෙමින් සිටි සහාබාවරු පුදුමයට පත් ව “ සතුන්ට උද්වි කිරීමෙනුත් කුසල් ලැබෙනවා ද?” කියා ඇසුහු. එයට නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමාණන් “නියත වශයෙන් ම පණ ඇති සෑම සතෙකු සම්බන්ධයෙන් කරන යහතියාවන්ට යහළු ඇත්තේ ය” යැයි කිහි.

මිනිසුන් මැඩු අල්ලාහ් අන් සියලු ජ්‍යෙන්ට වඩා ඔහු උසස් කළේ ය. අල්ලාහ් මිනිසුන්ට තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා සතුන් මෙල්ල කර දී ඇත්තේ ය. ආහාරය සඳහා සතුන්ගේ මාංශද, පානය සඳහා සතුන්ගේ කිරී ද ලබා දුන්නේ ය. තව ද රෙදි විවිම සඳහා තුළ්, පාවහන් මළු ආදිය සකස් කර ගැනීම සඳහා සම වැනි විවිධ ප්‍රයෝගන ද සතුන්ගෙන් ලැබෙන්නේ ය. තවදී තවන් සමහර ජ්‍යෙන් සෞන්දර්යය සඳහාත් ආරක්ෂාව සඳහාත් ප්‍රයෝගනයට ගන්නා අතර, ද්‍රව්‍යම් කිරීම, සිසුම, ගමනා ගමනය, බර පටවා ගෙන යැම වැනි සමහරක් වැඩි කටයුතු කර ගැනීම සඳහාත් සතුන් යොදා ගනු ලබති. මේ

සියල්ල අල්ලාහ් මිනිසාට ලබා දුන් දායාදයන් බව පවසන අල් කුරෘභානය තවදුරටත් මෙසේ විස්තර කරයි. “ඡීවීන් සියල්ල අල්ලාහ්ගේ මැවුම් වන නිසා අල්ලාහ්ගේ නියෝජිතයා වන මිනිසා උන් සමග හොඳාකාරව කටයුතු කළ යුතුයි. අල් කුරෘභානය සහ හඳීස් මගින් මෙය අපට අවධාරණය කෙරෙන්නේ ය.

“පොලෝ තලය මත බඩි ගා යන හා තම පියාපත්වලින් අහසේ පියාසර කරන සියල්ල ඔබ මෙන්ම පණ ඇති මැවුම් හැර වෙනත් යමක් නො වේ” (6:38)

එනිසා ඡීවීන් සමග හොඳින් හැසිරීමත් උන්ට කරුණාවෙන් සැලකීමත් අල්ලාහ්ගේ යහගැනීතන් වන මුස්ලිම්වරුන්ගේ යුතුකම වන්නේ ය. ඒ අනුව ඡීවීන් සමග මුස්ලිම්වරුන් හැසිරිය යුතු ආකාරය ඉස්ලාමය උගන්වන්නේ මෙසේ ය,

01. කරුණාව දැක්වීම

තම අවශ්‍යතාවයන් ඉටු කරවා ගැනීම සඳහා සතුන් යොදා ගන්නා අය උන් කෙරෙහි කරුණාව දැක්විය යුතු ය. උන්ට අවශ්‍ය ආහාර ජලය සහ සුදුසු නවාතුන් යනාදිය ලබා දිය යුතු ය. නඩි සල්ලේලාහු අමෙළහි වසල්ලම් තුමා ගෙස් තම අශ්වයාගේ මූහුණ තම සඟ්‍රේවන් පිස දමන්නාහ. එතුමා සාපේශ්ජව කටයුතු කළ සහාබාවරු ද සතුන්ට කරුණාවෙන් සැලකුහ.

වරක් අඩුදරදා රුළුයල්ලාහු අන්හු තුමා යන සහාබිවරයා පිපාසයෙන් ජලය සෞයන බලුලෙකු දැක දිය බඳුන ඇලකර ජලය බිමට හලා බලුලාට වතුර බිමට මග සැලකිය. “සතුන්ට හිංසා පීඩා නොකර උන්ට කරුණාව දැක්විය යුතු ය.” යන්නට නඩි සල්ලේලාහු අමෙළහි වසල්ලම් තුමා කි තවත් කතාවක් මෙසේ ය.

“එක්තරා කාලයක කාන්තාවක් තමා ඇති කරන බලුලා බැඳ තැබුවා ය. ඇය උජට කැම හෝ බිම නොදුන් අතර පොලොවේ ඇති පණුවන් හෝ කෘෂින් හෝ කන්නට ද ඉඩ නුදුන්නා ය. මෙනිසා ඇයට නිරයට යැමට සිදු වූ බව” නඩි සල්ලේලාහු අමෙළහි වසල්ලම් තුමාගෙස් පැවසුහ. (ලුහාරි, මුස්ලිම්)

සතුන්ට හා අන් සීවීන්ට ආහාර සැපයීම “සදකා” (දන්දමක්) බව නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ පැවසුහු. මූස්ලීම්වරයෙකු වග කළ විට හෝ ගොවිතැන් කළ විට එයින් තවත් මිතිසකු, සතකු, පස්සියකු හෝ යමක් කැවේ නම් එය එම ගොවියාට කුසලයකි.” (මූස්ලීම්)

02. පමණට වඩා බර නොපැටවීම

දිනක් නඩි (සල්) තුමාණේ අන්සාරි සහාච්චිවරයෙකුට අයත් වත්තකට ගියහ. එහි ඔවුවෙකු සිටිනු එතුමා දුටුවෙවිය. නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා දුටු එම ඔවුවා ගබා කරන්නට විය. උගේ දැසින් කදුඩී ගලන්නට විය. එය දුටු නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ ඔවුවා අසල ගොස් උගේ කන පිටු පස පිරිමින්නට වුහ. වහාම උග් සන්සුන් විය. “මුගේ අයිතිකරු කවුදැ?” සි එතුමා ඇසුවෙවිය. එතැනට පැමිණු අන්සාරි තරුණයෙක් උගේ අයිතිකරු තමා වන බව පැවසී ය. එම තරුණයා දෙස බලා නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ “මබට අල්ලාහ් ලබා දුන් මෙම සත්ත්වයා සම්බන්ධයෙන් ඔබ අල්ලාහ්ට බිය නොවන්නෙහි ද? ඔබ උග් කුසගින්නෙහි පෙළෙන්නට හැර හිංසා කරන බවත් අධික ලෙස වැඩ පවරා වෙහෙසට පත් කරන බවත් උග් මා වෙත පැමිණිලි කළා” කියා දෙස් කිහ. (අඩුදාවූද්)

“අල්ලාහ් කාරුණිකය. මහු කැමති වන්නේ කාරුණික ව සිටින්නන්ට ය. මහු තෘප්තිමත් වනුයේ ඒ පිළිබඳවය. පීඩා කරන්නන්ට උදව් නොකරන අල්ලාහ් කැමති වන්නේ කාරුණිකව සිටින්න න්ට ය. කතා කළ නොහැකි මෙම සතු න් මත ඔබ ගමන් කරන්නේ නම් විටින්විට ඔවුන්ට විවේකය දෙන්න” සි නඩි සල්ලල්ලාභු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණේ පැවසුහ. (මාලික්)

3. හිංසා පීඩා නොකළ යුතුය.

ඉස්ලාම් දහම ආදරයට හා කරුණා වට මුල් තැන දෙයි. ඒනිසා කිසිදු පීවියෙකුට හිංසා පීඩා නොකළ යුතු ය. විශේෂයෙන් ගින්නෙන් පිළිස්සීම නොකළ යුතු ය.

වරක් නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා සහභාවරුන් විසින් පුළුස්සන ලද කුහුමූ ගුලක් දුටුවේය. “මෙය කළේ කවුදැ”යි එතුමා ඇසුවේය. එවිට සහභාවරු තමන් එය කළ බව කිහි. එවිට නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ “ගින්න මැවු අල්ලාහු හැර අන් කිසිවකුට ගින්නෙන් කිසිදු ජීවිතයක් පුළුස්සා වේදනා කළ නොහැකි ය.”යි අවවාද කළහ. (අඛඳාවුද්)

එවැනි තවත් සිද්ධියක් මෙසේ ය.

වරක් නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමා මුහුණ ගින්නෙන් පුළුස්සා තිබු බුරුවෙකු දුටුවේය. ඒ ගැන කෝපයට පත් වූ එතුමා “මෙම බුරුවාට භං වඩු සලකුණ යෙදු තැනැත්තාට අල්ලාහු සාප කරන්වා” යැයි දොස් පැවරුහ. (මුස්ලිම්)

“වරක් ආයිජා රඩයල්ලාහු අන්හා තුමිය නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණන් සමග බුරුවකු පිට තැග ගමනක් ගියා ය. එතුමිය බුරුවාට සරදීම කර බිය ගැන් වූ අවස්ථාවේ දී උගාට ආදරයෙන් සලකන්න” කියා එතුමා කිවේය. (මුස්ලිම්)

04. ජීවින්ගේ අවයවලට හානි නොකළ යුතු ය

සාමාන්‍යයෙන් කුඩා ලමුන් බත්තුරන්, කටුස්සන් වැනි ජීවින්ට හිංසා පිඩා කරන අවස්ථා ඇතේ. කුරුලේලන් ඇති කරන අය උන් පියාණා යැම වැළැක්වීම සඳහා උන්ගේ පිහාවු කපා දමන අවස්ථා ද ඇතේ. මේවා ඒ ජීවින්ට හිංසා පිඩා ඇති කරන්නාක් මෙන් ම උන්ගේ ජීවිතයට තර්ජනයක් වන ආකාරයේ එකක් ද වන්නේ ය. අපි මෙවැනි අවස්ථා මග හැර සතුන්ට කාරුණිකව සැලකිය යුතු ය.

“සතුන් පණ පිටින් සිටිය දී උන්ගේ අවයවලට හානි පමණුවන්නේ කවුරුන් ද මවුන්ට අල්ලාහු, මලක්වරු හා මිනිසුන් සාප කරති” (තබරානි)

05. පැටවුන්ගෙන් මව වෙන් නොකළ යුතු ය

සතුන්ගේ නැතහොත් කුරුලේලන්ගේ පැටවුන් ඔවුන්ගේ මවි සතාගෙන් වෙන් නොකළ යුතු ය. එසේම ඔවුන්ගේ කුඩා කඩා නොදැමීය යුතුය.

වරක් නඩි සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ සහභාවරුන් සමග ගමනක් ගියහ. එවිට සහභාවරු කිරිල්ලියක දුටුහ. එම කිරිල්ලිය සමග පැටවුන් දෙදෙනෙක් ද සිටියහ. සහභාවරු එසින් පැටවෙකු අල්ලා ගත්හ. එවිට මව කිරිල්ලිය සහභාවරුන් වෙත පැමිණ ඉගිල්ලෙමින් සිටියා ය. කිරිල්ලියගේ

තන්ත්වය වටහා ගත් නබි සල්ලල්ලාභු අමෙළභි වසල්ලම් තුමාණෝ “මෙම කිරීලියගෙන් පැටවුන් වෙන් කළේ කවුද? ඇගේ පැටවුන් ඇ වෙතට ම ලබා දෙන්න” සි සහභාවරුන්ට කිහි(අඩුවූවුද්)

06. රෝගී වූ විට ප්‍රතිකාර කිරීම

තම භාරයේ සිටින ජීවියා රෝගී වූ විට අවශ්‍ය වෙවදා ප්‍රතිකාර ලබා දී ඔවුන් සුවපත් කළ යුතු ය. “සැම එක්වෙරකු ම තමන් සතුන් පාලනය කළ ආකාරය පිළිබඳව කියාමා දිනයේ දී ප්‍රශ්න කරනු ලබන්නේ ය” යන හදිසයට අදාළ වන පරිදි සැම මූලික් වරයෙකු ම ක්‍රියා කළ යුතු ය. දරුවනි! අපි සතුන් කෙරෙහි කරුණාව දක්වන විට අල්ලාහ් ද අප කෙරෙහි කරුණාව දක්වනවා ඇතේ. එබැවින් සරව බලධාරී අල්ලාහ් අප වෙනුවෙන් මවා අපට මෙල්ල කර දුන් ජීවීන් නොසැලකිලිමත් නොවී උන් ද අල්ලාහ්ගේ මැවීම් බව සලකා ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන ක්‍රියා කිරීමට උනන්දු වෙමු.

ක්‍රියාකාරකම

හරි නම් √ ලකුණ ද වැරදි නම් X ලකුණ ද වරහන් තුළ යොදන්න

1. ඉස්ලාමය කතා කරන්නේ මිනිසා ගැන පමණි ()
2. මිනිසා කැමති ආකාරයට සතුන්ට සැලකිය හැකි ය ()
3. නිවසේ කරදරයක් වන බලල් මවගෙන් පැටවුන් වෙන්කර ඇතට ගෙන ගොස් දැමීම ඉස්ලාම් දහම අනුමත නො කරයි ()
4. ජීවීන්ට ආදරය කරුණාව දැක්වීම පිළිබඳව අල්ලාහ් සතුවූ වන්නේය ()
5. ජීවීන් ගින්නෙන් පිළිස්සීම පාඨී කියාවකි ()